ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ

ಮದಿಪು

ತುಳುಪತ್ರಿಕೆ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲುಗು ಒರ

ಮುಡಿ ೭೬

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸಂಪುಟ-3 ಸಂಚಿಕೆ-4 ಜುಲಾಯಿ 2018 ಬೆಲೆ: ರೂ. 15 ಪುಟಗಳು : 72

ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿನಕ್ಲು

ಮೂಜಿ ಬೂಕುಲೆನ ಬುಡುಗಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ. ಕೆ. ಬೈರಪ್ಪ ಮೆರೆಗ್ ಅಭಿನಂದನೆ

ತುಳು ಬದ್ಕ್ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಬಿರ

ಮದಿಪು

ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲುಗು ಒರ

ಮುಡಿ 76 ಪಗ್ಗು-ಬೇಷ-ಕಾರ್ತೆಲ್

ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಎ.ಸಿ. ಭಂಡಾರಿ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬಿ.

ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಬೆನೆಟ್ ಜಿ. ಅಮ್ಮನ್ನ

ಸಹ ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಡಾ. ವಾಸುದೇವ ಬೆಳ್ಳೆ, ಸುಧಾ ನಾಗೇಶ್,

ನರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಸಸಿಹಿತ್ಲು, ತಾರನಾಥ್ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಪಿಕಾಡ್

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು

MADIPU

Tulu Quarterly

VOL - 3, ISSUE - 4

Date : July 2018

Pages : 72

RNI No. KARTUL / 2015 / 63563

Price : Rs. 15/-

Published & Printed by

CHANDRAHASA RAI B.

on behalf of

Registrar, Karnataka Tulu Sahithya Academy

Owned by

KARNATAKA TULU SAHITHYA ACADEMY

Published at

KARNATAKA TULU SAHITHYA ACADEMY

TULU BHAVANA, ASHOK NAGAR POST,

MANGALURU-575 006,

DAKSHINA KANNADA, KARNATAKA.

Cover Design : Kallur Nagesh

Printed at

AAKRITHI PRINTS

Light House Hill Road, Mangaluru.

Managing Editor :

CHANDRAHASA RAI B.

on behalf Registrar, Karnataka Tulu Sahitya Academy

email : tulu.academy@yahoo.co.in

ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನ ಮದಿಪು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ 76ನೇ ಸಂಚಿಕೆನ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನವೊಂದುಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡೇ ದಾಖಲೆ ಆಪಿನಂಚಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ಪಾಡೊನ್ದು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕಜ್ಜೊಗು ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆಲಾ ಒಂಜಿ ಸಾದನ ಪಂಡ್‌ಂಡ ತಪ್ಪಾವಂದ್.

ಕರಿನ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗೊಲುಡು ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಒಂಜಿ ಸುಸಜ್ಜಿತ ವಾಯಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ರಾಗಾರ ಉದಿಪನ ಆದ್ ಓದೆರೆ ಆಸಕ್ತಿ ಉಪ್ಪು ಮಾತೆರೆಗ್ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶ ಆಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬೊಕ್ಕ ಲೇಖಕೆರೆಡ್ದ್ ಖರೀದಿ ಮಲ್ತಿ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಬೊಕ್ಕ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಿಲೆಟ್ಟ್ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಡ್ ಆತ್‌ಂಡ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ್ ಸಮಗ್ರ ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಸಂಬಂಧೊಪಟ್ಟಿನ ಬೂಕುಲು ಒಂಜೇ ಕಡೆಟ್ಟ್ ಓದುನಕಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕೊಡು ಪನ್ಪಿನವು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಆಶೆ. ನೆಕ್ಕಾದ್ ನಿಕಲ್ನ ಸಂಗ್ರಹೊಲೆಡ್ ಇತ್ತಿನ ಹೆಚ್ಚದ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ದಾನ ಕೊರ್ದು ಮುಲ್ಪ ಸಂಗ್ರಹೊನು ಹೆಚ್ಚ ಮಲ್ಪೆರೆ ಕೈಜೋಡ್ಯಾವೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಬಿನ್ನಯ್ತೊಂದುಲ್ಲ. ಅಂಚೆನೆ ಅಳಿದ್ ಪೋಪಿ ಕಾಕಜಿದ ಬರವು, ಫೋಟೋ, ಕಡತ, ತಾಳೆಗರಿ ಇಂಚಿತ್ತಿನವು ನಾಶ ಆವೊಂದುಂಡು. ಉಂದೆಕ್ ಮಾತಾ ಕಾರಣ ನಮನೇ. ಅಂಚಾದ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನೆನ್ ಜೋಪಾನ ಮಲ್ಪೆರೆ ಇತ್ತೆನೇ ಸುರು ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ಐಕಾದ್ ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಒಂಜಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪತ್ರಾಗಾರದ ವಿಭಾಗೊನುಲಾ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಲ್ತ್‌ದ. ನೆಟ್ಟ್ ಅಳಿದ್ ಪೋಪಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕರೊಲೆನ್ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಚಿಂತನೆ ಅಕಾಡೆಮಿದವು. ಉಂದೆನ್ ಬುಲೆಪಾರೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತೆರ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರೊಡುಂದು ಕೇನೊಂದುಲ್ಲ.

ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಕರಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷೊಡು 22 ಶಾಲೆಲೆಡ್ ಮೂಜನೇ ಭಾಷೆ ಆದ್ ತುಳುನು ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತೊಂದು 22 ಶಾಲೆಲೆಡ್ ಕರಿನ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ.ಡ್ 417 ಜೋಕುಲು ಮಿತ್ತ ಶ್ರೇಣಿಡ್ ಅಂಕೊಲೆನ್ ಪಡೆದ್ ತುಳು ಕಲ್ಪಾವು ಶಾಲೆಲೆಗ್ ಪುದರ್ ಕನ್ಯೆದೆರ್. ಈ ವರ್ಷ 40 ಶಾಲೆಲೆಡ್ 2012 ಜೋಕುಲು ತುಳು ಭಾಷೆನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಕಲ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ದ್ ಬರ್ಪಿ ಎಸ್. ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿಡ್ 635 ಜೋಕುಲು ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಕುಲ್ಲುವೆರ್. ತುಳು ಕಲ್ಪಾವು ಶಾಲೆದಕಲ್ಪೊಟ್ಟುಗು ಅಕಾಡೆಮಿ ತುಳು ಪಠ್ಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರೊಂದುಂಡು.

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿಗ್ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ ದೇಕಿ ಕನತ್ತ್‌ದ್ ಅಗತ್ಯವಾದಿತ್ತಿನ ಮೈಕ್‌ಸೆಟ್ ಬೊಕ್ಕ ಎಲ್.ಸಿ.ಡಿ.ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ಂಡ್ ಅತ್ತಂದೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡಪಾಯಿನ ತುಳು ಬದ್‌ಕ್ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಬಿರೊಡು ಕಲಾವಿದೆರ್ ಮಲ್ತಿ ಪೊರ್ಲುಕಂಟ್ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಭಾಂಗಣೊಡು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ಂಡ್. ಹಿರಿಯೆರೆನ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಚಾವಡಿಗ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ತಮ್ಮಣ ಬೊಕ್ಕ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊನು ಈ ಸರಿ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದ. ಬಾಕಿ ಇತ್ತಿ ಕಟ್ಟೋಣದ ಬೇಲೆನ್ ಸುರು ಮಲ್ಪೆರೆ ಅಟ್ಟಣೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷದ ಎಪ್ರಿಲ್‌ಡ್ದ್ ಬರ್ಪಿವರ್ಷ ಎಪ್ರಿಲ್ ಮುಟ್ಟ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬೊಳ್ಳಿ ಪರ್ಬದ ವರ್ಷ. ಉಂದೆನ್ ವಾ ರೀತಿಡ್ ಮಲ್ಪೊಡು ವಾ ರೀತಿದ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಪಾಡೊನೊಲಿ ಪನ್ಪಿ ಬಗೆಟ್ ತನ್ಕುಲೆಡ ಒವ್ವಾಂಡಲಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಲು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಎಂಕಲೆಗ್ ಬರೆದ್ ತೆರಿಪಾಂಡ ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಪಾಡೊನೊಲಿ. ಅಕಾಡೆಮಿ ಪಾಡೊಂಡಿ ಕಜ್ಜೊಲೆಗ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಮಲ್ತಿ ಮಾತಾ ತುಳು ಬಂದುಲು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ತನ್ಕುಲೆನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹೊನು ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಬಯಕುವ.

ಕುಡ್ಲ
20–5–2018

ಎ. ಸಿ. ಭಂಡಾರಿ
ಗುರ್ಕಾರ್ರು
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಪಾತೆರ

ಜ್ಞಾನ ಬುಲೆಪಾರೆ ಓದೊಡು. ಓದೆರೆ ಪುಸ್ತಕ ಬೋಡು, ಪುಸ್ತಕ ಬೋಡಾಂಡ ಬರೆಯೊಡು. ಓದುನು ಪುಸ್ತಕ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಮಾತೆನ್‌ಲಾ ಓದೊಡು. ಪುಸ್ತಕೊಲೆಡ್ ಮಾತಲಾ ಉಪ್ಪೂಜಿ. ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ, ಪತ್ರಿಕೆ ಇಂಚಿತ್ತಿನೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ಜ್ಞಾನ ಬುಲೆಪಾವುನಂಚಿನ ವಿಚಾರೊಲು ತಿಕ್ಕುವ. ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಲೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಪೊಸ ಬರವಣಿಕೆಲು ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪ. ಉಂದು ಪೊಸ ವಿಚಾರೊಲು ಆದುಪ್ಪುವ ಅತ್ತಂದೆ ಪೊಸತ್ತಾದ್ ಬರೆಪಿನಕಲೆಗ್ ಉಂದು ಒಂಜಿ ವೇದಿಕೆಲಾ ಆದುಂಡು.

ಕರಿನ 22 ವರ್ಷೊಡ್ದಿಂಚಿ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮದಿಪು ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ದ ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ದ್ ಕಥೆ, ಕವನ, ನಾಟಕ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರಿಚಯ, ಭೂತಾರಾಧನೆ, ಬೂಕುಲೆ ಪೊಲಬು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಚರಿತ್ರೆ ಇಂಚಿತ್ತಿ ವಿಭಾಗೊಲೆಡ್ ಸಾರ ಸಾರ ಲೇಖನೊಲು ಪ್ರಕಟ ಆತಿನವು ಮಾತ್ರ ಅಂತಂದೆ ಸುಮಾರ್ ಪೊಸ ಬರವುದಕುಲು/ಪೊಸ ಬರವಣಿಕೆಲು ಬೊಲ್ಪುಗು ಬೈದ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್ದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ತಪ್ಪಾವಂದ್.

ಪತ್ರಿಕೆಲು ಮಸ್ತ್ ನಮೂನೆದವು ಉಂಡು. ಮಾತೆನ್‌ಲಾ ಜೋಪಾನ ಮಲ್ತ್ ದೀವೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಆಂಡ. ದಾಖಲೀಕರಣ ದಂಚಿ ಲೇಖನೊಲು ದಿಂಜಿದುಪ್ಪು ಬರ್ಪಿ ಪತ್ರಿಕೆಲೆನ್ ಜೋಪಾನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೀಂಡ ಸಮಗ್ರ ಚರಿತ್ರೆದ ಗೊಂಚಿಲ್ ನಮ ಸಂಗ್ರಹೊಡು ದಿಂಜಿದುಪ್ಪುಂಡು. ಈ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪು ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆ ಜೋಪಾನ ಮಲ್ತ್ ದೀಪಿನಂಚಿ ಒಂಜಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಆವೊಡು ಪನ್ಪಿನವು ಎಂಕಲ್ನ ಆಸೆ.

ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಪೊಸತ್ತಾದ್ ಬರೆಪಿನಕಲೆಡ್ದ್ ಪೊಸ ವಿಚಾರೊಲೆನೇ ದಾಖಲೀಕರಣ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬರೆತಿನವು ಪ್ರಕಟ ಆವೊಂದುಪ್ಪುಂಡು. ಈ ವಿಚಾರೊಲು ಒಲುಲಾ ಪ್ರಕಟ ಆವಂದೆ ಬೊಲ್ಪುಗು ಬತ್ತಿನವು ಆದಿತ್ತ್‌ದ್ ದುಂಬಗ್ ಈ ಪೊಸ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಅತ್ತಂದೆ ಪೊಸ ಪೊಸ ವಿಚಾರಲೆನ್ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ. ಅಂಚಾದ್ ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಬರೆಪಿನಕುಲು ಪೊಸ ಪೊಸ ವಿಚಾರೊಲೆನೇ ಬರೆದ್ ದಾಖಲೆ ಆದ್ ದೀಪಿನಂಚಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಶಯೊಡು ಈ ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಬುಲೆಪಾವೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಬಯಕುವ.

19–7–2018

ಬೆನೆಟ್ ಜಿ. ಅಮ್ಮನ್ನ
ಸಂಪಾದಕೆ

ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆಪಿ ಲೇಖನೊಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಲೇಖಕೆರ್ನವೇ ಆದುಂಡು.

ಪುಟ ನೋಟ

ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನ ಪಾತೆರ 3

ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಪಾತೆರ 5

ಅಳಿಪುದ ಅರುಟುಪ್ಪಿ ಬೆಳಾರಿ ಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ತುಳುತ ನಿರೆಲ್
❖ ಪ್ರೊ. ಎ.ವಿ. ನಾವಡ 7

ತುಳುನಾಡುಡ್ ಎದುರುಕತೆತ ಬಲಕೆದ ಪೊಲಕೆ
❖ ರೂಪ ಪ್ರಭಾಕರ್ 12

ಪೊಸ ಪುಸ್ತಕದ ಪೊಲಬು
❖ ವಿದ್ಯಾಶ್ರೀ ಉಳ್ಳಾಲ 17

ಪರ ಬೂಕುದ ಪೊಲಬು...
❖ ಬಿ.ಜಿ.ಎ. 19

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಗೊಬ್ಬು ಕೋರಿಕಟ್ಟ
❖ ಡಾ. ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ., ಶೇಣಿ 21

ಬಾಸೆ
❖ ಗಂಗಾಧರ ಪಣೆಯೂರು 29

ಕರ ಪತ್ತಾವುನಿ
❖ ಜೆ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ 32

– ಹಾ ಇ ಕು –
❖ ರತ್ನಾಕರ ಶೆಟ್ಟಿ 36

ಕರಾವಳಿಡ್ ಮಾಜೊಂದು ಪೋಯಿ ಬೆನ್ನಿ
❖ ರೆವೆ. ಬುಕಾರ್ಟ್ ಬರ್ಟ ಅಮ್ಮನ್ನ 37

ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ದ 'ಕೊಡಿಪು' : 'ಮದ್ವಾಚಾರ್ರ್', 'ದ್ವೈತ'
❖ ಕೆ.ಎಲ್. ಕುಂಡಂತಾಯ 39

ಅಸರ್
❖ ಡಾ. ಸಾಯಿಗೀತಾ 43

ಅಳಿಪುದ ಅರುಟುಪ್ಪಿ ಬೆಳಾರಿ ಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ತುಳುತ ನಿರೆಲ್

ಪ್ರೊ. ಎ.ವಿ. ನಾವಡ

ಬೆಳಾರಿ ಬಾಸೆ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕುದ ಉಳಮರ್ಗಿಲ್‌ಡುಪ್ಪಿ ಹಾಲಾಡಿ, ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ, ರಟ್ಟಾಡಿ, ತೊಂಬಟ್ಟು, ಅಮಾಸೆಬೈಲ್, ಅಂಪಾರ್ ಗಿರಾಮ್ಮೊಡು ಜನಕ್ಲೆ ನಾಲಾಯಿಡುಪ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆ. ಊರುದಕುಲು ಈ ಬಾಸೆ ಪಾತೆರುನ ಜನೊನು ಬೆಳಾರ್ರ್ ಅಂದ್‌ದ್ ಲೆತ್ತ್‌ಂಡ, ಆ ಜನವರ್ಗ ತಂಕುಲೆನ್ ಬೊಳೇರ್ರ್ ಅಂದ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಸ್ಟರಕ್ (1884) ತನ 'The District Mannual of South Canara' ಡ್ ಈ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಬೆಳ್ಯಾರ ಎಂದ್‌ದ್ ಲೈದೆರ್. ಆರ್ ಈ ಜನ ಪಾತೆರುವ ಬಾಸೆ ಕನ್ನಡದ ಒಂಜಿ ಉಳಬಾಸೆದ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು ಅಂದ್‌ದ್ ಬರೆತೆರ್. ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಮಲ್ಲ ಬಾಷಾತಜ್ಞೆ ಡಾ.ಡಿ.ಎನ್ ಶಂಕರ ಭಟ್ಟೆರ್ ಬೆಳಾರಿ ಬಾಸೆ ತುಳು, ಕನ್ನಡಡ್ದ್ ಬೇತೆ ಆಯಿನ ಒಂಜಿ ಸೊಸಂತ್ರ ಬಾಸೆ ಆದುಪ್ಪೊಡುಂದ್‌ದ್ ಬರೆತೆರ್(The Koraga Language: Appendix by Dr.D.N.S Bhat, Deccan College Pune 1971) ಬೆಳಾರಿಲು ಸರಕಾರದ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗ್ ಸೇರಿನ ಜನವರ್ಗ. ಬೆದ್ರ್‌ದ ಸಲಾಕೆಡ್ ಕಾಂಟ್ಯ, ಪುಡಾಯಿ, ತಡ್ಪೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಾರ್ದ್ ಯೆಡ್ಡೆ ಒಂಜೊಡು ಬದ್ಕ್ ಕರಿಪುನಕುಲು. ಸರಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರೊಡು ಬೆಳಾರಿಲೆನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರ್ ಒಂಜಿಸಾರ. ಯಾನ್ 1971–72 ಕಾಲಮಾನೊಡು ಈ ಊರುಗು ಪೋದಿತ್ತೆ. ಅಪಗ ಈ ಜನ ಪೂರಾ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡುಪ್ಪಿ ಕುಂದಾಪುರದ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡ್ದ್ ಬೇತೆ ಆಯಿನ ಬೆಳಾರಿ ಬಾಸೆನೇ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಯಾನ್ ಇಂಚಿಪ್ಪೊಗು ಆ ಊರ್ಲೆಗ್ ಪೋದಿತ್ತೆ. ಆಚಿರದ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ ಬೆಳಾರ್ರೆನ ಸಂಖ್ಯೆಲಾ ತಗ್ಗ್‌ದ್‌ಂಡ್, ಅತ್ತಂದೆ ಆ ಬಾಸೆ ಪಾತೆರುನ ಜನ ಬಿರೆಲ್‌ಡ್ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಲ್ಪೊಲಿ, ಆತ್ ಅಪ್ರೂಪೊ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅಕ್ಲ್ ಪೂರಾ ಸುತ್ತುದ ಕುಂದಾಪ್ರ ಬಾಸೆನೇ ಪಾತೆರೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಇಂಚ ಬೆಳಾರಿ ಬಾಸೆ ಅಳಿಪುದ ಅರುಟು ಉಪ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆ. ಒಂಜಿ ನಮುನೆದ ಕೀಳರಿಮೆಡ್ದಾದ್ ತಮ ಬಾಸೆನ್ ಮದತ್ತ್‌ದ್ ನನೊಂಜಿ ಬಾಸೆನ್ ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಒಂಜಿ ಬಾಸೆ ಮದ್‌ತ್ತ್‌ದ್ ಪೊಂಡ ಆ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಅಳಿಪು ಆಯಿಲೆಕನೆ. ರೀತಿ, ನೀತಿ, ಪರ್ಬ, ಆಚರಣೆ ನಂಬೊಳಿಗೆ ಪೂರಾ ಅಳಿದ್ ಪೋಂಡ ಬೊಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಂಡಾ? ಸರಕಾರ ಅಕ್ಲೆನ್ ಮಿತ್ತ್ ಕನಯರೆ, ಸಮಾಜದ ಪ್ರಧಾನಧಾರೆಗ್‌ಕೊಂಡು ಬರಿಯೆರೆ ಪಾಡುನ ನಾನಾ ಯೋಜನೆಡ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿದ ಕಲ್ಪನೆ ಇಜ್ಜಿ. ಇಲ್ಲ್‌ದ ಉಲಾಯಿದ ಬಾಸೆನ್ ಬುಡಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಪನ್ಪುನಕ್ಲು ಯೇರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಬೆಳಾರಿ ಜನತ ನಾಲಾಯಿಡುಪ್ಪಿ ಕತೆ, ಪದ, ಗಾದೆ, ಎದುರುಕತೆಲೆನ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅವೆನ್ ಪಾತೆರೊಡು, ಗಲಸೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್

ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ಪೊಡು. ಆಂಡ ಅವು ಬಂಜದ ಬೇಲೆ. ಅಂಚಾದ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ನಾನಾ ಬಾಸೆಲು ನಮ ನಡುಟ್ಟೇ ಮಾಯ ಆವೊಂದು ಉಂಡು. ಬೆಳಾರಿಲು ಉಪ್ಪುನ ಜಾಗ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕುದ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಪ ತುಳು ಪಾತೆರುನಕುಲು ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ಬೆಳಾರಿ ಬಾಸೆಡ್ ತುಳುತ ನಿರೆಲ್ ತೋಜೊಂದುಂಡು. ಉಂದೊಂಜಿ ಆಚಿರದ ಸಂಗತಿ.

ಕನ್ನಡ ಬೊಕ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ಡ್ ಬೆಳಾರಿ ಭಾಷಾ ಸ್ವೀಕರಣೆಗ್ ಉಳಗಾದ್ ಉಪ್ಪೊಡು. ಈ ಕಿರಿಯೆ ಪ್ರಾಕ್‌ಡೇ ಆದುಪ್ಪೊಡು.

ತುಳು ಸಬ್ದೊದ ಸುರುತ-ಪ ಬೆಳಾರಿಡ್-ಹ ಆಯಿನೆನ್ ತೂವೊಲಿ.

ಬೆಳಾರಿ	**ತುಳು**
ಹಣ್	ಪಣ್
ಹಿಜಿನ್	ಪಿಜಿನ್
ಹಿಲಿ	ಪಿಲಿ
ಹಿಲ	ಪೆಲ
ಹಳ್ದಿ	ಪಳ್ದಿ(ಪರ್ದಿ)
ಹುಳಿ	ಪುರಿ
ಹುದಾರ್	ಪುದಾರ್
ಹಾಡ್	ಪಾಡ್

ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದ ಟಿ ವು ಬೆಳಾರಿಯ-ಳ ದೊಟ್ಟುಗು ಸೇರುನೆನ್ ತೂವೊಲಿ.

-ಕಳ್ ಬೊಕ್ಕ **-ರು** ಬೆಳಾರಿಡ್ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಲು. ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ ಮಹತ್(rational) ವರ್ಗೊಗು ಮಾತ್ರ ಸೇರುಂಡ್.

ಏಕವಚನ	**ಬಹುವಚನ**
ಅರಸ	ಅರಸಕಳ್
ಮಾಮಿ	ಮಾಮಿಕಳ್
ಹುಲ	ಹುಲ(೦)
ಇರೆ	ಇರೆ(೦)

ಪುಲ್ಲಿಂಗ ರೂಪೊಲೆಗ್ ತುಳುತ ಲೆಕ-**ತಿ** ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುನ ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ರೂಪ ಆಪುಂಡು

ಪುಲ್ಲಿಂಗ	**ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ**
ಬೆಳಾರಿ	**ಬೆಳಾರಿ**
ಬಿರಣ	ಬಿರಣ್ತಿ
ಮಡಿವಾಳ	ಮಡಿವಾಳ್ತಿ
ಕಳುವೆ	ಕಳುವೆತಿ
ಮರ್ಲೆ	ಮರ್ಲೆತಿ

ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ

ಈ ಬಾಸೆಡ್ ಐನ್ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಇತ್ತಿಲೆಕ ತೋಜುಂಡು. ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಗ್ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುಜ್ಜ

ವಿಭಕ್ತಿ	**ಪ್ರತ್ಯಯ**
ಪ್ರಥಮಾ	-
ದ್ವಿತೀಯಾ	೦, ನಿ, ನ್
ತೃತೀಯಾ	ತ್ತ್, ತ್
ಚತುರ್ಥೀ	ಕ್, ಕ್ಕ್, ನ್
ಷಷ್ಠಿ	ತ, ತ್ತ, ದ, ನ, ಅ
ಸಪ್ತಮಿ	ಟ್, ತ್

ಉದಾಹರಣೆಲು

ದ್ವಿತೀಯಾ: ಮಹತ್ ವರ್ಗ

ಬೆಳಾರಿ	**ತುಳು**	
ತನ್ನೆ	ತನ್ನೆನಿ	ಅಪ್ಪೆ
ಹಳೆಯ	ಹಳೆಯನಿ	ಪರಬೆ
ಮೇತಿ	ಮೇತಿನ್	ಬುಡೆದಿ

ಅಮಹತ್ ವರ್ಗ

ಪುಸ್ತಕೊ	ಪುಸ್ತಕೊನಿ	ಪುಸ್ತಕ
ತೊಪ್ಪಿಗೆ	ತೊಪ್ಪಿಗೆ(೦)	ಟೊಪ್ಪಿಗೆ
ಇಲ್ಲ್	ಇಲ್ಲ್(೦)	ಇಲ್ಲ್

ತೃತೀಯಾ : ಮಹತ್‌ವರ್ಗ

ಹಿಂಬಾಡ್	ಹಿಂಬಾಡ್‌ತ್ತ್	ಮರ್ಮಯೆ
ಹಳ್‌ದಿ	ಹಳ್‌ದಿತ್ತ್	ಪರ್ದಿ

ಅಮಹತ್ ವರ್ಗ

ಮರ	ಮರತ್	ಮರೊ
ಇಲ್ಲ್	ಇಲ್ಲ್‌ತ್ತ್	ಇಲ್ಲ್

ಚತುರ್ಥಿ : ಮಹತ್‌ವರ್ಗ

ಹಳೆಯ	ಹಳೆಯಕ್	ಪರಬೆ
ಹಿಂಬಾಡ್	ಹಿಂಬಾಡ್‌ಕ್	ಮರ್ಮಯೆ

ಅಮಹತ್‌ವರ್ಗ

ಮರ	ಮರಕ್ಕ್	ಮರೊ

ಮಜ್ಜನ	ಮಜ್ಜನಕ್	ಮದ್ಯಾನ

ಷಷ್ಠಿ : ಮಹತ್‌ವರ್ಗ

ತನ್ನೆ	ತನ್ನೆನ್	ಅಪ್ಪೆ
ಹಳೆಯಿ	ಹಳೆಯಿನ್ ಪಲಯೆ	

ಅಮಹತ್‌ವರ್ಗ

ಗಾಡಿ	ಗಾಡಿ	ಗಾಡಿದ
ಇಚ್ಚೆ	ಇಚ್ಚೆತ್ತ	ಇಚ್ಚೆದ
ಗಂಟಿ	ಗಂಟಿತ	ಜಾನುವಾರ್‌ದ/ತ
ಇಲ್ಲ್	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ್

ಸಪ್ತಮೀ : ಅಮಹತ್

ಮೂಲೆ	ಮೂಲೆಟ್	ಮೂಲೆಟ್
ಕೈ	ಕೈಟ್	ಕೈಟ್
ಹುಲ	ಹುಲಕ್	–
ಇಲ್ಲ್	ಇಲ್ಲ್‌ತ್ತ್	ಇಲ್ಲ್‌ತ್ತ್

ಸ್ಥಳವಾಚಕಗಳು

ಬೆಳಾರಿ	ತುಳು
ಹೂಳು	ಮೂಲು
ಓಳು	ಅಲ್ಪ
ಎವುಳು	ಎಲ್ಲಿ
ಹೂಡೆಕ್	ಈಡೆಗ್
ಏಡೆಕ್	ಓಡೆಗ್
ಆಡೆಕ್	ಆಡೆಗ್

ಪರಿಮಾಣ ವಾಚಕ

ಉತೆಗ	ಈತ್
ಆತೆಗ	ಆತ್
ಏತೆಗ	ಯೇತ್

ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯೊಲು, ಸಂಭಾವನಾರ್ಥ, ವಿಧಿರೂಪ, ನಿಷೇಧರೂಪ, ಕಾಲವಾಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯೊಲೆಡ್ ತುಳುತ ವಜಾಯ ದೆತ್‌ದ್ ತೋಜುಂಡು.

ಕೆಲವು ಸಬ್ದೊಲು

ಬೆಳಾರಿ ಬಾಸೆದ ಕ್ರಿಯಾಧಾತುಲು ತುಳುನು ಮುಟ್ಟೊಡು ಪೋಲುಂಡು

ಬೆಳಾರಿ	ತುಳು
ಹೂಜು	ಪೂಜು

ಹಣ್	ಪಣ್
ಸೂ	ತೂ
ಸಿಂಬ್	ತುಂಬು
ಬೋಡು	–
ಉಜ್ಜ	ಇಜ್
ಹುಳಿ	ಪುರಿ
ಸೆಯಿ	ಸಯ್ಯು
ಬೂಳು	ಬೂರುನಿ
ಉಬಿ	ಉಬಿ
ಹಾಡ್	ಪಾಡ್
ಜ್ಯೆಂದ್	ದಾದ(ಜಾದ)
ಹೇಡ್	ಪೋಡಿ
ಕಳ್ತಲೆ	ಕತ್ತಲೆ
ಮೂಕಿ	ಮೂಂಕು
ತುಂಬಿಲ್	ತುಂಬಿಲ್

ಬೆಳಾರಿ ಭಾಷೆದ ಮಾದರಿ

ಒಂಜಿ ಅರಸ್ಕ ಅಯ್ನ್ ಆಳ್ ಜೇವು. ಅಯ್ನಾಳೆಕ್ ಅರಸ್ತನ ಏರೆಕ್ ಕೊಳುಕ್ಕಿ ನಂತ್ಅಂಡ್ ನಿಚ್ಚಯ ಇದ್ದಿ. ಗಟ್ಟಿಗೆರ್ ಏರ್ಅಂತ್ಅಂಡ್ ನಿಚ್ಚಯ ಇದ್ದಿ. “ನಿಚ್ಚಯ ಮಾತ್ಕೊಂಡ್ ಬಲ್ಲೆಂ”ದ್ ಹಣ್ಕಿ. ಅಯ್ನ್ ಅಳ್ನೆಲ ಹೋಯ್ಕರ್. ದೇಶತರೆ ಒಂಜಿ ರಕ್ಕಸೆ. ಆಯೆ ಇಲ್ಲ ಹೋಯ್ಕರ್. ರಕ್ಕಸೆ ಮನ್ಸಕೆರೆನ್ ನಾಯಿ ತಿನ್ನಿ. ಎಂಕ್ಳೆಳ್ ವೊಳಿಗರ್ ಜಾಗತ್ತ್ ಎಂತಂದ್ ಕೇಣ್ಕೆರ್.

ತುಳುರೂಪ

ಒಂಜಿ ಅರಸುಗು ಐನ್ ಆಣ್ ಬಾಲೆಲು. ಐವೆರೆಡ್ ಅರಸುತನನ್ ಯೇರೆಗ್ ಕೊರ್ಪುನಿ ಇನ್ನಿನೆಟ್ ಅರಸುಗು ನಿಗಂಟ್ ಇದ್ದಿ. ಅವೆರೆಟ್ ಯೇರ್ ಬುದ್ಯಂತೆ ಇನ್ನಿನೆಟ್ ಆಯೆನ್ ನಿಚ್ಚಯ ಇದ್ದಿ. ‘ನಿಮ ನಡುಟು ನಿಕ್ಕಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಬಲ್ಲೆ’ ಅಂದ್ದ್ ಅರಸು ಪಂಡೆ. ಐನ್ ಬಾಲೆಲುಲಾ ಪಿದಡಿಯೆರ್. ಆ ಊರುದ ಅಕೇರಿದ ಜಾಗ್ಡ್ ಒರಿ ರಕ್ಕಸೆ ಉಲ್ಲೆ. ಆಯೆನ ಇಲ್ಲ್ ಪೊಗ್ಗಿಯೆರ್. ಆ ರಕ್ಕಸೆ ಮನ್ಸೆರೆನ್ ಕೆರ್ದ್ ತಿನ್ಪುನಾಯೆ. ‘ನಂಕ್ ಉಂತಿಯರೆ ಜಾಗ್ ಒಲ್ಪಂದ್’ದ್ ಕೇಂಡೆರ್.

ತುಳುನಾಡುಡ್ ಎದುರುಕತೆತ ಬಲಕೆದ ಪೊಲಕೆ

ರೂಪ ಪ್ರಭಾಕರ್

ನಮ್ಮ ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಡ್ ಗಾದೆದ ಲೆಕ್ಕ ಒಗಟುದಲಾ ಒಂಜಿ ಅದೆತ ಮಜಲುಂಡು. ನಮ್ಮ ತುಳುಟು ಒಗಟುಗ್ ಎದುರು ಕತೆ ಬೊಕ್ಕ ಮಂಡಕತೆ ಪಂದ್ ಈ ರಡ್ಡ್ ಪುದಾರ್ ಬಳಕೆಡ್ ಉಂಡು. ಒಡಲು, ಒಡಪು, ಪೊಡಪು, ವಿಡಿಕತಾ. ಒಡಗತೆಂದ್ ನಮ್ಮ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಷೆಲೆಡ್ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪುದಾರುಂಡು. ಉದೊಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಈ ಅದೆ ಜನಮಾನಿನ ಉರು ಕರೆಪುನ ಒಂಜಿ ಐಸಿರಿತ ಚೊದ್ಯದ ಗೊಬ್ಬು. ಉಂದೆನ್ ಮುಡಯರೆಗ್ ಕಲ್ದಿನ ಮಾ ಮಲ್ಲ ಪಂಡಿತೆ ಆವೊಡಂದಿಜ್ಜಿ. ಉಂದು ಕಲ್ಪದಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಮಾನಿ ಮಡೆಯಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ. ಮುಲ್ಪ ನೆಂಪು ಬೊಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಗೆ ಎದುರುಕತೆತ ಅಡಿಪಾಯ. ಎದುರುಕತೆ ಈ ಸಬ್ದಡೇ ನಮಕ್ ದಾದಂದ್ ಉತ್ತರ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಪಂಡ ಉಂದು ಇರ್ವೆರ್ ಅತ್ತಡ ರಡ್ಡ್ ತಂಡ ಈ ಗೊಬ್ಬುಡು ಭಾಗವಹಿಸೊಲಿ. ಒರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನುನು... ನನೊರಿ ಐಕ್ ಉತ್ತರ ಕೊರೊಡು. ಎಲ್ಯ ಶಬ್ದೊಡು ನಮ್ಮ ಬುದ್ದಿವಂತಿಕೆನ್ ಲಪ್ಪುನ ಬೊಕ್ಕ ಲೆಪ್ಪು ಕೊರ್ಪುನ ಹಿಕ್ಮತ್ದ ನಿಗೂಢತೆ ಉಪ್ಪುನ ಒಗಟು ಐತ ಅರ್ತ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗ್ ಇತ್ತೆಲಾ ನಮ್ಮ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಒಗಟಾದೇ ಉಂಡುಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಉಂದು ಗಾದೆದ ಲೆಕ್ಕ ಎಲ್ಯ ಸಾಲಾಂಡಲಾ ಜಗತ್ತುಡು ಉಂದು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಬೊಕ್ಕ ವಿಶ್ವರೂಪಿ. ಕೆಲವೊರ ಒಂಜೇ ಒಗಟು ಪ್ರಾದೇಶಿಕದ ನಿಲೆಟ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮುನೆಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅರ್ತ ಕೊರ್ಪುನವುಂಡು. ಒಗಟುದ ಭಂಡಾರಡ್ ನಮ ಪೆಜಿನಗ ಗಾದೆದಾತ್ ಜಿಂಜ ಸಂಕ್ಯೆ ಇಜ್ಜಿ ಬೊಕ್ಕ ಗಾದೆದಾತ್ ನಮ ಬಳಸುನ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ದುಂಬು ನಮ್ಮ ಜನಪದರೆಗ್ ವಾ ಮನೋರಂಜನೆ ದಾಂತಿನೈಡ್ದಾವರ ಪಂತಡ್ ಈ ಎದರ್‌ಕತೆಕನ್ ಗೊಬ್ಬೊಂದಿತ್ತೆರ್ಗೆ. ಒಗಟು, ಪಂಥ, ಅತ್ತ್‌ಡ, ಎದುರುಕತೆ, ಗುಟ್ಟುದ ಸಂಗತಿ, ದೆಂಗ್ದಿನ ಗೂಡಾರ್ಥದ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವ ಜನಮಾನಿನ ಮನಸ್‌ಗು ಉಲ್ಲಾಸ ಕೊರ್ಪುನಂಚಿನ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂಜಿ ಗೊಬ್ಬು, ಈ ಗೊಬ್ಬುಗು ಇಂಚಿನ ಒಳ ಸುಳಿಕ್ಲು ಅತ್ತ್‌ಡ ನಮ್ಮ ದಿನ ನಿಚ್ಚ ತೂಪುನ ವಸ್ತು, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಕಿ, ಬೊಕ್ಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯದ ಕಾರ್ಬಾರ್ಲೆನ್ ಮಂತನಡ್ ತುಲ್ತುದ್ ಶಬ್ದೊಲೆನ್ ಪೆಜ್ಜಿದ್ ಜರಡಿ ಮಲ್ತ್ ಚಿಟ್ಟುಡ್ ಪನ್ಪುನ ಬಿರ್ಸಾತಿಕೆನೇ ಒಗಟು. ಈ ಗೊಬ್ಬುಡು ಪಾಲ್ ಪಡೆಯರೆಗ್ ಪೊಣ್ಣು ಆನ್ ಪನ್ಪುನ ಭೇದ ಇಜ್ಜಿ. ಎಲ್ಯ ಮಲ್ಲ ಪನ್ಪುನ ಗಡು ಇಜ್ಜಿ. ಪಗೆಲ್ ರಾತ್ರೆ ಪನ್ಪುನ ಪೊರ್ತಿಜ್ಜಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ತರಗ್ ಇರ್ವೆರ್ ಅತ್ತಡ ಪಂತ ದೀದ್ ರಡ್ಡ್ ಗುಂಪು ಮಲ್ತ್‌ದುಲಾ ಗೊಬ್ಬೊಲಿ. ನೆಕ್ಕ್ ಇಲ್ಲ ದುಲಾಯಿ ಪಿದಾಯಿ ಪಂದಿಜ್ಜಿ. ದುಂಬು ನಮ್ಮ ಜನಪದರೆಗ್ ಬೊಂಟೆ ಒಂಜೇ ಅರ್ತಿ ಕುಸಾಲ್‌ದ, ಬೊಕ್ಕ ಬಿರ್ಸಾತಿಕೆದ ಸಾದನ ಆದಿತುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಕಿ

ವಸ್ತು ನೆತ್ತ ಗುರ್ತ ಅರ್ತ ನಡಾವಲಿನ್ ತೂದ್ ಒಗಟುನು ಮಡೆದೆರಂದ್ ಹೇಳಿಕೆ ಉಂಡು... ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಮ ಸುತ್ತುದು ಬಳಸ್‌ದು ಪಾತೆರ್ನಗ ನಿನ್ನ ಒಗಟ್‌ದ ಪಾತೆರ ಬುಡ್ದ್ ಸೀದಡ್ ಪನ್ಲಂದ್ ಪನ್ಪುನ ಪಾತೆರಲಾ ನಮ್ಮಡುಂಡು.

ಗಾದೆದ ಲೆಕ್ಕ ಒಗಟ್‌ಡ್‌ಲಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದ್ ಭಿನ್ನತೆ ಉಂಡು. ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಲು ಬಾಷೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಆನಗನೇ ಒಗಟುದ ಉದಿಪನೆ ಆದಿಪ್ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಉಂದು ಕಡ್ಡಿನ್ ಗುಡ್ಡೆ ಮಲ್ತ್‌ದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನುನಾಕ್ಲೆನ್ ಗಾಲ್ ಮೇಲ್ ಮಲ್ಪುನ ಈ ಒಗಟು ತುಳು ನಾಡ್‌ಡ್ ಪಿರಾಕುದ ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿದ ಗೊಬ್ಬುಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಗಾದೆದ ಸರಲತೆ... ಜ್ಞಾನ, 'ಮಿನಿದನ, ನುಡಿಕಟ್ಟು., ಅನುಭವದ ತಿರ್ಲ್ ಈ ಒಗಟುಡಿಜ್ಜಿಡಲ ಮುಲ್ಪ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆದ ಮಂಡೆ ಉಂಡು. ಜನಪದ ಜನಮಾನಿ ದಿನ ನಿಚ್ಚ ತೂಪಿನ ಅತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿನ್, ಅತ್ತ್‌ಡ ವಸ್ತುಲೆನ್ ನಿಗೂಢವಾದ್ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತ್‌ದು ಎದುರ್ದಾಕ್ಲೆಗ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನ್ದ್ ಸೋಲ್ ಒಪ್ಪಿಲಾಂದ್ ಸವಾಲ್ಡ್ ಪಂತಗ್ ಲೆಪ್ಪುಕೊರ್ಪುನ ಈ ಗೊಬ್ಬು ದುಂಬು ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಹಿತ, ಸುಖ,ಸಂತೇಸ ಉಲ್ಲಾಸ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನವು ಸತ್ಯ. ಗಾದೆದ ಲೆಕ್ಕ ಒಗಟುಡ್‌ಲಾ ಪ್ರಕೃತಿದ ಮಾತಾ ವಿವರನೆ ಬೊಕ್ಕ ಐತ ಚೋದ್ಯ ಸಂಗತಿಲು ಮಿನ್ಕುಂಡ್. ಒಗಟೊಂಜಿ ಚಮತ್ಕಾರ, ಐಸಿರಿ, ಸೂಜಗ, ಲಡಾಯಿ, ಚಿಂತನೆ, ತುಲಿಪೆನ ಒಳ ಸುಲಿ, ವಿವರನೆ ಅವೆನ್ ಮುಡೆತಿನಾಕ್ಲೇನ ದಿಟ್ಟಿದ ಸೃಷ್ಟಿ ಈ ಒಗಟು ಪನ್ಪುನ ಗೊಬ್ಬಾಟಿಕೆಡ್ ಪೊರ್ಲುಡ್ ಅರಲ್ದುಂಡ್.. ಈ ಒಗಟುದ ಬುಲೆಚಿಲ್ಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮುನೆಲುಂಡು. ಒಂಜಿ ಸಾಲ್... ರಡ್ಡ್ ಸಾಲ್, ಬೊಕ್ಕ ಮೂಜಿ ನಾಲ್ ಸಾಲುಡುಂಡು. ಅತ್ತಾಂದೆ ನಮ್ಮ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಡ್(ಕನಕದಾಸೆರ್) ಬೊಕ್ಕ ವಚನಡ್ ಜಿಂಜ ಒಗಟುದ ಬಲಕೆ ಉಂಡು. ಉಂದು ಒಂಜಿ ನಮ್ಮ ಬೊಂಡುಗೊಂಜಿ ಕಸರತ್ತು ಕೊರ್ಪುಂಡು. ನೆಂಪು ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುಂಡು. ಉಂದು ಮೈ ಬೊಕ್ಕ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ಒಂದೊಜ್ಜಿ ಸರಲವಾಯಿನ ಎದುರುಕತೆ ...ಅಣ್ಣೆ ಪಗೆಲ್ ಕಾಪೆ... ಮೆಗ್ಯೆ ರಾತ್ರಿ ಕಾಪೆ.. ಇರ್ವೆರ್ ಒಟ್ಟುಗಾಂಡ ಕಲ್ವೆ ಬರ್ಪೆ. ದಾದವ್? ನೆತ್ತ ಉತ್ತರ (ಸೂರ್ಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಚಂದ್ರೆ). ಕಲ್ವೆ ಪಂಡ ಕತ್ತಲೆ ಮಲ್ಪುನ ಗ್ರಾನ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಈ ಸೂತ್ರನ್ ಜನಮಾನಿ ವಾ ಸುಲಭಡ್ ಪನರೆ ಪೋತೆಂದ್ ನಮ ಕುಸಿ ಬುಡ್ಪ. ಪತ್ಂಡ ಅಂಗೈದಾತ್ ಬುಡುಂಡ ಕೋನೆದಾತ್.... ನೆತ್ತ ಉತ್ತರ(ತುಡರ್) ಕೈತ ತುಡರ್ನ್ ತಿರ್ತ್ ದೀಂಡ ಇಡಿ ಕೋನೆಗ್ ಬೊಲ್ಪುತ್ತ? ಸಾರ ಬಿರೆನ್ರ್ಗ್ ಒಂಜೇ ಒಕ್ಕನೂಲು... ಉಂದು (ಮೈಪು). ಎಲ್ಯ ಎಲ್ಯ ಬಾಲ್ಲುಲೆಗ್ ಎಲ್ಯ ಎಲ್ಯ ಮುಟ್ಟಳೆ... ನೆತ್ತ ಉತ್ತರ ಬಾಲೆದ(ಬೆರೆಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಐತ ಉಗುರು.) ದೇವೆರ್ನ ಕೊಡೆಟ್ ಮಂಡೆ ಉಂತಂದ್... ಅವು ದಾಯ್ತ ಕೊಡೆ ಐತ ಉತ್ತರವ್ವ್ ನಾಯಿ ಕೊಡೆ(ಅಣಬೆ)

ಬೊಲ್ದು ಕುಂಟು ತುತ್ತಿನ ಮುಂಡೆನ ಪಿರಾವ್ ನೂದ್ ಜೋಕ್ಲು ಅಡಿಪಿಲ್ಗ್ ಪಿದಾಡ್ಪೆ... ಉಂದು ಏರಾದಿಪ್ಪಂದ್ ನಮ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ಪ. ಉತ್ತರ ತೆರ್ಯಂದೆ ಅಲ್ಕ್ ಬೂರ್ವ... ನೆತ್ತ ಉತ್ತರ(ಬೊಳುಳ್ಳಿ.)

ಮಕ್ ಪಿತಾಂಬರ ನೆತ್ತಿಡ್ ಚಕ್ರ, ಪುಕುಲಿಡ್ ಶಂಖ, ಅಂಗಡಿಡ್ ಕನಪೆರ್ ಇಲ್ಲಡ್ ಬುಲುಪೆರ್.... ಕುಂಟುದ ಮಿತ್ತ್ ಕುಂಟು ತುತ್ತುದಿನ ಸೂಲೆ...ನೆಕ್ಕ್ ಮಾತಾ ಉತ್ತರ (ನೀರುಳ್ಳಿ) ಇಂಚ ಒಂಜಿ ವಿಷಯಡ್ ಪತ್ತು ನಮುನೆದ ಪ್ರಶ್ನೆಲುಂಡು. ಅವೆನ್ ಚಮತ್ಕಾರಡ್ ಮುಡೆಪುನ ಮಂಡೆ ಬೋಡು.

ಹೆಚ್ಚಾದ್ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಅಂಗಾಂಗೊಲೆನ್ ಒಗಟಾದ್ ಮುಡೆತೆರ್.. ಉದಾರ್ಮೆರ್ಗ್... ಉಂತಿನಲ್ಪನೆ ಊರ್ ತೂಪೆ..(ಕಣ್ಣು)

ಗುಡೆ ನಿಲ್ಕೆ ಬೊಲ್ಲಿದ ಚೆಕ್ಕೆ...(ಕೂಲಿ)

ರಡ್ಡ್ ಗುವ್ವೆಲುಗ್ ಒಂಜೇ ಪಾಂಬ್...(ಮೂಂಕು)

ಕಂಬದ ಮಿತ್ತ್ ಕಲಸ....(ಮಂಡೆ)ಮುಲ್ಪ ಕಂಬ ಪಂಡ ಅವ್ವು ಕೆಕ್ಕಿಲ್

ರಡ್ಡ್ ಕಾಡ್ ಗೊಂಜೇ ತಾದಿ...(ಬೊಕ್ತಲೆ)

ಒಂಜಿ ಬಟ್ಟಲ್ಡ್ ಐವೆರ್ ಉನ್ಪೆರ್..(ಐನ್ ಬಿರೆಲ್)

ರಡ್ಡ್ ಸುರಂಗಡ್ ಕಲ್ವೆರ್ ಪೋಪೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್...(ಸುರುಳಿ)

ಪಂಥಡ್ ಮೆಗ್ಯೆ ಪಲಯೆ ಸಮ ಸಮ,, (ಕಾರುಲು) ನೆಟ್ಟ್ ಏರ್ ದುಂಬು ಅತ್ತ್ ಏರ್ ಪಿರಲಾ ಅತ್ತ್.

ಕಡೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಕೊಡಿಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಯಾನ್ ದಾಂತಿನ ಊರಿಜ್ಜಿ...(ಮಾರ್ಗ) ನೆಕ್ಕ್ ಮುಗಿತಲ ಇಜ್ಜತ್ತ?

ನೀರ್ಡ್ ಪುಟ್ಟುವೆ ನೀರ್ಡೆ ತೈಪೆ.... (ಉಪ್ಪು) ನಮ್ಮ ಜನಪದೆ ಉಪ್ಪುಗು ವಾ ಹೋಲಿಕೆ ಕೊರ್ತೆ?

ಜೀವೊಡ್ ಕೆಂಪು...ತೈತ್ಂಡ ಕಪ್ಪು.. (ಗೆಂಡ)

ಪತ್ತರೆ ತಿಕ್ಕುಜ್ಜಿ... ಕಣ್ಣುಗು ತೋಜುಜ್ಜಿ... ಯಾನ್ ದಾಂತಿನ ನಿಲೆ ಇಜ್ಜಿ(ಗಾಲಿ)

ಅನ್ನೆ ಒರ ಸುತ್ತು ಬನ್ನಗ ಮೆಗ್ಯೆ ಪದ್‌ರಾಡ್ ಸುತ್ತು ಬರ್ಪೆ...(ಗಡಿಯಾರ)

ಅಂಕು ಡೋಂಕು ಸಂಕ ಪಾಲ ಮೂಜಿತರೆ ಪತ್ತ್ ಕಾರ್...ನೆತ್ತ ಉತ್ತರ ಕಂಡ ಅಡಿಪುನ ನರಮಾನಿ ಬೊಕ್ಕ ರಡ್ಡ್ ಎರುಕುಲು. ಬೆಚ್ಚ ಬನಲೆಡ್ ಬೊಲ್ಲಿಲು ನಲ್ಪುವ (ಬಾಣಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೊದ್ದೊಲು ಪುಡಾವುನೆ)

ಊರಿಡೀ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಮುಲ್ಲೆಡ್ ಕುಲ್ಪೆ (ಮುಟ್ಟ್)

ಪೊನ್ನು ಪೋನಗ ಬೀಸ ಬೀಸ ಬನ್ನಗ ಬುಲ್ತೊಂದು ಮೆಲ್ಲ ಬರ್ಪಾಲ್... (ಕೊಡಪಾನ) ನಮ್ಮ ಜನಪದ ಕಬಿಕ್ ಈ ನೋಟ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಬೀಸ ಬೀಸ ಬಲಿಪುನ ಬೊಕ್ಕ ಪಿರ ಬನ್ನಗ ಅಲಂಕ್‌ದ್ ಗುಪ್ಪುನ ನೀರ್ನ್ ತೂದ್ ಬಲ್ತೊಂದು ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜ್ಜಿಪ್ಪು, ಪೊನ್ನನ ಲೆಕ್ಕ ಎದುರುದಾಯೆ ಸೋತುದ್ ಉತ್ತರ ತೇರಿನಗ ಅಯ್ಯೋ ಈ ಉತ್ತರ ಎಂಕ್ ತೆರಿನ ಸಂಗತಿ. ಉತ್ತರ ಕೊರ್ತೊಲಿಂದ್ ಎನ್ನಗ ಒಗಟುದ ಬಿಸ್ರಾತಿಕೆ ತೆರಿಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಒಗಟು ಪನ್ಪುನವು ಬೊಕ್ಕ ಕೇನುನವು ಬುದ್ದಿವಂತಿಕೆದ ಪಂತಗಾದ್, ಬೊಕ್ಕ ಮನಸ್ಸ್‌ಗು ಉಲ್ಲಾಸದ ಸಂತೇಸಗಾದ್.

ಉದಾರ್ಮೆಗ್... ನೋಪಂದೆ ಬುಳಿಪುನೇರ್? ನೆತ್ತ ಉತ್ತರ (ಪುಗೆ)

ಒಂಜಿ ಅಣಿಟ್ ಸಾರ ಕಣ್ಣ್... ಉಂದು ದಾದ? ಅವು(ಮಯೀರ್)

ಅಟ್ಟಡ್ ಪುಟ್ಟ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಏರಾಲ್? ಮುಲ್ಪ ನಮ್ಮ ಜನಪದಗ್ ಅಟ್ಟ ಪಂಡ ನಮ್ಮ ಮೋನೆಡ್ ಎತ್ತರಡಿತ್ತಿನ ಮುಂಡಾಂದ್, ಏನ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಐಟ್ ರೈಸುನ ಕುಂಕುಮನ್ ಆಯೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಂದ್ ಗ್ರಹಿತುದೆ. ಆಲ್ ಮುತ್ತೈಸಿನ ಲಕ್ಷನದ ಆದಿ ದೇವತೆ....ನೀರ್ ದಾಂತಿ ಗುವ್ವೆಲ್ಡ್ ಮಡೆಂಜಿ ನಲ್ಪುಂಡು. ನೀರ್ ದಾಂತಿ ಕಲಟ್ ವಾ ಮೀನಾಂಡಲಾ ನಲಿಪುಂಡ? ಇಜ್ಯತ್ತೆ? ಮುಲ್ಪ ಮಿನ್ದಲೆಕ್ಕ ನಲಿಪುನವು ನಾಲಾಯಿ.

ಬಂಗಾರದ ಕವಚಡ್ ಬೊಲ್ಲಿದ ಗೂಟ. ಉಂದು ಬಾರೆ ಪರ್ಂದು... ಅಂಗಿ ದೆಪ್ಪೆ ಗುವ್ವೆಲ್ಗ್ ಬೂರ್ವೆ.. ನೆತ್ತ ಉತ್ತರಲ ಬಾರೆದ ಪರ್ಂದು... ಗುಂಡಿಡ್ ನಲ್ಪುನಾಯೆನ ಮಂಡೆಡ್ ಕಿರೀಟ ಕಾರ್ಗ್ ಕಡ್ಗ... ಉಂದು ದಾಯ್ತುಪ್ಪುಂದ್ ನಮ ಮಂಡೆಡ್ ತುಲಿಪೊಡು.. ನೆತ್ತ ಉತ್ತರ ಉಜ್ಜೆರ್... ಅಮ್ಮೆರೆ ಪುಕುಲಿಡ್ ಮಗೆ ನೇಲ್ವೆ... ಮುಲ್ಪ ವಾ ಅಮ್ಮೆ?ವಾ ಮಗೆ? ನೆತ್ತ ಉತ್ತರ ಗೊಂಕು ಬೊಕ್ಕ ಬೀಜ,... ಸಾರ ಜೋಕ್ಲೆಗೊಂಜಿ ಕಲಸ? ನೆತ್ತ ಉತ್ತರ ದಾದಂದ್ ಮಂಡೆ ಕಿರ್ಂಬೆರ್... ಉತ್ತರ ಬಾರೆದ ಕೈಲ್, ಐತ ಪೊಂಬೆ ಕಲಸ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಯಿಲು ಜೋಕ್ಲಾದ್ ಒಗಟು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ದಿನಾಯಗ್ ತೊಜುದಿಪ್ಪು, ಜುಟ್ಟುಂಡು ನಾರದೆ ಅತ್ತ್, ಮೂಜಿ ಕಣ್ಣುಂಡು ಇಸರೆ ಅತ್ತ್. ನೀರುಂಡು ಗುವ್ವೆಲತ್ತ್ ಯಾನೇರ್? ಉಂದು ನಮ ದಿನ ನಿಚ್ಚ ತೂಪುನ ತಾರಾಯಿ. ಈ ತಾರಾಯಿದ ಮಿತ್ತ್ ಜಿಂಜ ಒಗಟುಲುಂಡು... ಅಪ್ಪೆನ ಕುಂಟುನು ಮಡಿಪರೆಗಾಪುಜ್ಜಿ... ಅಮ್ಮೆರೆ ಕಾಸ್‌ನ್ ಗೆನಿಪರೆಗಾಪುಜ್ಜಿ... ನೆತ್ತ ಉತ್ತರ ಬಾನ ಬೊಕ್ಕ ರಾತ್ರೆ ಮೆನ್ಕುನ ಬೊಲ್ಲಿಲು. ಬಾನಗ್ ಗಡಿ ಉಂಡ? ಇಜ್ಜಿ. ಬೊಕ್ಕ ಬೊಲ್ಲಿಲೆನ್ ಗೆನಿಪರೆಗಾವ?

ಒಂಜಿ ಕಾರ್ದ ಕೊಕ್ಕರೆಗ್ ಸಾರ ರೆಂಕೆ...ಉಂದು ತಾರಾಯಿದ ಮರ, ನಾರ್ದ ಕುಂಟು ತುತ್ತುದ್ ಅಂಗಡಿಡ್ ಕುಲ್ದು ಕಾಪುಂಡು..., ಮದ್ಯಲೆ ಮಲ್ದಿನ ಬೊಲ್ದತ್ತ್... ಓಡಾರಿ ಮಲ್ತಿನ ಕರ ಅತ್ತ್. ನೀರ್ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ಗುವ್ವೆಲತ್ತ್... ಮುಲ್ಪ ಓಡರಿ ಬೊಕ್ಕ ಮದ್ಯಳೆ ರಡ್ಡ್ ಜಾತಿ ದಾಕ್ಲು ಬತ್ತೆರ್...ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಲಾ ಜಿಂಜ ಕಷ್ಟದ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ತಾರಾಯಿಂದ್ ಉತ್ತರ ತೆರಿನಗ ಏತ್ ಸುಲಬಂದ್ ಎನ್ರೆಗಾಪುಂಡತ್ತೆ?

ಗುಂಡದ ಬಾಕಿಲ್ಡ್ ರುಂಡ ಮುಂಡ ಪಾರುಂಡು. ಮುಲ್ಪ ಪ್ರಾಸ ಬದ್ದ ಪದಕ್ಲೆನ ಜೋಡನೆ. ಬೊಕ್ಕ ಐತ ಹೋಲಿಕೆದ ತಿರ್ಲ್‌ಡ್ ಏತ್ ಜಾನ್ಮೆ ಉಂಡು. ಉದ್ದದ ಪೊಂಜೋವೆ ಮಟ್ಟೆಲ್ಡ್ ನೂದ್ ಜೋಕ್ಲು..., ಒಂಜಿ ಕರ ಕರತುಲಾಯ್.. ಕುಡಿಕೆ... ಕುಡಿಕೆದುಲಾಯಿ ಶಂಖದ ಪಿಡಿಕೆ..ಪಿಡಿಕೆ ದುಲಾಯಿ ಕಡಲ್ದ ನಲಿಕೆ. ಉಂದೊಂಜಿ ಕಬಿತೆದಲೆಕ್ಕ ಇಜ್ಯ? ಇಂಚ ತಾರಾಯಿ ಈ ಒಂಜಿ ವಿಷಯಡ್ ನೂದ್ ನಮುನೆದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನುನ ಒಗಟುಲು ತುಲುನಾಡುಡ್ ಜಿಂಜ ಉಂಡು.

ಅಮ್ಮೆ ದೊಂಪೊಗ್.. ಅಪ್ಪೆ ಬಜಾರ್ಗ್.. ಮಗಲ್ ಬಯಕೆಗ್ ಪಿದಾಡ್ಯೆರ್.. ನೆತ್ತ ಉತ್ತರ ಬಜೈದ ಮರ. ಐತ ಕಂಬ ಅಮ್ಮೆ ದೊಂಪೊಗು ಗಲ್ಸ್ವೆರ್, ಅಪ್ಪೆ ಬಜೈಯಿ...

ಮಗಲ್ ಪಿಂಗಾರ, ಉಂದೆನ್ ಬಯಕೆದ ಮದಿಮಾಲೆಗ್ ದೀಪೆರ್.

ನನ ಆಕ್ಲು ದಿನ ನಿಚ್ಚ ತಿನ್ಪುನ ಬಜೈಯಿ, ಬಚ್ಚಿರೆ, ಸುನ್ನಗ್..ನಮ್ಮ ಜನಪದೆರ್ ಬಾರಿ ಸೋಕುಡ್ ಅಮ್ಮೆ ನೀಂದ್ವೆ... ಅಪ್ಪೆ ಮುರ್ಕುವಲ್... ಮಗಲ್ ಕರಗ್ವಲಂದ್ ಒಗಟುನು ಮುಡೆದೆರ್... ಕರಿ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಕುಡುತ ತುಪ್ಪೆ.. ಉಂದು(ಕೂಜಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಕುಡುಪೇನ್).

ಬಂಜಿಡ್ ಬಾಯಿ ನೆತ್ತಿಡ್ ಕೋಡು..ನಮ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ಪೊಡು. ನೆತ್ತ ಉತ್ತರ ತರ್ಕೊಲ್ ... ಪತ್ತ್ ಕಾರ್ ಪತ್ತ್ ಕೈ ಐಟ್ ನಾಲ್ ಪಂದುಜ್ಜಿ... ದಾದವ್? ಉತ್ತರ ಪುಣ ಬೊಕ್ಕ ಪುಣನ್ ತುಂಬುನಾಕ್ಲು.)

ಪಚ್ಚೆ ಪಜೆಟ್ ಬೊಲ್ದು ಮುತ್ತುಲು. (ಪಜಿರ್ದ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿನ ಮೈಂದ್) ಪಚ್ಚೆ ಕೊಡೆಟ್ ಮುತ್ತುಲು ನೀಂದ್ವ (ತೇವು ಬೊಕ್ಕ ಐತ ಮಿತ್ತ್ ಪುರಲುನ ನೀರ್‌ದ ಪನಿ) ಪಚ್ಚೆ ಕಾಡ್‌ಡ್ ಬಂಗಾರ್ದ ತೆತ್ತಿ (ಲಿಂಬೆ ಪುಲಿ).

ಅಡ್ಡ ಮರಟ್ ಬೊಡ್ಡೆ ಜೆತ್ತುದೆ... (ಪೆಲಕಾಯಿ) ಅಜ್ಜಿಗ್ ಮೈ ನಿಲ್ಕೆ ಕಜ್ಜಿ... (ಕಂಚಲ). ಗುವ್ವೆಲ್ಡ್ ಕುಲ್ದಿನ ತೂಟೆಗ್ ಊರ್ ಪೋತಾವುನನೇ ಬೇಲೆ... (ನಾಲಾಯಿ)

ಪಚ್ಚೆ ಕೋಟೆದುಲಾಯಿ ಕೆಂಪುಕೋಟೆ ಐತ ಉಲಾಯಿ ಕಪ್ಪು ರಕ್ಕಸೆರ್ (ಬಚ್ಚಾಯಿ... ಗಂಡ್‌ಕಾಯಿ)

ಬಾಕಿಲ್ ದಾಂತಿನ ಇಲ್ಲ ದುಲಾಯಿ ಸಾರ ಜೋಕ್ಲು... (ಪಿಂಗಾರ)

ಚೊಟುದ್ದ ಪೊನ್ನಗ್ ಮಾರುದ್ಧ ಕೂಜಲ್.. (ಸೂಜಿ) ನನ ಕಾಲ ಬದಲಾಯಿಲೆಕ್ಕ ಒಗಟುಲಾ ಪೊಸತ್ತಾದ್ ಜನ್ಮ ತಳೆಪುಂಡು, ಜಟ್‌ಪಟ್ ಲೇಡಿಗ್ ಒಂಜೇ ಕಣ್ಣ್... ಮುಲ್ಪ ಇಂಗ್ಲೀಸ್ ಭಾಷೆ ಬೆರದುಂಡು.

ಕೆಲವು ಒಗಟುಲು ಕಾಲಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಬದಲಾವಣೆ ಆಪುಂಡು, ಆಧುನಿಕ ವಸ್ತುಲು ಒಗಟಾದ್ ರೂಪಾಂತರ ಆತ. ಆಂಡ ಐತ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪೊನು ನಮ ತೆರಿಯೊಂಡಾಂದ ನಮ ಪಿರಕ್ದಾಕ್ಲು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತಿನ ಒಗಟುನ್ ಕೇನೊಡು. ಅತ್ತಾಂದೆ ಒಗಟುಡು ಬರ್ಪಂದ ಒಗಟುಲು ರಾಶಿ ಉಂಡು.ಆಂಡ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡ್ ಈ ಎದುರಕತೆತ ಗೊಬ್ಬು ಮುಲ್ಲೆ ಸೇರ್ದುಂಡಂದ್ ಪನೊಲಿ. ದೃಶ್ಯ ಮಾದ್ಯಮಡ್ದಾವರ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಆಸಕ್ತಿ ಇಜ್ಜಿ. ಇತ್ತೆದಾಕ್ಲೆಗ್ ಅವೆನ್ ಕೇನುನಾತ್ ಉತ್ತರ ಪನ್ಪುನಾತ್ ಪೊರ್ತುಲಾ ಇಜ್ಜಿ.

ಅಂಚಾದ್ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡುದ ಎದರುಕತೆಟ್ ದುಂಬುದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಬಲಕೆ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ನಮ ತೆರಿಯೊಲಿ. ಈ ಒಗಟುದ ಗೊಬ್ಬು ಅಲಿಂಡ ಐತ ಪಿರವು ಮಾತಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಲಿಂಡಂದ್ ಅರ್ಥ. ಅಂಚಾದ್ ಎದರುಕತೆದ ಮಜಲು ನಮ್ಮ ದುಂಬುದ ತೆರೆಕ್ ಒರಿಯೊಡಾಂಡ ನಮ ಅವೆನ್ ಪತ್ಯಡ್, ಪಂಥಡ್, ಗೊಬ್ಬುಡು, ಸಾಹಿತ್ಯಡ್ ಕನಪಿನ ಬುಲೆಚಿಲ್ ತುಳುವೆರಾಯಿನ ನಮ ಮಲ್ಪೊಡು.

ಪೊಸ ಪುಸ್ತಕದ ಪೊಲಬು

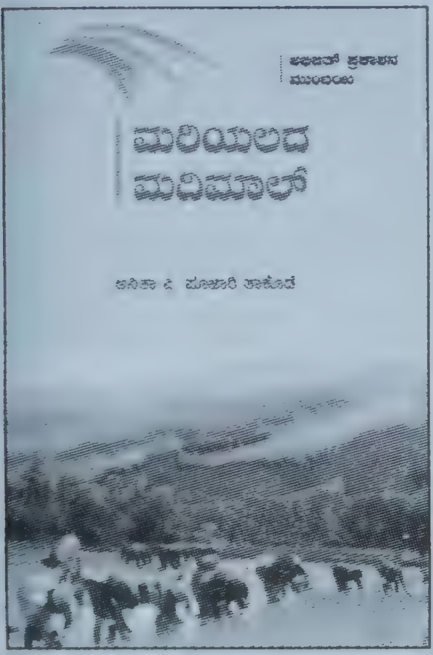

ವಿದ್ಯಾಶ್ರೀ ಉಳ್ಳಾಲ

ಮರಿಯಲದ ಮದಿಮಾಲ್ (ಕಬಿತೆ ಗೊಂಚಿಲ್)
ಕವಯತ್ರಿ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಕಾಶಕೆರ್
ಅನಿತಾ ಪಿ ಪೂಜಾರಿ ತಾಕೊಡೆ
ಅಭಿಜಿತ್ ಪ್ರಕಾಶನ ಮುಂಬಯಿ

'ಮರಿಯಲದ ಮದಿಮಾಲ್ ಕವಿತೆ ಗೊಂಚಿಲ್‌ದ ಕವಯಿತ್ರಿ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟ್ ಬಲತ್ ಮದಿಮೆ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಮಂಬಯಿಡ್ ನೆಲೆತಿನಾರ್. ಆರ್ನ ಸುರುತ್ತ ಕವಿತೆ ಅಂತರಂಗದ ಮೃದಂಗ ಪನ್ಪಿ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಕುಲೆ ಬೆರಿಕ್ ಬತ್ತಿ ಸುರುತ ತುಳು ಕೃತಿ ಉಂದು. ಅಕ್ಷಯ, ಉಡಲ್, ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಬೈದಿನ ಬೊಕ್ಕ ಪೊಸ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಪೆಜ್ಜಿದ್ ಈ ಗೊಂಚಿಲ್‌ಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ದೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್ ತುಳುಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ಕವಯಿತ್ರಿನ ಮೋಕೆ ನೆಗತ್ ತೋಜುನ ಈ ಕೃತಿಟ್ಟ್ ಮರಿಯಲದ ಮದಿಮಾಲ್ ಪನ್ಪಿ ಕಬಿತೆಡ್ ಸುಗ್ಗಿ ಕರಿದ್ ಪಗ್ಗು ಬೇಶ ಬನ್ನಗನೆ ಸುರು ಮಲ್ಪಿ ತುಳುವೆರೆ ಮರಿಯಲದ ಅಟ್ಟನೆ, ಮರಿಯಲ ಬತ್ತಾನಗ ಪ್ರಕೃತಿದ ಸ್ಪಂದನೆನ್ ದಿಂಜಾದ್ ಕೊರ್ತಿ ಕಬಿತೆಡ್ ಜಾಲ್ ನಿಲ್ಕೆ ನಲಿಪುನ ಮರಿಯಲದ ಮದಿಮಾಲ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಪೊರ್ಲುನ್ ಗೌಜಿ ಗಮ್ಮತ್ತ್‌ನ್ ಪಸರುನ ಕಮ್ಮೆನನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ದೀತ್‌ಂಡ್. ಏಲ್ನಮಸೆದ ಪಗೆಲ್ ಕಬಿತೆ ಅಮಸೆ ನೀರ್ ಮೀಯರೆ ಬತ್ತಿ ಕವಯಿತ್ರಿಗ್ ಆಜಿದ್ ಪೋಯಿ ಫಾಲ್ಗುಣಿ ಪಗೆಲ್‌ಡೆ ಅಮಸೆದ ಅನುಭವ ಕೊರ್ನ ಬೇನೆ, ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕಮ್ಮೆನ ತುಳು ಅಪ್ಪೆನ ತಮ್ಮನನ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುವೆರ್. ಗೌಜಿ ಗಮ್ಮತ್ತ್‌ದ ಊರು ಕಮ್ಮೆನ, ಉಂದು ಸೋಣ ತಿಂಗೊಲುಯೆ, ನಮ್ಮೂರುಗು ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆ, ಬರ್ಸಡೊಂಜಿ ಗೊಬ್ಬು ಕಬಿತೆಲೆಡ್ ತುಳುನಾಡ ಪೊರ್ಲು ತಿರ್ಲ್ ದಿಂಜಿದ್ ನಲಿಪುಂಡು.

ಅಪ್ಪೆನ ಮೋಕೆ, ಬಾಲೆದ ಮೋಕೆ, ಅಪ್ಪೆನ ಎತೆ, ಆನಿದ ಇನಿತ ಜೊಕುಲೆ ನಡುಟಾಯಿ ಪರಾಕ್‌ಲೆನ್ ಅಪ್ಪೆಡ ಪಂಡಿ ಪಾತೆರ, ಪೊರ್ಲುದ ಬೊಳ್ಳಿ, ಅಪ್ಪೆನ ಉಡಲ್‌ದ ತುಡರ್, ನಮ ನಮ್ಮ ಜೋಕುಲು ಕಬಿತೆದುಲಯಿ ಮುಡೆತೆರ್. ಪೊಣ್ಣನ ಮನಸ್, ಆ ಮನಸ ಮೋಕೆ, ಮೋಕೆದ ಸೀಪೆ ಕೈಪೆಲು, ಉಲ್ಲೆಸ, ಐಸಿರಿ ತೋಜಿದ್

ಬರ್ಪಿನಿ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣುಯೆ ಯಾನೀರೆನ, ಪೊಣ್ಣನ ಮನಸ್, ಬಯಕಿನ ತಿಕ್ಕಂದ್, ಚಾತಕ ಪಕ್ಕಿಲು, ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ, ಎಂಚ ಮದಪೊಡು ಯಾನ್ ಪನ್ಪಿನಂಚಿನ ಕಬಿತೆಲೆಡ್, ಉಡಲ ಆಸೆನ್ ಈ ಆಪನಯಾ, ಉಡಲ್‌ಡ್ ಮಾಜಂದಿನ ಆಸೆಲು ಕಬಿತೆಲೆನ ಒರಟು ಕವಯಿತ್ರಿ ಪನ್ಪೆರ್.

ಮರಿಯಲದ ಮದಿಮಾಲ್ ಕಬಿತೆ ಗೊಂಚಿಲ್‌ಡ್ 41 ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತ್ ದೀತೆರ್. ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ ಸುರುತ ಮದಿಪುಡು ಪನ್ಪೆರ್. ಅನಿತಾನ ಕಬಿತೆಲು ಪಂಜೆದಾರ್ನ ತೆಂಕಣಗಾಲಿ ದಂಚ, ಅಮುರ್ತೆನ್ ಮುಸುಕು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ದಕ್ಕ್‌ದಂಚ, ಪಾಲ್ತಾಡಿದಾರ್ನ ಪಚ್ಚೆ ಕುರಲ್ ದಂಚ, ಕುವೆಂಪುನ ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳ ದಂಚ ಅಲಕ್ಕ ಒಂಜೊಜಿ ನೆಂಪುಲೆನ್ ಪುಟ್ಪಾವ. ಈ ಕೃತಿಟ್ಟ್ ಡಾ.ಜಿ.ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯೆರೆನ ಅಚ್ಚಾಪಿ ಪೊರ್ತುದ ಮೆಚ್ಚಿದ ಪಾತೆರ, ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆರೆನ ಮರಿಯಲದ ಮದಿಮಲೆಗ್ ಮಲ್ಲಿಗೆದ ಎಸಲ್ ಪನ್ಪಿ ಸುರುತ ಮದಿಪು, ಬಾಬು ಶಿವ ಪೂಜಾರಿಲೆನ ಬೆರಿ ಬರವು ಉಂಡು.

ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆ ಮಳ್ಪುಗ
ಇನಿ ಬಿತ್ತ್ ಪಾಡು ವೇಳೆ
ಯೆಲ್ಲೆ ನನ ಉಪ್ಪುಂಡಾ ದಾನ್ನಾ
ಇತ್ತೆ ನಮ ಬೇಲೆ
ಚುರುಕಾದ್ ಮಳ್ಪುಗ
ಎಡ್ಡೆ ಬಿತ್ತ್ ಪಾಡ್‌ಗ.

ಅಗಸ್ಟ್ ಮೆನ್ನರ್

ಪರ ಬೂಕುದ ಪೊಲಬು...

ಬಿ.ಜಿ.ಎ.

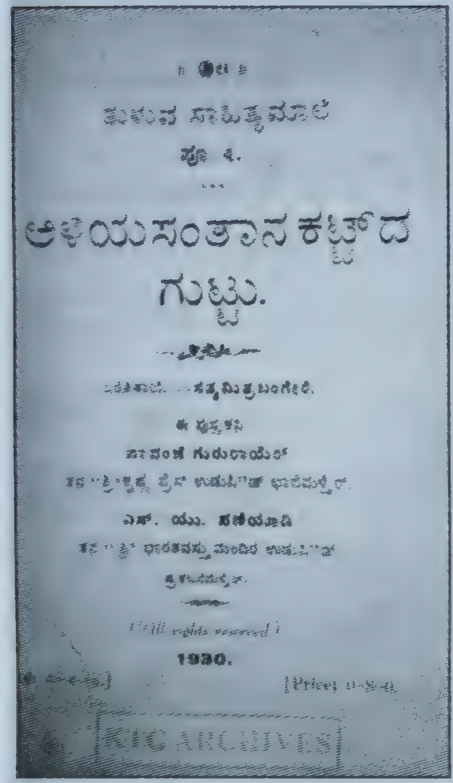
ತುಳುವ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆ

ಅಳಿಯಸಂತಾನಕಟ್ಟ್‌ದ ಗುಟ್ಟು.

1930.

ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್‌ದ ಗುಟ್ಟು
ಬರೆತಿನಾರ್– **ಸತ್ಯಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ**
ತುಳುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ
ನಂಬ್ರ–3, 1939, ಪುಟ, 74, 14

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟಳೆದ ಬಗೆಟ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವೊಡು ಪ್ರಕಟ ಆಯಿ ಮೂಜನೇ ಪುಸ್ತಕ ಆಂಡಲಾ ಉಂದು ತುಳು ಭಾಷೆಡ್ ಸುರುತ್ತವು. ಸುರತ್ತ ಪುಸ್ತಕ ಕನ್ನಡೊಡು 1857ಟ್ಟ್ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಪ್ರೆಸ್‌ಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್. ರಡ್ಡನೆ ದವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಡ್ 1898ಡ್ ಪ್ರಕಟ ಅತ್‌ಂಡ್.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಎಸ್. ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ ನಾಯಕತ್ವದ ಶ್ರೀ ಭಾರತವಸ್ತು ಮಂದಿರ ಉಡುಪಿಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆಂಡ್. ಈ ಬೂಕು ಅಚ್ಚಿ ಆತಿನವು ಪಾವಂಜೆ ಗುರುರಾಯೆರ್ನ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೆಸ್‌ಡ್.

ಲೇಖಕೆರ್ ಈ ಬೂಕುದ ಬಗೆಟ್ ಸುರುತ್ತ ಪಾತೆರೊಡು ಇಂಚ ಬರೆಪೆರ್. ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪಿ ನಾಗರೀಕತೆ ಇನಿಮುಟ್ಟ ಉಪ್ಪುಲೆಕ್ಕ ಒರಿತೊಂಡಿ ಕೀರ್ತಿ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಸಂದ್‌ದುಂಡು. ಏತ್‌ನೆಂಗೆ ಈ ಕಟ್ಟ್‌ನ್ ಅಚರಿತೊಣ್ದಿತ್ತಿ ತುಳು ಅರಸುಳುಲಾ ಆಕ್ಲೆ ಸರ್ಕಾರಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡಾ, ಆತ್‌ನೆಂಗೆ ಈ ಕಟ್ಟ್ ಪೊರ್ಲುಡು ನಡತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ನಂಕ್ ಸ್ವಂತ ಅರಸುಳುಲಾ ಇಜ್ಜೆರ್, ಸ್ವಂತ ಸರಕಾರಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾಯಿನೆಡ್ದ್ ಇತ್ತಿತ್ತೆ ದಿನ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್‌ದ ಬೆಡಗ್ ಮಾಜೊಣ್ದು ಬರ್ಪುಂಡು. ಈ ಕಟ್ಟ್‌ನ್ ಆಚರಿತೊಣ್ದು ಬರ್ಪಿ ಮಲಬಾರ್‌ದ್ ಅರಸುಳತ್ತಾಂಡ ಈ ಕಟ್ಟ್ ಈತ್‌ನೆಂಗೆ ಮಾಜಿದೇ ಪೋತು.

ಈ ಬೂಕುನು ವಿಷಯ, ಇತಿಹಾಸ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ಈ ಮೂಜಿ ಬಗೆಟ್ ಪಾಲ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಸ್ತಾಪ, ಚರಿತ್ರೆ, ಆ ದಾಕ್ಲೆ ಉಂಡಾಯಿ ಕಾಲ, ಆ ದಾಕ್ಲೆದ ಮದಿಪು, ಸಾಣೂರ ಲಡಯಿ, ಕಾರ್ಲದ ಲಡಯಿ, ಆ ದಾಕ್ಲೆಡುಪ್ಪು ಶಬ್ದಪ್ರಯೋಗ, ಆ ದಾಕ್ಲೆ ಚಾರಿತ್ರೆದ ದಾಕ್ಲೆ ಅತ್ತ್, ಚರಿತ್ರೆದ ನಿರೆಲ್, ಬ್ಯಾರಿಲು, ಜೈನೆರ್,

ಭೂತಾಳಪಾಂಡಿಯ ಕಾಲ, ದೇವಪಾಂಡ್ಯನ ಕಾಲ, ಹೆರಡೋಟಸ್ ಚರಿತ್ರೆಗಾರ ಸಾಕ್ಷಿ, ಬೈಬಲ್‌ದ ಸಾಕ್ಷಿ, ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್ ಉಂಡಾತಿ ಕಾಲ, ಪುರಾಣೊಳೆ ಸಾಕ್ಷಿ, ಆ ಕತೆ ಉಂಡಾವೆರೆ ಕಾರಣ, ಭೂತಾಳಪಾಂಡ್ಯ ಕಥೆಟ್ ತೋಜು ಆದರ್ಶ, ಆರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡೊಪ್ಪ ಬೆರೆತಿನವು, ಪ್ರಕೃತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ , ಮರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಸಾರಶಾಸ್ತ್ರ,, ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ, ಅಳಿಯಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್‌ಡ್‌ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್‌ಡ್‌ಲಾ ಉಪ್ಪು ಐತ್ಯೆತ ಪೋರ್ಲು, ಆಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್‌ನ್ ಆಚರಿಪುನಾಕು ಕಳೆ ಇತ್ತೆದ ಅನುಭವ, ಈ ಕಷ್ಟೊಳೆಗ್ ಕಾರಣ, ಉಂದೆಕ್ಕ್ ನಿವೃತ್ತಿ ದಾನೆ ಇಂಚ ಮುಪ್ಪ ವಿಭಾಗೊಲು ಉಂಡು.

ಲೇಖಕೆರೆ ಪರಿಚಯೊಗು ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಿ ಡಾ. ಪೀಟರ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಬರೆತಿ ಸತ್ಯಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರೆರೆ ಬದ್‌ಕ್ ಬೊಕ್ಕ ಬರವು ಬೂಕುನು ಓದುಲೆ. ಬೊಕ್ಕ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಚರಿತ್ರೆದ ಬಗೆಟ್ 1857ಟ್ಟ್ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಿ ಭೂತಾಳಪಾಂಡ್ಯನ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಲೆ ಬೊಕ್ಕ 1898 ಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿ ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಮೆರೆನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪುಸ್ತಕ A Treatise on Aliya Santana Law and usage ಪುಸ್ತಕ ಓದುಲೆ. ಸತ್ಯ ಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ್ರೆನ ಪುಸ್ತಕ 2009 ಉಜಿರೆಡ್ ನಡತಿ ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನೊದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಮರು ಮುದ್ರಣ ಆದ್ ಖರೀದಿಗ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ದಿಂಜ ಬಿತ್ತ್ ಬಿತ್ತ್‌ಗ
ಒಂತೆ ಮಾತ್ರ ಬಿತ್ತುನಾಯೆ
ಬೊಕ್ಕ ದುಃಖ ಮಳ್ತ್‌ಂಡ್ಲಾ
ತಾನ್ ಉದಾಸೀನದಾಯೆ
ಆಯೆನೆಡ್ದ್ ಕೊಯ್ಯೆರೆ
ತಿಕ್ಕು ಒಂತೆ ಮಾತ್ರನೇ

ಅಗಸ್ಟ್ ಮೆನ್ನರ್

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಗೊಬ್ಬು ಕೋರಿಕಟ್ಟ

ಡಾ. ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ., ಶೇಣಿ

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಬೊಕ್ಕ ಕಂಬಳ ಪನ್ಪಿ ಕ್ರೀಡೆಲು ಬೆಂದ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನ ಜನೊಕ್‌ಲೆಗ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ನೆಮ್ಮದಿ ಕೋರ್ಪಿ ಕ್ರೀಡೆಲಾದ್ ಬಾರಿ ಪ್ರಸಿದ್ದಿನ್ ಪಡೆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಡ ಇಂಚಿಪ್ಪದ ದಿನೊಟ್ಟ್ ಆಯಿಕ್ಕ್ ಸರಕಾರದ ಕಾನೂನು ಅಡ್ಡ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಜನಕ್‌ಲೆಗ್ ಕಿರಿಕಿರಿ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನೆನ್‌ಲಾ ತೂವೊಲಿ ಆಯಿಕ್ಕ್ ಕಾರಣಲ್‌ಲಾ ಉಪ್ಪು ಅಂಡ ಜನಕ್‌ಲೆನ ನೆಮ್ಮದಿನ್ ಕೆಲವು ಸಂಘಟನೆಲ್ ಒಯಿತ್ತ್‌ದ್ ಹಾಲ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪುನವು ಮಾತ್ರ ದೆರ್ತ್ ತೋಜುನ ಸತ್ಯ. ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಬೊಕ್ಕ ಕಂಬಳ ಜನಕ್‌ಲ್ ಅಕ್‌ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಖುಷಿಕಾದ್ ನಡಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಕೃಷಿ ಬದ್ಕ್ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿಲೆಕ್ಕ ಗೊಬ್ಬುಲು ತನ್ನ ರೂಪುಲೆನ್ ಬದಲ್ ಮಲ್ತಿ ಕಾರಣ ಸರಕಾರ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಘಟನೆಲು ಅಯಿತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಓರೆ ದೃಷ್ಟಿ ಪಾಡಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ನವು ಸತ್ಯಸಂಗತಿ.

ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಸುರು ಆಯಿನೆ ಏಪಾ? ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಬೂಕುಲ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟದ ಬಗೆಟ್ಟ್ ದಾದ ಪಂತ? ಕೋರಿಲೆನ ಬಣ್ಣೊಲ್ ಓವು ಓವು ಪನ್ಪಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರೊನ್ ಈ ಬರವುಡು ನಿಕ್ಲೆನ ದುಂಬು ದೀಪುನವು ಎನ್ನ ಉದ್ದೇಶ.

ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಉಂಡಾಯಿನೆತ ಬಗೆತ್ತ ಕತೆ

ರಕ್ಕಸೆರೆನ ಉಪದ್ರೊಡ್ದಾದ್ ದೇವಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೂಪೊಡು ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಕೆರ್ಪಲ್. ಅಂಚ ಸೈತ್‌ನ ರಕ್ಕಸೆರ್ ದೇಹ ಇಜ್ಜಿಂಡಲಾ ಮಾನಸಿಕವಾದ್ ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಅಂಚಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಎಡ್ಡೆ ಎಡ್ಡೆ ಇಲ್ಲಲ್ ನೆಲೆ ಉಂತ್‌ಲೆ ಪಂಡ್ದ್ ದೇವಿ ಪನ್ಪಲ್. ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ವರ್ಷಡ್ ಒರ ಪೂ ನೀರ್ ಕೋರ್ದ್ ಭಕ್ತಿಡ್ ನೇಮ ಉತ್ಸವ ಕೋರೊಡ್. ಅಂಚ ಕೋರ್‌ನಕ್‌ಲೆನ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪಿ ಬಾರ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಸೇರ್‌ನ್ ಪಂದ್ ದೇವಿ ಅಭಯ ಕೊರ್ಪಲ್. ಅಂಚಾದ್ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಭೂತಸ್ಥಾನದ ಜಾತ್ರೆ ಮುಗಿ ಬೊಕ್ಕ ಕೋರಿಕಟ್ಟದ ಮೂಲಕವಾದ್ ಬೂರುನ ರಕ್ತಬಿಂದುಲೆನ್ ಅಕ್‌ಲ್ ಪರ್‌ದ್ ನಮನ್ ಕಾಪುನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನೆರ್ದಾದ್ ಇನಿಲಾ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ನಡತೊಂದು ಉಂಡು. ಕೋರಿ ಕಟ್ಟಗ್ ಅಂತ್ಯ ಪನ್ಪುನವು ಇಜ್ಜಿ. ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಕತೆಯಾಂಡ ನನೊಂಜಿ ಕತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು.

ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ್‌ದ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ ಒಂಜಿ ಕತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು. ಭೀಮೆ ಹಿಡಿಂಬೆನ್ ಮದಿಮೆಯಾದ್ ಬನ್ನಗ ಹಿಡಿಂಬೆನ್ ತೂದ್ ಹಸ್ತಿನವತಿದಕ್‌ಲ್ ಪೂರಾ ತೆಲಿಪುವೆರ್ ಹಿಡಿಂಬೆ ರಕ್ಕಸಿ ಪಂದ್. ಅಯಿರ್ದ್ ಬೇಜಾರಾಯಿನ ಆಲ್ ದೇವಿನ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ಪುವಲ್. ಅಯಿಕ್ಕ್ ದೇವಿ ಈ ದಾಲಾ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪಡ ನಿಕ್ಕ್ ಪುಟ್ಟುನ ಮಗಕ್ಕ್ ತರೆಟ್ಟ್ ಜುವ ಉಪ್ಪುನಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುವೆ.

ಆಯೆ ಜಗತ್ತ್‌ಡೇ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆವುನಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುವೆ ಪನ್ಪಲ್. ಅಂಚ ದೇವಿನ ಆಶೀರ್ವಾದಡ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಬಾಲೆ ಊರ್ಧ್ವಬಾಹು ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ಡ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಪೆ. ಈ ಬಾಲೆ ಮಲ್ಲೆ ಆಪೆ. ಒಂಜಿ ದಿನ ಕೃಷ್ಣೆ ತಿರುಗೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಊರ್ಧ್ವಬಾಹು ಒಂಜಿ ಬಾಳ್‌ಕತ್ತಿನ್ ಪರ್ತೆ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುವೆ. ಕೃಷ್ಣೆ ಕಯಿತ್ತಡೇ ಪೋದ್ ದಾಯೆ ಬಾಳ್‌ಕತ್ತಿನ್ ಪರ್ತೆ ಮಲ್ಪುವಂದ್ ಕೇನ್ನಗ ಆಯೆ ಪನ್ಪೆ ನನ ದುಂಬುಗ್ ಭಾರತ ಯುದ್ಧ ನಡಪೆರೆ ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್ಟ್ 101ಜನ ಕೌರವೆರೆನ ತರೆ ಬೊಕ್ಕ ಚಂಚಲವಾದ್‌ಪ್ಪುನ ಕೃಷ್ಣನ ಅರ್ಧ ತರೆನ್‌ಲಾ ಕಡ್ಪೆರೆ ಈ ತಯಾರಿಂದ್ ಪನ್ಪೆ. ಉಂದೆನ್ ಕೇನ್‌ನ ಕೃಷ್ಣೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೆ ಎನ್ನಿಯುವೆ. 18ದಿನತ್ತ ಯುದ್ಧ ಪಂದ್ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ನಿಗಂಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್ ಆಂಡ ಇಂಬ್ಯೆ ಆಯಿನ್ ಒಂಜೇ ದಿನೊಟ್ಟ್ ಮುಗಿಪ್ಪುನಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಇಂಬ್ಯಡ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡಾಂದ್ ತೂಕ ಪಂದ್ ಕೃಷ್ಣೆ ಊರ್ಧ್ವಬಾಹುಡ ಪನ್ಪೆ. ಅವುಲ್ ತೋಜುನ ಅಶ್ವತ್ಥಮರಕ್ಕ್ ಒರ ಕಡ್ಪು ಪಂದ್. ಅಂಚನೆ ಆಯೆ ಕಡ್ಪುನಗ 101 ಬೊಕ್ಕ ಅರ್ಧ ಇರೆ ಮರರ್ದ್ ತುಂಡಾದ್ ಬೂರುಂಡುಗೆ. ಅಂಚಾದ್ ಕೃಷ್ಣೆ ಎನ್ನಿಯುವೆ. ಇಂಬೆ ಎನನ್ ಅರ್ಧ ದೆಪ್ಪುನೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ಅಕ್‌ಲೆನ್ ದೆಪ್ಪುನೆಕ್‌ಲಾ ದಾಲಾ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ದಾದಾಂಡಲಾ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂದ್ ಭೀಮನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆ. ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಶರೀರ ಉಪ್ಪುನ ತರೆನ್ ಯುದ್ಧ ಆಪಿನ ಜಾಗೆದ ರಥಕಂಬೊಗ್ ಕಟ್ಟೊಡು. ಆ ತರೆ ಯುದ್ಧೊಡು ಏರ್ ಗೆಂದ್‌ದೆರ್ ಏರ್ ಸೋತ್‌ದೆರ್ ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಣಯ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ತರೆನ್ ನಿನರ್ದ್ ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಏರೆರ್ದ್‌ಲಾ ಕನಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆ. ಭೀಮೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತ್‌ನ್ ತಿರುಗುವೆ. ಕೃಷ್ಣೆ ಪಂಡಿ ಶರೀರ ತರೆ ಆಯನ ಮಗನ್ ಬುಡ್ದು ಬೇತೆ ಓಲುಲಾ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಭೀಮೆ ಬಾರಿ ಬೇಜಾರ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುವೆ. ಅಮ್ಮೆರೆಡ ಊರ್ಧ್ವಬಾಹು ಬೇಜಾರ್‌ದ ಕಾರಣ ಕೇನುವೆ. ಕೃಷ್ಣೆ ಪಂಡಿನ ವಿಚಾರ ಭೀಮೆ ಪನ್ನಗ ಕೃಷ್ಣನ ವಂಚನೆ ಊರ್ಧ್ವಬಾಹುಗು ತೆರಿಂಡ್. ಭೀಮಡ ಪನ್ಪೆ ಆಯಿಕ್ಕ್ ಇರ್ ಬೇಜಾರ್ ಮನ್ಪುನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಿನ ತರೆನ್ ಯಾನ್ ಕನತ್ತ್ ಕೋರ್ಪೆ. ರಾತ್ರೆಡ್ ಇರ್ ಬಲೆಂದ್ ಪನ್ಪೆ. ಅಂಚಿನಾಯನ್ ಕೊನತ್ತ್‌ದ್ ಬೊಲ್ದು ಕುಂಟು ಪಾಡ್‌ದ್ ಜೆಪುಡಾವೆ ಈರ್ ಕುಂಟು ದೆಪ್ಪಂದೆ ತರೆ ಕಡ್ಪುಲೆಂದ್ ಪನ್ಪೆ. ಅಂಚನೆ ರಾತ್ರೆಡ್ ಭೀಮೆ ಮಗೆ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ತರೆ ಕಡ್ಪುವೆ. ಕಡ್ತ್‌ದ್ ತೂನಗ ಅವು ತನ್ನ ಮಗೆ ಊರ್ಧ್ವಬಾಹುನ ತರೆ. ಭೀಮಗ್ ಭಾರಿ ಬೇಜಾರಪುಂಡು. ಕೃಷ್ಣನ ಕುತಂತ್ರಗ್ ದುಃಖಿಪುವೆ. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಕೃಷ್ಣೆ ಭೀಮನ್ ಸಮಾದಾನ ಮಲ್ಪುವೆ. ಆ ತರೆನ್ ರಥ ಕಂಬೊಗು ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಲಡಾಯಿ ಶುರು ಆಂಡ್. ಲಡಾಯಿ ಮುಗಿ ಬೊಕ್ಕ ಎನರ್ದ್ ಲಡಾಯಿ ಗೆಂದಿನೆ ಎನರ್ದ್ ಗೆಂದಿನೆಂದ್ ಆಕ್‌ಲಕ್‌ಲೆನ ಉಲಾಯಿ ಚರ್ಚೆ ಪಾತೆರ ಲಡಾಯಿ ಶುರುಆಂಡ್. ಅಯಿಕ್ ಕೃಷ್ಣೆ ಪನ್ಪೆ ನಿಕ್‌ಲ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪುನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ನಮ ರಥಕಂಬಗ್ ಕಟ್ಟ್‌ದಿ ತರೆ ಉಂಡತ್ತ ಅಯಿಟ್ಟ ಕೇನ್‌ಗ. ಅಂಚನೆ ರಥಕಂಬದಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕೇನ್ನಗ ಅವು ಪನ್‌ಪುಂಡು. 'ನಿಕ್‌ಲ್ ಏರ್‌ಲಾ ಲಡಾಯಿ ಗೆಂದಿನ ಯಾನ್ ತೂತುಜಿ ಕೃಷ್ಣನ ಚಕ್ರ ತಿರುಗೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಚಂಡಿಕೆ ನೆತ್ತೆರ್ ಪರೊಂದಿತ್ತಲ್ ಆತೆ ಅತ್ತಂದೆ ಏರ್ ಲಾ ದಾಲಾ ಮಲ್ತ್‌ಜರ್‌'ಂದ್ ಪನ್ನಗ ಕೋಪ ಬತ್ತಿನ ಭೀಮೆ ಗದೆಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ ಕೊರ್ಪೆ ಅಪಗ ತರೆ ಚೂರ್ ಚೂರ್ ಆದ್ ಬುರ್ದ್ ಅಯಿತ್ತ ನಡುಟ್ಟ್ ಲಡಾಯಿ ಶುರು ಆಂಡ್. ಆ ಲಡಾಯಿನ್ ಏರೆರ್ದ್‌ಲಾ ತಡೆಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಅಯಿಜಿ. ಕೃಷ್ಣೆ ಪಂಡೆ ನಿಕುಲ್ ಲಡಾಯಿ ಉಂತಾಲೆ. ಪರಿಹಾರ ಯಾನ್ ಪನ್ಪೆ. ಆಯಿಕ್ಕ್ ತರೆ ಪಂಡ್‌ಂಡ್ ಇಡೀ ಮಹಾಭಾರತ ಲಡಾಯಿನ್ ಗೆಂದುನ ಶಕ್ತಿ ಎನಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿನ್ ಹಾಲ್ ಮಲ್ತಿನಾಯೆ ಈ ಕಪಟ ನಾಟಕದಾಯೆ. ಅಂಚಾದ್ ನನದುಂಬುಗುಲಾ ಎನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ಒರಿಪುನಲೆಕ್ಕ ಈ ಮಲ್ಪು. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಕೃಷ್ಣೆ ಪನ್ಪೆ ಈ ತರೆತ್ತ ಚೂರುಲ್ ನನದ ಜನ್ಮಡ್ ಕೋರಿಲಾದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಣ್ಣ ಜಾತಿಡ್ ಪುಟ್ಟ್‌ದ್ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ಪ್‌ಲೆ. ಒಂಜೊಂಜಿ ದಿನ ಒಂಜೊಂಜಿ ಜಾತಿ ಬಣ್ಣ ಗೆಲ್ಪುನಂಚ ಯಾನ್ ಮಲ್ಪುವೆ. ಭೂಮಿ ಓಡೆ ಮುಟ್ಟ ಉಂಡಾ ಆಡೇ ಮುಟ್ಟ ಅವು ಒಂಜತ್ತ್ ಒಂಜಿ ರೂಪೊಡು ಒರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡುಂದು ಅಭಯ ಕೊರಿಯೆ. ಅಂಚಾದ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಇನಿಲಾ ನಡತೊಂದು ಉಂಡು.

ಮಿತ್ತ್ ಯಾನ್ ಕೋರಿನ ಕತೆಕ್ಲ್ ಯಾನ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟದ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರುಡೆ ಪೋದ್ ಹಿರಿಯಕ್ಲೆಡ ಕೇಂದ್ ತೆರಿನವು. ಉಂದು ಮಹಾಭಾರತ ಬೂಕುಡು ಬತ್ತಿನ ವಿಚಾರ ಅತ್ತ್. ಜನಕ್ಲ್ ಬಾಯಿರ್ದ್ ಬಾಯಿಗ್ ಪಂಡೊಂದು ಬತ್ತಿನಂಚಿನ ಮೌಖಿಕ ಕತೆಕ್ಲ್. ಈ ಕತೆತ್ತ ಮೂಲಕವಾದ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ್‌ದ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ಕತೆನ್ ನಮ ಒಪ್ಪೊಲಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಬುಡೊಲಿ ಅಂಡ ಇಚ್ಚೆತ್ತಿ ಕತೆಕ್ಲ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟದ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೆರಿಪಾಯೆರೆಗಾದ್ ಪಂಡೆ ಆತೆ.

ಪಿರಾಕ್‌ದ ಬೂಕುಲೆಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ

ಅಂಚನೆ ವಾತ್ಸಯನನ ಕಾಮಸೂತ್ರಡ್, ದಂಡಿನ ದಶಕುಮಾರ ಚರಿತಮ್‌ದ ಐನನೇ ಉಚ್ವಾಸದ ಪ್ರಮತಿ ಚರಿತಮ್‌ಡ್ ಬ್ರಾನೆರ್‌ಲಾ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ನಡಪುನಡೇ ಪೋದ್ ಕ್ರೀಡೆಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಉಂಡು. ಆಜಿನೆ ಶತಮಾನದ ಬೃಹತ್ಸಂಹಿತೆದ 53ನೇ ಅಧ್ಯಾಯಡ್ ಕೋರಿದ ಲಕ್ಷಣೊಲೆನ್ ವಿವರಿತ್‌ದೆರ್. ಈ ಬೂಕ್ ಬರೆಯಿನ ವರಾಹಮಿರೆ ಪುಂಜೆರ್ ಮಲ್ಪುನ ಲಡಾಯಿ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಖುಷಿ ಕೊರ್ಪಾಂದ್ ಬರೆತೆ. ಪೊನ್ನ ಶಾಂತಿ ಪುರಾಣದ ಒಂರ್ಬನೆ ಅಧ್ಯಾಯಡ್ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ವಿವರ ಕೋರ್ಪೆ. ರಾಘವಾಂಕೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊಡ್ 'ಕೋಳಿ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವಲ್ಲದೆ ನೊಳಿದು ರಾಜಹಂಸಯಂ ನೊಲ್ಪುದೇ?' ಪಂದ್ ಪಂತಿನೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಅಂಚನೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶೆ, ಚೆನ್ನ ಬಸವ ಪುರಾಣ ಬರೆಯಿನ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತೆರ್, ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲು ಇಂಚನೆ ಪಂಡೊಂದು ಪೊಂಡ ಮಸ್ತ್ ಬೂಕುಲೆಡ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಬರೆತ್ತ್‌ನೆನ್ ತೂವೊಲಿ.

ಪರದೇಸೋಡ್‌ಲಾ ಕೋರಿಕಟ್ಟ

ಭಾರತ, ಚೀನ, ಪರ್ಷಿಯಾ ದೇಶೋಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಬಾರಿ ಪ್ರಚಾರೊಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕ್ರಿ.ಪೂ. 5ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ ಏಷ್ಯ ಮೈನರ್, ಸಿಸಿಲಿ ದೇಶೊಡ್, ಪಿರಾಕ್ದ ಗ್ರೀಸ್, ರೋಮ್ ದೇಶೊಡ್ ಜನಕ್‌ಲೆನ ಬಾರೀ ಪ್ರೀತಿದ ಕ್ರೀಡೆ ಆದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಕೋರಿದಕಟ್ಟ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದ 8ನೇ ಹೆನ್ರಿ(1481–1547) ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದ ವೈಟ್‌ಹಾಲ್‌ಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟದ ಒಂಜಿ ಕಲನ್ ಕಟ್ಟದಿತ್ತೆಗೆ. ಸುರೂತ ಜೇಮ್ಸ್ (1566–1625) ಬೊಕ್ಕ ರಡ್ಡನೆ ಚಾರ್ಲ್ಸ್(1630–1685) ವಾರೊಡ್ ರಡ್ಡ್ ಸರ್ತಿ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ನಡಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಅಂಚನೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಸ್ಕಾಟ್ಲೆಂಡ್‌ಲೆಡ್ ಚರ್ಚ್‌ದ ಪಿದಾಯಿ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಚರ್ಚ್‌ದ ಉಳಯಿಲಾ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ನಡಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಆಯಿತ್ತಾರದಾನಿ ಬೊಕ್ಕ ಕ್ರೈಸ್ತೆರೆನ ಪರ್ಬದಪಗ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಮಲ್ಪೆರೆ ಎಡ್ಡೆ ದಿನ ಪಂದ್ ಅಕ್‌ಲ್ ಎನ್ನಿದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಇಂಚಿನೆ ಮಸ್ತ್ ಉಲ್ಲೇಖಲ್ ಕೋರಿದಕಟ್ಟದ ಬಗೆಟ್ಟ್ ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕೋರಿಕಟ್ಟ:

ದಕ್ಷಿಣದ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗೊಡುಪ್ಪುನ ತುಳುನಾಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟಡ್ ಬಾರೀ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಊರು. ದೊಂಬು, ಬರ್ಸ, ಕಾಡ್‌ಮಯವಾದುಪ್ಪುನ ಜಾಗ್, ಕಂಗ್, ಬಾರೆ, ತಾರೆಲೆನ ನಾಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಬಂಜ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನ ಪೋರ್ತುಗು ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ರಂಜನೆ ಪಡೆವೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಬಯ್ಯದ ಪೋರ್ತುಗು ಪತ್ತ್ ಜನ ಸೇರ್‌ದ್ ನಡಪುನ ಕ್ರೀಡೆನೇ ಕೋರಿಕಟ್ಟ. ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಬೊಕ್ಕ ಮೈತ್ತ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರ್‌ನ್ ಕಳೆಯೆರೆ ಈ ಕ್ರೀಡೆನ್ ನಡಪಾವೊಂದು ಬೈದೆರ್. ದುಂಬು ಇಂಚ ಇತ್ತಿನ ಕ್ರೀಡೆ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ದೂದ್‌ದ ಕಲವಾದ್, ಗಂಗಸರದ ಜಾಗ್ ಆದ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟಗ್ ಪೋಪುನ, ಪೋವಂದಿನ ಜನಕ್‌ಲೆಗ್ ಬೇಜಾರ್ ಕಳೆವುನ ಕಲ ಬೇಜಾರ್ ಕನಪುನ ಕಲವಾದ್ ಬದಲಾಯೆರೆ ಶುರುವಾಂಡ್. ಈ ಕಾರಣೊರ್ದ್ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲ್‌ಲ್ ಎಡ್ಡೆ ಆಂಡ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲ್‌ಲ್ ತಾದಿ ಬೀದಿಗ್ ಬರಿಯೆರೆ ಕಾರಣವಾಂಡ್ ಅಂಚಾದ್ ಸರಕಾರ ಇಂದೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಕ್ಕ್ ದುಂಬರಿಯೆರೆಲಾ ಕಾರಣಾಂಡ್. ನಂಕ್ ಉಂದೆತ್ತ ಚರ್ಚೆ ಮುಖ್ಯತ್ತ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಎಂಚ ನಡಪುಂಡು ಅಯಿತ್ತ ವಿಸೆಸ ದಾದ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೂಕ. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಡಪುನಂಚಿನ ಕೋರಿಕಟ್ಟಡ್ ಆಸಕ್ತಿ ಉಪ್ಪುನಂಚಿನ ಮಾತ ಜನಕ್‌ಲ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಪ್ಪೆರ್. ಆಯಿಕ್ಕ್ ಬ್ಯಾರಿ, ಪೋರ್ಬು, ಬಂಟೇ, ಪೂಜಾರಿ, ಗೌಡೇ, ಮೂಲ್ಯೆ, ನಾಯ್ಕೆ, ಮೇರೆ, ಮನ್ಸೆ, ಮುಗೇರೆ, ಕೊರಗೆ ಪನ್ಪಿ ವಾ ಒಂಜಿ ಬೇದಭಾವ ಇಜ್ಜಿ. ಕೋರಿ ಉಂಡ, ಮನಸ್ಸ್ ಉಂಡ ಕೋರಿಕಟ್ಟೊಲಿ. ಕೆಲವು ರೀತಿದ ಮರ್ಲೆರ್ ನಮ್ಮವುಲ್ ಉಲ್ಲೆರ್ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಆಟದ ಮರ್ಲೆ, ಕೋರಿಕಟ್ಟದ ಮರ್ಲೆ, ಕಂಬುಲದ ಮರ್ಲೆ– ಇಂಚಿನ ಮರ್ಲೆರ್ ಓಲೇ ಕಟ್ಟ ಆವಾಡ್, ಅಟ ಆವಾಡ್, ಕಂಬುಲ ಆವಾಡ್ ಅಡೇ ಪೋದ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಪೆರ್.

ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಾತ್ರೆ, ಭೂತಸ್ಥಾನದ ಕೋಲ, ನೇಮ ಮುಗಿ ಬೊಕ್ಕ ದೈವ ದೇವೆರೆಗ್ ಭೂಮಿಗ್ ಬೂರುನ ನೆತ್ತೆರ್‌ದ ಬಿಂದು ಗಣಕ್‌ಲೆಗ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟ ನಡಪೆರ್‌ಂದ್ ಹಿರಿಯಕುಲು ಪನ್ಪೆರ್. ದೇವೆರ್‌ನ ಪುದರ್‌ಡ್ ನಡಪ್ಪುನ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟೊಗು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಯಿನ ಕಾನೂನುದ ರಕ್ಷಣೆ ಉಂಡು. ಜಾತ್ರೆಗ್ ಬರಂದೆ ಬಜೀ ಕಟ್ಟಗ್ ಬರ್ಪಿನ ಜನಕ್ಕ್‌ಲ್ ಮಸ್ತ್ ಉಪ್ಪುನೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಕಟ್ಟಗ್ ಬರ್ಪುನೆಕ್ ವಾ ಜಾತಿ ಧರ್ಮಲಾ ಅಡ್ಡಿ ಬರ್ಪುಜಿ. ಮಾಸ ತಿನ್ಪುನ ಜನಕ್‌ಲ್ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟಗ್ ಪೋವೊಲಿ.

ದುಂಬು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಾತ್ರೆ, ಭೂತಸ್ಥಾನದ ಕೋಲ, ನೇಮ ಮುಗಿ ಬೊಕ್ಕ ದೈವ ದೇವೆರೆನ ಪುದರ್‌ಡ್ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಕಟ್ಟ ವರ್ಸೊಡು ಓರ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಯಿಟ್ಟ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ನೆಮ್ಮದಿ ತಿಕ್ಕುನ ಯಾವುಜಿ ಪ್‌ಂಡ್‌ದ್ ಗಡಂಗ್‌ದ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಶುರು ಆಂಡ್. ಇಂದೆಟ್ಟ್ ಗಡಂಗ್‌ದ ಯಾಜಮಾನಗ್ಲಾ ಮಸ್ತ್ ಲಾಭ ಉಂಡು. ಕೋರಿಕಟ್ಟೆದ್ ಗೆಂದ್‌ಂಡ್‌ಲಾ ಬಾಜೆಲ್ ಸೋತ್‌ಂಡಲಾ ಬಾಜೆಲ್ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಅಯಿತ್ತ ಲಾಭ ಗಡಂಗ್‌ದ ಯಾಜಮಾನಗ್. ಅಂಚಾದ್ ಎಚ್ಚ ಎಚ್ಚ ಕೋರಿಕಟ್ಟಲೆನ್ ಗಡಂಗ್‌ದ ಯಾಜಮಾನಿಲ್ ನಡಪಾಯೆರೆ ಶುರು ಮಲ್ತೆರ್.

ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಎಂಚ

ಧಾರ್ಮಿಕ ನೆಲೆಟ್ಟ್ ಆಪಿನ ಕೋರಿಕಟ್ಟಡ್ ಕೋರಿಗೂಂಟ, ಕಲಪತ್ತುನೆ, ಬಾಳ್ ಕಟ್ಟುನೆ, ದೂದು ಕಟ್ಟುನೆ, ಆರ್ಯಕೆ, ಸೋಲ್ ಗೆಲುವು–ಇಂಚ ವಿಭಜನೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ.

ಕೋರಿಗುಂಟ: ಕೋರಿಗುಂಟ ಪಂಡ ಓವೇ ಒಂಜಿ ಜಾತ್ರೆರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ನಡಪುನ ಕೋರಿ ಕಟ್ಟದ ಸುರುತ ವಿಧಿಯಾದ್ ಇಂದೆನ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬೊಳ್ಪುಗು ಗುರಿಕಾರೆ, ಮಾನಿ ಬೊಕ್ಕ ಆಯಿಕ್ಕ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ಊರುದ ಜನೊಕ್ಕುಲು ಸೇರ್ದ್ ಈ ಆಚರಣೆನ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕೋರಿಗುಂಟದ ವಿಧಿಲಾ ಬಾರಿ ಗೌಜಿಡ್ ಅಪುಂಡು. ಈ ವಿಧಿ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕನೇ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಸುರು ಆಪುನೆ. ಏತ್ ಗುಂಟ ಪಾಡುವೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಏತ್ ದಿನತ್ತ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಪನ್ಪಿನ ನಿಶ್ಚಯ ಆಪುಂಡು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದ್ ಅವು ದುಂಬೆ ನಿಗಂಟ್ ಆದುಪ್ಪುಂಡು.

ಕಲ ಪತ್ತುನೆ, ಪತಿ ಮಲ್ಪುನೆ, ದೂದು: ಕೋರಿದಕಟ್ಟಗ್ ಬತ್ತಿನ ಜನಕ್ಕುಲು ಆಕ್‌ಲೆನ ಕೋರಿನ್ ಪತೊಂದು ಒಂಜಿ ಕಲಪತ್ತ್‌ದ್ ಕುಳ್ಳುವೆರ್. ಕಲಪತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಏರೆನ ಕೋರಿ ದೊಟ್ಟುಗು ಆಕ್‌ಲೆನ ಕೋರಿನ್ ಕಟ್ಟೊಲಿಂದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕಲಪತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಪತಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪತಿ ಮಲ್ಪುನಗ ಕೋರಿದ ದಿನ್ನ, ಎತ್ತರ, ಧೈರ್ಯ, ಪ್ರಾಯ ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ತೂಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅಂಡ ಮಾತ್ರ ಪತಿ ಸರಿಯಾಪುಂಡು. ಇಂಚಿನ ಕೋರಿನೇ ಪತಿ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ನಿಯಮ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಕೋರಿದ ಯಾಜಮಾನಿಲೆಗ್ ಖುಷಿ ಆಯಿನ ಕೋರಿದೊಟ್ಟುಗು ಪತಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪತಿ ಮಲ್ಪುನಗ ದೂದುದ

ಬಗೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ಪಾತೆರ ಅಪುಂಡು. ಕೋರಿಕಟ್ಟೆರೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅಂಡ 'ದೆರ್ಪುನೆ' ಪನ್ಪಿ ಕ್ರಿಯೆ ನಡವೊಂಡು. ಕೋರಿಲೆನ್ ದೆರ್ಪುನೆ ಪಂಡ ಎಂಕುಲು ಕಟ್ಟೆರೆ ಒತ್ತುದ ಪಂದ್ ಅರ್ಥ.

ಒಡ್ಡಾವುನೆ: ಕೋರಿಲೆನ್ ಲಡಾಯಿಗ್ ಬುಡ್ಪುನೆಕ್ ದುಂಬು ರಡ್ಡೆನ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಎದುರು ಎದುರು ಕೊನತ್ತ್‌ದ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ತ್‌ನಂಚ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಇಂಚಿನ ಕ್ರಿಯೆನ್ 'ಒಡ್ಡಾವುನೆ' ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಇಂಚ ಒಡ್ಡಾನಗ ಕೋರಿಲು ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ದ ಸುಯಿನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಒಂಜೆನೊಂಜಿ ತೂದ್ ಕೊಡಪೆರೆ ತೂಪ. ಇಂಚ ಒಡ್ಡಾನಗ ಒಡ್ಡಿಂಜಿಂಡ ಒಂಜಿ ಸುತ್ತು ತಿರ್‌ಗಾದ್ ಅತ್ತ್ಂಡ ಜಾಗೆ ಬದಲ್‌ತ್ತ್‌ದ್ ಒಡ್ಡಾವೆರ್. ಅಪಗ ಒಡ್ಡುವ. ಆಯಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕನೆ ಲಡಾಯಿಗ್ ಬುಡ್ಪೆರ್.

ಬಾಳ್ ಕಟ್ಟುನೆ: ಕೋರಿಲೆನ್ ದೆರ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಬಾಳ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೋರಿಲೆನ್ ಕಟ್ಟುವೆರ್. ಬಾಳ್ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಕಟ್ಟುಜೆರ್. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಅನುಭವ ಇತ್ತಿನಕುಲೇ ಅವೊಡು. ಬಾಳ್ ಕಟ್ಟುನಕ್‌ಲೆಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಸಂಭಾವನೆಲಾ ಉಂಡು. ಕೋರಿನ್ ಲಡಾಯಿಗ್ ಬುಡೆರೆಲಾ ಅನುಭವಿಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಕೋರಿ ಇತ್ತಿನ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಕೋರಿನ್ ಲಡಾಯಿಗ್ ಬುಡ್ಪುಜೆರ್. ಅಕ್‌ಲೆಗ್‌ಲಾ ಸರಿಯಾಯಿನ ಸಂಭಾವನೆ ಉಂಡು.

ಆರೈಕೆ: ಕೋರಿಕಟ್ಟಡ್ ಬಾಳ್ ಕಟ್ಟುನಕ್‌ಲ್, ಕೋರಿ ಬುಡ್ಪುನಕ್‌ಲ್ ಇತ್ತ್‌ನಂಚನೆ ಕೋರಿಗ್ ನೀರ್ ಪತ್ತುನಕ್‌ಲ್, ಗಾಳಿ ಪಾಡುನಕ್‌ಲ್ ಕೋರಿ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ಪುನಗ ಪೆಟ್ಟಾಂಡ ಅಯಿಕ್ ಅರೈಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಿರ ಲಡಾಯಿಗ್ ಬುಡ್ಪೆರ್.

ಸೋಲ್ ಗೆಲ್ವು: ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ಕಡೇತವು ಪಂಡ ಸೋಲ್ ಗೆಲ್ವುದ ತೀರ್ಮಾನ. ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟಡ್ ಸೋತ್‌ನ, ಬಲ್ತಿನ, ಸೈತ್ತಿನ ಕೋರಿನ್ ಒಟ್ಟೆ ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಗೆಲ್ತ್ತಿನ ಕೋರಿಗ್ 'ಬಂಟೆ' ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಲಡಾಯಿಡ್ ರಡ್ಡ್ ಕೋರಿಲಾ ಸೈತ್ಂಡ ಆಯಾಯ ಕೋರಿದ ಯಾಜಮಾನಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಕೋರಿ ಬೊಕ್ಕ ದೂದು ಸೇರುಂಡು. ಅವುಲ್ ಸೋಲ್‌ಗೆಲ್ವುದ ತೀರ್ಮಾನ ಆತ್‌ಜಿ ಪಂದ್ ಅರ್ಥ. ಇಂಚಿತ್ತಿ ತೀರ್ಮಾನನ್ ಊರುದ ಹಿರಿಯೆರ್ ಅತ್ತ್ಂಡ ಅನುಭವಿಲ್, ಊರುದ ಯಾಜಮಾನೆರ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಕೋರಿದ ಜಾತಿಲ್: ಊರುದ ಕೋರಿ, ಸೇಲಂ, ವರ್ಕಾಡಿ, ಡಿಂಡಿಗಲ್, ಪಲನಿ, ಗಿರಿರಾಜೆ, ಕೊಟ್ಟುಜಾಲೆ, ಗಡ್ಡಮೆ ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಜಾತಿದ ಕೋರಿಲ್ ಕಟ್ಟಗಾದೆ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ನ ಕೋರಿಲು. ಕೋರಿಲೆನ್ ಸಾಂಕುನ ಊರುದ ಪುದರ್ ಕೋರಿಲೆಗ್ ದೀದ್ ಲೆಪ್ಪುನ ಕ್ರಮೊದಾದ್ ಪ್ರಸಿದ್ದಿಗ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಗಿರಿರಾಜನ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಕಟ್ಟುನ ಕ್ರಮ ಬಾರಿ ಕಮ್ಮಿ. ಆ ಕೋರಿಗ್ ಧೈರ್ಯ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಮ್ಮಿ. ಅಂಚಾದ್ ಆ ಜಾತಿದ ಕೋರಿಲೆನ್ ತಿನಿಯರೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸುವೆರ್. ಆ ತಳಿತ ಕೋರಿನ್ ಊರುದ ಕೋರಿದೊಟ್ಟುಗು ಸೇರಾದ್ ಪೋಸ ತಳಿತ ಕೋರಿಲೆನ್ ಪಡೆದ್ ಕಟ್ಟಗಾದ್ ಸಾಂಕುವೆರ್. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಜಾತಿದ ಕೋರಿಲು ಉಂಡಾಯಿನೆಕ್ ಅಯಿತ್ತ ಪಿರವುದು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಕತೆಕ್ಕ್‌ಲ್ ಉಂಡು. ಮಲ್ಲ ಜಾತಿದ ಪುಂಜೆರೆಗ್ 'ಪೈಕಾ' ಪಂಡ್ದ್ ಲೆತ್ತ್ಂಡ,

ಎಲ್ಲ ಜಾತಿದ ಪುಂಜೆರೆಗ್ 'ಜೀಕಾ' ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್.

ಕೋರಿಲೆಡ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಬಣ್ಣಗ್ ಪ್ರಶಸ್ತ್ಯ. ಐನ್ ಬಣ್ಣಲೆನ್ ದೀದ್ ಅಯಿತ್ತ ಉಪಬಣ್ಣಲೆನ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕಕ್ಕೆ, ಕೆಂಪು, ಬೊಳ್ಳೆ, ಮಂಜಲೆ, ಕಡ್ಲೆ ಈ ಐನ್ ಬಣ್ಣದ ಉಪಬಣ್ಣಲ್ ಇಂಚ ಉಂಡು–ಮೈಪೆ, ಕರಿನೀಲೆ, ನೀಲೆ, ಕಪ್ಪುಗಿಡೆಯೆ, ಉರಿಯೆ, ಕುಪ್ಲೆ, ಕರ್ಬೊಳ್ಳೆ, ಕಾವೆ, ಪಂಚಣಿ ಇಂಚ ಬಣ್ಣಲೆನ ಪಟ್ಟಿ ಉದ್ದ ಅವೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಬಣ್ಣೊಲ್ ಈತೇ ಉಂಡು ಪಂದ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಅಪುಜಿ. ಸುಯಿತ್ತ ಬಣ್ಣದ ಮಿತ್ತ್ ಕೋರಿಲೆದ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾವೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಉದಾರ್ಮೆಗ್ ಬೊಳ್ದು ಕೋರಿಡ್ ಒಂಜಿ ಕೆಂಪು ಸುಯಿ ಸೇರ್ಂಡ ಅಯಿನ್ ಗೆಂದಬೊಳ್ಳೆಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಅಂಚನೆ ಬೇತೆ ಕೋರಿಲೆನ ಬಣ್ಣಲಾ ಬದಲಾವೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಕೋರಿಲೆನ ಜುಟ್ಟುಗು ಅನುಗುಣವಾದ್ ಪುದರ್ಲ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕಂಚೆಲ್ ಕೊಟ್ಟು, ಸುತ್ತೈಕೊಟ್ಟು, ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು, ಮುಂಡಾಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಇಂಚಿನೆನ್ ಕಂಚೆಲ್ ಕೊಟ್ಟುದ ಬೊಳ್ಳೆ, ಸಾಸ್ತ್ರಕೊಟ್ಟುದ ಕೆಮ್ಮೈರೆ ಇಂಚ ಪುದರ್ಲ್ ಬುಲೆವೊಂದು ಪೋಪುಂಡು.

ಬಾಳ್‌ದ ವಿದೊಕ್ಕುಲ್: ಬಡೆಕ್ಕಾಯಿದ ಬಾಳ್, ತೆನ್ಕಾಯಿದ ಬಾಳ್ ಅತ್ತ್ಂಡ ಊರುದ ಬಾಳ್, ನಾಗರ ಕೆರ್ಚಿ, ಕೆರ್ಚಿ, ಎಟ್ಟಿಮುಳ್ಳು ಉಂದು ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಪುದರ್‌ದ ಬಾಳ್‌ಲ್. ಅಂಡ ಜಾಗೆದ್ದ್ ಜಾಗೆಗ್ ಜನಕ್‌ಲೆದ್ದ್ ಜನಕ್‌ಲೆಗಾನಗ ಬಾಳ್‌ದ ಪುದರ್ಲ್ ಬದಲಾವೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಸರ್ತದ ಬಾಳ್, ಅರೆಕೊಕ್ಕೆ, ಅಣೆಡೊಂಕು ಇಂಚ್ ಪುದರ್ಲ್ ಉಂಡು. ಬಾಳ್‌ಲೆನ ಕಟ್ಟ್‌ಗ್ 'ಬಾಳ ಸೂಡಿ' ಪಂದ್ ಪುದರ್.

ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ಪಂಚಾಂಗ: ಕೋರಿಕಟ್ಟಗ್ ಪೋನಗ ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕನ ಕೋರಿನ್ ಪತೊಂದು ಪೋಪುನ ಕ್ರಮ ಇಜ್ಜಿ. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ಪಂಚಾಂಗ ಉಂಡು. ಅವು ಪ್ರಿಂಟ್ ಆದ್‌ಲಾ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಅಯಿಟ್ಟ್ ತಿಥಿ, ವಾರ, ಪಕ್ಷಗ್ ಅನುಸಾರವಾದ್ ವಾ ಕೋರಿ ಗೆಂದುಂಡು, ವಾ ಕೋರಿ ಸೋಪುಂಡು ಪಂದ್ ಬರೆದಿಪ್ಪುವೆರ್. ಅಯಿತ್ತ ಪ್ರಕಾರ ಕೋರಿಲೆನ್ ಕಟ್ಟಗ್ ಕೊಂಡೊದ್ ಪೋಪೆರ್. ಕೋರಿಲೆಗ್ ಪುಟ್ಟು, ಬಾಲ್ಯ, ಜವ್ವನೆ, ಪರಬ್ಬೆ, ಮರಣ ಇಂಚ ಐನ್ ಲಕ್ಷಣ ಉಂಡು. ಉಂದೆನ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟದ ಅನುಭವಿಲ್ ಬರೆದಿಪ್ಪುವೆರ್. ಇಂಚಿನ ಬೂಕುನ್ 'ಕುಕ್ಕುಟ ಪಂಚಾಂಗ' ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್.

ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ವಿದೊಕ್ಕುಲು: ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟ ಪಂಡ್ಂಡ ರಡ್ಡ್ ಕೋರಿಲು ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ಪುನೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಮ ಪಂಡ್ಂಡಲಾ ಅಯಿಟ್ಟ್ ಕೆಲವು ವಿದೊಕ್ಕುಲ್ ಉಪ್ಪುನೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಒಂಟಿಗ್ ಕಟ್ಟುನೆ, ಒಟ್ಟೆಪಾಲ್ ಅತ್ತ್ಂಡ ಸಾಲ್ ಕೋರಿ, ಓಡಿಕಟ್ಟ, ಪಾರ್ಟಿಕಟ್ಟ, ಕದಿಕೆಕಟ್ಟ ಇಂಚಿತ್ತಿ ವಿದೊಕ್ಕುಲು ಉಂಡು.

ಕೋರಿಕಟ್ಟಗ್ ಪೋನಗದ ನಂಬಿಕೆಲು: ಕೋರಿಕಟ್ಟಗ್ ಪೋನಗ ಬಾರಿ ಖುಷಿಟ್ಟ್ ಪೋವೊಡು. ಬೊಡೆದಿ ಜೋಕ್‌ಲೆಡ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೋಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಸಾದಿಡೆ

ಪೋನಗ ಮಾಸ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆಗೆ. ಪುಚ್ಚೆ, ಕನಕ್ಕ್, ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕರ, ಒಂಟೀ ಬ್ರಾಣೆ ತರೆಕ್ಕ್ ಮುಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟೊಂದೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಸೋಲ್ ಪನ್ಪಿ ನಂಬುಗೆ ಬಲವಾದುಂಡು. ಕುದುಕ್ಕೆ, ಮುಂಗುಲಿ ಉಚ್ಚು ಎದುರು ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಬಾರಿ ಲಾಭ ಪನ್ಪಿ ನಂಬುಗೆಲಾ ಉಂಡು.

ವಿಶೇಷ ಕೋರಿಕಟ್ಟ: ಕೋರಿದಕಟ್ಟ ಕಂಬುಲ, ನೇಮ, ಜಾತ್ರೆದ ಸಮಯೊಡು ವರ್ಸೊಡ್ ಒರ ಮಾತ್ರ ನಡಪಾವುನೆ ಅತ್ತ್. ಬಯಕೆದಪಗ, ಸಮ್ಮಾನದಪಗ, ನಿಶ್ಚಯದಪಗ –ಇಂಚ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆರೆಗ್ ಕಚಿಪ್ಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒನಸ್ಸ್ ಪಾಡುನ ಕ್ರಮಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚ ಕೋರಿಕಟ್ಟ್‌ನಗ ಇಲ್ಲದಕ್‌ಲೆಗ್ ಉಪಕಾರ ಅವಾಡ್ ಪನ್ಪಿ ವಿಶಾಲ ಹೃದಯ ಸಿರಿಮಂತಿಗೆ ಇತ್ತಿನನೆಲಾ ನಮ ತೂಯೆರಾಪುಂಡು.

ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಕೋರಿದ ಬಗೆಟ್ಟ್ ಮಸ್ತ್ ಗಾದೆ ಬೊಕ್ಕ ಒಗಟ್‌ಲ್ ಉಪ್ಪುನೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಪೊಂಜೆನಕ್‌ಲೆನ್ ನಂಬ್‌ದ್ ಕೋರಿಕಟ್ಟ ಮಲ್‌ಪುನೆನಾ, ಬದ್‌ಕ್ ಕಳೆವೊಂದಿನಾಯಗ್ ಕೋರಿದ ದೂದು ಬೀಕಾರಿಗ್ ಗಾಳ, ಆಯುಷ್ಯ ತೀರ್‌ನಾಯಗ್ ಬೊಂಟೆ, ಕೋರಿ ಕೋರಿನೆ ಬಯಕ್ಕುಂಡತ್ತಂದೆ ರಾಜಹಂಸನ್ ತೂಪುಂಡೆ–ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಮಸ್ತ್ ಗಾದೆಲ್ ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಒಟ್ಟಾದ್ ಪನ್ಪುಂಡ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಕ್ರೀಡೆಯಾದ್ ಜನಕ್‌ಲೆನ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರ್‌ನ್ ಕಳೆವರೆ ಬೋಡಾದ್ ನಡತೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಗೊಬ್ಬಾದ್ ನಮ್ಮ ದುಂಬುಡು ಉಂಡು. ಉಂದು ಅಳಿದ್ ಪೋಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಬೇಜಾರ್ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ಪ್ರಿಯೆರೆಗ್ ಬೊಡ್ಚಿ. ಸರಕಾರ ಅಡ್ಡಕಾರ್ ಪಾಡ್‌ಂಡಲಾ ಅವು ಒಂಜತ್ತ್ ಒಂಜಿ ನೆಲೆಟ್ಟ್ ನಡತೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಂಡು. ಅಂಡ ಗಂಗಸರ ದೂದು ಅಯಿದ್ರ್ ದೂರ ಉಂತ್‌ಂಡ ಜನಕ್‌ಲ್‌ಲಾ ಅಯಿತ್ತ ಕೈತಡೆ ಬರ್ಪೆರ್. ಎಡ್ಡೆ ಭವಿಷ್ಯ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಉಪ್ಪು ಪನ್ಪಿ ನಂಬುಗೆ ಎಂಕ್ ಉಂಡು.

ಪಕ್ಕಿದ ಬುಲಿಪು

ಜನಕುಲೆ ಜನಕುಲೆ ಪದ ಕೇನುವರಾ
ಪಕ್ಕಿಲೆಂಕುಲು ಪಜಿರ ಸಂಸಾರ
ಮರಕ್ ಕುಡರಿ ದೀವಡೆಣ್ಣ
ಎಂಕ್ಲೆನಿಲ್ಲ್ ದೆಪ್ಪಡೆಣ್ಣ
ಎಂಕ್ಲೆ ದುನಿಪು ಕೇನ್‌ಲೆಣ್ಣ
ಪೂ ಪಂದ್ರ್ ಪಚ್ಚೆ ಸಿರಿ ಎಂಕ್ಲೆ ನುಪ್ಪು
ಮರಮಟ್ಟ್ ಒರಿಪುಲೆಣ್ಣ ಎಂಕ್ಲೆ ಬಡವುಗವ್ವೆ ನುಪ್ಪು

ಶಿವರಾಜ್
ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿ
ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಾದರಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆ, ಮಧ್ಯ

ಬಾಸೆ

ಗಂಗಾಧರ ಪಣಿಯೂರು

ಕೆಬಿಕ್ ಗಾಳಿ ದಿಂಜಿನಿಗ ಜಾಲ್ ನಿಲ್ಕೆ ನಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಬಾಲೆಕಂಜಿ ಇನಿ ಪಲಯಡ್ಡ ಬೂರ್ದ್ಂಡ್. ಜೀವ ಕುಂಬರೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ ಬಾಯಿ ತುಂಬಾ ನುರೆ ಜತ್ತ್ಂಡ್ ನಾಲಾಯಿ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡ್ದ್ ನಾಲ್ಕಾರ್‌ನ್ ಪಂದಾರೆ ಪಸ್ಂಡ್. ಕಡೆಕ್ ಕಣ್ಣ್ ಬುಲಾದ್ ಬರೀಟ್ ಉಂತೊದಿತ್ತಿನ ಖತೀಜಮ್ಮನ್ ತೂಪುಂಡು. ಆರಾದಿತ್ತಿನ ಕಣ್ಣುಲೆಡೇ ಐತ ಎಕ್ಕ್ ಪಾರುಂಡ್. ತನ್ನೆದುರುಡು ತನ್ನ ತಪ್ಪುಡಾಸ್ರಾಗ್ ಪ್ರಾಣ ಬುಡಿನ ಕಂಜಿದ ಮೋನೆ ತೂವರೆ ಆವಂದೆ ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿನ್ ತಿರ್ಗಾವೆರ್. ಉರ್ಕಾಯಿ ದುಃಖೊನ್ ಕಟ್ಟೊನರೆ ಆಪುಜಿ. "ಯಾ... ಅಲ್ಲಾ..." ಇಂದ್ದ್ ಬಾಯಿ ಕೊರ್ದು ಬುಳಿಪುವೆರ್. ಪಜ್ಜಿ ಮಿನ್ ತನ್ನ ಮಿನಿ ಟೆಂಪೊಡ್ ಮಾರ್ದ್ ಆನಿದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಪಾದ್ ಟೆಂಪೊನ್ ಕಿದೆದ ಬೆತ್ತಡಿಡ್ ಉಂತಾದ್ ಬತ್ತಿನ ಮೂಸಾ ಸಾಯಿಬೆರೆಗ್ ವಿಶಯ ತೆರಿವುಂಡು. ಬುಡೆದಿನ ಕಣ್ಣನೀರ್ ತೂದು ಸಮಾಧಾನ ಪನ್ಪೆರ್. "ಕಂಜಿದ ಆಯುಷ್ಯ ಆತೆನಾ ದಾನಾ ಖತೀಜಾ".. ಬುಳಿಪಡಾಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡ್ ಬರೀತಿಲ್ಲದ ಸಿಂಧಕ್ಕ ಬರ್ಪೆರ್. ಬಾಯಿ ನಿಲ್ಕೆ ಬಚ್ಚಿರೆ ಅಗ್ಯೊಂದಿತ್ತಿನ ಸಿಂಧಕ್ಕ ಜಾಲ್‌ಗ್ ಕಾರ್ ದೀನಗ ಪಚಕ್ಕಂದ್ ಬಾಯಿಡಿತ್ತಿನ ಕೆಂಪು ಉಬ್ಬಿಯೆರ್. ಸೆರಗ್ದ ಕುಚ್ಚಿಡ್ ಬಿಮ್ಮ ಒಚ್ಚಿಯೆರ್.

ಉಂದೆಂಚಿನ ಖತೀಜಾ... ಕಂಜಿದ ಕಾರ್‌ಗ್ ಫರೆಂಗಿ ಗಾಯ ಆತಿನೆಕ್ಕ್ ಬೀಜದ ಓಡುದ ಎಣ್ಣೆ ಮುಟ್ಟಾವರೆ ಪಂದಿತ್ತೆ... ಈ ಬೀಜದೆಣ್ಣೆನ್ ಕಂಜಿಗ್ ಪರ್ಪಾಯಿನಾ...? ಇಂಚ ಮಲ್ತ್ಂಡ ಕಂಜಿ ಸಯ್ಯಂದೆ ಕುಲ್ಲುಂಡಾ...? ರಾಮ... ರಾಮಾ... ಗೋವುನು ಕೆರ್ದ್ ಪಾಪ ಕಟ್ಟೊನುನಾ...? ಇತ್ತೆ ಕಣನೀರ್ ದಾಯೆ ಪಾಡ್ವೆ... ಅರಡ... ಬಚ್ಚಿರೆದ ಹರಿವಾಣ ಓಲು ಉಂಡು...?

ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತಿನಲೆಕ್ಕನೆ ಸಿಂಧಕ್ಕ ಜಗಲಿ ಮಿತ್ತಾದ್ ಕಲೆಂಬಿದ ಮಿತ್ತ್ ದೀತಿನ ಹರಿವಾಣ ದೆತ್ತೆರ್. ರಡ್ಡ್ ಬಚ್ಚಿರೆದ ತೊಟ್ಟು ಕಿನ್‌ಕ್ದ್ ಸುಣ್ಣ ತಾಗಾದ್ ಒಂಜಾತ್ ಪೂಲ್‌ನ್ ಬಾಯಿಗ್ ಪಾಡೊಂದು ಬಚ್ಚಿರೆನ್‌ಲಾ ಅಗ್ಗರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಜಾಲ್ ಕಡಪುನಗ ಬರೀಟ್ ಉಂತೊದಿತ್ತಿನ ಸಾಯಿಬೆರೆನಂಚಿ ಮೋನೆ ಮಲ್ತ್ದ್ "ಅಂದೆ ಸಾಯಿಬೆರೆ... ಪೊರ್ತ್ ಕಂತೊಡ್ಡ ಕಂಜಿನ್ ಮಣ್ಣ್ ಮಲ್ಪು. ಪನೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ ಸಿಂಧಕ್ಕ ತೋಟ ಕಡತ್ದ್ ತನ್ನ ಇಲ್ಲದಂಚಿ ಮೋನೆ ಪಾಡ್ವೆರ್ ಜೀವ ಪಾರ್‌ದಿನ ಕಂಜಿದ ಮಿತ್ತೊರ ಕೈ ಪೂಜಿದ್ ಖತೀಜಮ್ಮ ಕಿದೆಟಿತ್ತಿನ ಐತ ಅಪ್ಪೆ ಪೆತ್ತದ ಮೋನೆ ತೂದು ತನ್ನ ಕೋಣೆ ಸೇರುವೆರ್. ಅಪ್ಪೆ ಪೆತ್ತಗ್ ತನ್ನ ಬಾಲೆ ತೀರಿನ ಗೋಚರೊಗ್ ಬತ್ತ್‌ಪ್ಪುಂಡು. ಜೋರುಡು ಅರೆದುಂಡು. ಕಿದೆಟ್ ಅಂಚಿಂಚಿ ಲಾಗಟ ಪಾಡ್ರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುಂಡು.

ಸಾಯಿಬೆರ್ ಇಂಚ್ವ ಕನ್ಯೆದಿನ ಅರೆನ ಪೊಸ ಬೊಲ್ಲು ಮುಂಡುನು ಕಂಜಿಗ್ ಸುತ್ತ್ದ್ ತೋಟದ ಪಡ್ಡಾಯಿ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ಗುರಿ ತೋಡ್ದ್ ಅವೆನ್ ಮಣ್ಣ್ ಮಲ್ಪುನಗ

ಕತ್ತಲೆ ಕಬಿವುಂಡು. ಸರಕಾರ ಕೊರ್ತಿನ ಪಶುಭಾಗ್ಯೊದ ಅನುದಾನೊಡು ರಡ್ಡ್ ಪೆತ್ತೊಲೆನ್ ಕನಬತ್ತಿನ ಸಾಯಿಬೆರ್ ಪೇರ್ ಬೊರಿದ್ ಸೊಸಾಯಿಟ್‌ಗ್ ಕೊರ್ದ್ ತನ್ನ ಮೀನ್‌ದ ಎಲ್ಯ ಬೇರೊದ ಒಟ್ಟುಡ್ ಇಲ್ಲದ ಎಚ್ಚಿ ಖರ್ಚಿ ಗೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಜೋಕುಲು ದಾಂತಿನ ಕಂಡನೆ ಬುಡೆದಿಗ್ ಪೆತ್ತದ ಚಾಕರಿ ಖುಷಿ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಪರಿಯರೆ ಪೇರ್, ಅಲೆಕ್ ಕಮ್ಮಿ ಉಪ್ಪುಜಿ. ಕಿದೆಟಾಯಿನ ಗೊಬ್ಬರ ತೋಟದ ತಾರೆಲೆಗ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಒರಿನವೆನ್ ಮಾರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಖತೀಜಮ್ಮಗ್ ಪೆತ್ತೆಲೆನ್ ತೂಯಿನಾತ್ ಬೊಡಿ ಪೋಪುಜಿ. ಐಕ್‌ಲೆನ ಸೇವೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಉರ್ಕಾಯಿನ ಉಮೇದ್ ಪನಿಯರೆ ಆವಂದ್.

ತಿಂಗೊಲ್ ಕರಿಯೊಡ್ಡ ತನ್ನ ತಪ್ಪುಡು ಕಂಜಿದ ಜೀವ ಪೋಂಡು. ಎಣ್ಣೆನ್ ಗಾಯೊಗ್ ಮುಟ್ಟಾವುನ ಬದಲ್‌ಗ್ ಕಂಜಿದ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ತಪ್ಪು! ಆಯಿನ ಪ್ರಮಾದೊನು ಅಲ್ಲಾಹ ಕ್ಷಮೆ ಮಲ್ಪಯೆಂದ್ ಅಕಿಲಾಸ ಬುಡಿನ ಖತೀಜಮ್ಮ ಕೋಣೆ ಸೇರುವೆರ್. ವನಸ್ ಮಲ್ಪರಾವಂದೆ ರಾತ್ರಿ ಪಗೆಲ್ ನಿದ್ರೆ ದಾಂತೆ ನರಳುವೆರ್. ಬಾಯಿ ಬರಂದಿನ ಕಂಜಿದ ಮರಣ ಗಡಿಗಡೀ ಅರೆನ ಉಡಲ್‌ದುಲಯಿ ದುನಿಪೊಂದುಪ್ಪುಂಡು. ಕಂಜಿದಾಂತಿನ ಐತ ಅಪ್ಪೆ ಪೆತ್ತ ಪಜಿರ್ ನೀರ್ ಬುಡ್ಪುಂಡು. ಕಿದೆಟ್ ಅರೆದೊಂದು ಅಂಚಿ ಇಂಚಿ ಪಾರುಂಡು. ತನ್ನಿಲ್ಲದ ಸಂಕಟ ತೂಯಿನ ಸಾಯಿಬೆರ್ ಮೀನ್‌ದ ಬೇರೊಗ್ಲಾ ಪೋಪುಜೆರ್. ಬುಡೆದಿಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಪನ್ಪೆರ್. ದಿನ ಮೂಜಿ ಕರೀಂಡಲಾ ದಾಲಾ ಸುಧಾರಣೆ ತೋಜುಜಿ. ಮಂಡೆಬೆಚ್ಚೊಡು ಆಂಡೂ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜಗಲಿಡ್ ಕುಲ್ಲುದು ಬಚ್ಚಿರೆ ತಿಂದ್‌ದ್ ಗಡ್ಡ ಪೂಜೊಂದುಪ್ಪುವೆರ್ ಸಾಯಿಬೆರ್. ಮೆಲ್ಲ ಲಕ್‌ದ್ ಕಿದೆಕ್ ಪೋದ್ ಪೆತ್ತದ ಕಂಟೆಲ್ದ ಬಲ್ಲ್ ತಪ್ಪಾವೆರ್. ಸಾಯಿಬೆರ್‌ನ ಮೋನೆ ತೂದು ಪೆತ್ತ ದಬಕ್ಕ ಲಯಿತ್‌ದ್ ಕಿದೆರ್ದ್ ಪಿದಯಿ ಪಾರುಂಡು.

ತೋಟದ ಪಡ್ಡಾಯಿಡ್ ಕಂಜಿನ್ ಕೋಂದಿನ ಜಾಗೆದಡೆ ಬತ್ತಿನ ಪೆತ್ತ ರಾಶಿ ಮಣ್ಣ್‌ನ ತನ್ನ ಎದುರುದ ರಡ್ಡ್ ಕಾರ್‌ಲೆಡ್ ಒಕ್ಕುಂಡು. ಮೂಸ್ ಮೂಸ್‌ದ್ ಅಂಚಿಂಚಿ ತೂಯಿನ ಪೆತ್ತ ಇಲ್ಲದಂಚಿ ಮೋನೆ ಪಾಡುಂಡು. ಜಗಲಿ ಮಿತ್ತಾದ್ ಇಲ್ಲ್ ಪೊಗ್ಗುಂಡು. ಖತೀಜಮ್ಮ ಜೆಯಿದಿನ ಕೋಣೆಗ್ ನೂರುಂಡು. ದಡ–ಬಡ ಶಬ್ದ ಕೇನಿನ ಖತೀಜಮ್ಮ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಕುಳ್ಳುವೆರ್. ಎದುರುಡ್ ಆರ್ ತಾಂಕ್‌ದಿನ ಮೋಕೆದ ಪೆತ್ತ!

ತನ್ನ ತಪ್ಪುಡ್ದಾದ್ ಬಾಲೆ ಕಂಜಿದ ಮರಣೊಗು ಬುಲಿಪುನ ಬಾಯಿ ಬರಂದಿನ ಅಪ್ಪೆ ಪೆತ್ತ! ಖತೀಜಮ್ಮ ಮೋನೆ ತೂಯಿನ ಪೆತ್ತ ಮೆಲ್ಲೊನೆ ಅರೆನ ಮೋನೆನ್ ನಕ್ಕರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುಂಡು. ದುಃಖ ತಡೆಯರೆ ಆವಂದೆ ಖತೀಜಮ್ಮ ಪೆತ್ತದ ಮೋನೆನ್ ಅರಾದ್ ಪತ್ತುವೆರ್. ಐತ ಕಂಟೆಲ್‌ನ್ ಮೋನೆನ್, ಕೊಂಬುಲೆನ್ ಪೂಜುವೆರ್. ಒಂಜೇ ಲೆಕ್ಕ ಬುಳಿತ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್... "ಬಾಯಿ ಬರಂದಿನ ನಿನಡ.. ಬಾಸೆ ದಾಂತಿನ ಯಾನ್ ಎಂಚ ಪನ್ಪಿನಿ ಪನ್... ಎನನ್ ಮಾಪು ಮಲ್ಪುಲಾಂದ್...? ಖತೀಜಮ್ಮನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಜತ್ತಿನ ಕಣ್ಣನೀರ್‌ನ್ಲಾ ನಕ್ಕೊಂದುಪ್ಪುಂಡು ಪೆತ್ತ. ಜಾಂಕಿದ್ ಪೆತ್ತದ ಕಣ್ಣ್‌ಲೆನ್ ತೂಪೆರ್.

ಪೆತ್ತದ ರಡ್ಡ್ ಕಣ್ಣ್‌ಲೆಡಲಾ ಪನಿ ಜಪ್ಪುಂಡು. ತಾನ್ ಉನಂದೆ ದೀತಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಗಂಜಿದ ಬಟ್ಟಲ್‌ನ ಪೆತ್ತದ ಎದುರುಡು ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತುವೆರ್. ಪೆತ್ತ ಮೆಲ್ಲ ಗಂಜಿ ತಿನ್ಪುಂಡು. ಕೋಣೆದುಲಯಿ ಬತ್ತಿನ ಸಾಯಿಬೆರ್ ಪೆತ್ತದ ಬೆರಿಪೂಜಿಲೆಕ್ಕನೆ ಬುಡೆದಿನ ಮೋನೆ ತೂಪೆರ್. ಬಸಲೆದಂಚ ಬಾಡ್‌ದಿನ ಮೋನೆಡಿತ್ತೆ ತೆಲಿಕೆದ ಬೊಲ್ಪು ಮಿನ್ಕುಂಡು. ಮಟ ಮಟ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ದೊಂಬುದ ಬೆಚ್ಚ ಪೊರ್ತುಡುಲಾ ಜತ್ತ್ ದೀತಿನ ಕಂಡಿ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಸಂಪು ಗಾಳಿ ಬೀಜ್‌ದ್ ಕೋಣೆ ದಿಂಜುಂಡು!

ಕಾಲ ಕರೀಪಾಲ ಬಾಲೆ... ಪಜ್ಜೆ ದೀದ್ ಪಾದ ಸೋತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್... ಕಾಲ ತೋಜಾವಂದ್ ಕರುಣೆ... ಕಾಲ ಕರೀಪಾಲ ಬಾಲೆ...

ಎಡ್ಡೆ ರಾಗೊಡು ಪದ ಕೇನ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಖತೀಜಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಯಿಬೆರ್ ಪೆತ್ತ ದೊಟ್ಟುಡು ಇಲ್ಲ್‌ದರ್ತ್ ಪಿದಯಿ ಬರ್ಪೆರ್. ಜಾಲ್‌ಡ್ ಪದ ಪನ್ನೊಂದಿತ್ತಿನ ಮಲ್ಲ ಮುಂಡಾಸ್‌ದ ನರ್ಸಣ್ಣೆ ತರೆ ತಗ್ಗಾದ್ ಕೈ ಮುಗಿವೆ. ಮೂಜಿ ಸೇರ್ ಅರಿ ಒಂಜಿ ತಾರಾಯಿನ್ ಕನೊತ್ತ್‌ದ್ ನರ್ಸಣ್ಣಗ್ ಭಿಕ್ಷೆ ಕೊರಿನ ಖತೀಜಮ್ಮ ಪನ್ಪೆರ್...."ಅವ್ವೇ ಪದೊನು ನನವರ ಪನ್ಲೆ...ನರ್ಸಣ್ಣ..." ಪದತ ಸ್ವರ ಪರಪ್ಪುನಗ ಪೆತ್ತಲಾ ಮೆಲ್ಲೊಡೆ ಮಂಡೆ ಪಂದಾವುಂಡು.

ತುಳು ಗಾದೆಲು

- ಆ ಆ ಬತ್ತ್‌ಜಿಡ ಅಮರ ಆಂಡ್ಲಾ ಪನ್ಲ
- ಅಂಕಣದ ಇಲ್ಲ್ ಕೊಂಕಣಗ್ ಅವಂದಾ
- ಅಂಕೆ ದಾಂತಿ ಮಂಗೆ ಲಂಕೆ ಪೊತ್ತಾಂಡ್
- ಅಂಕೆ ತೆರಿಯಂದಿನಾಯೆ ಮಂಗಡ್ದ್ ಕಡೆ
- ಅಂಗಡಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಯಾವಂದ್ ಮುಂಗಡಲಾ ಬೋಡು
- ಅಂಗಡಿ ಮಾರ್ದ್ ಗೋಣಿ ಪೊದ್ದಿಯೆ
- ಅಂಗಡಿಡ್ ಚುಂಗುಡಿ ತಿಕ್ಕಂದಾ
- ಅಂಗನೆ ಬನ್ನಗ ಅಂಗಿ ಕೊರ್ಪಿನಿ ಬೊಡ್ಚಾ
- ಅಂಗರಕ್ಷೆ ದಾಂತಿನಾಯಗ್ ಬಂಗಾರ್ ದಾಯೆ
- ಅಗೆಲೊಡು ಬಿತ್ತಿನವು ಅಗೆಲೊಡೇ ಲಕ್ಕುಂಡು

ಹೆರ್ಮನ್ ಮ್ಯೋಗ್ಲಿಂಗ್
(1843 ಟ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತಿ ಕನ್ನಡ ಗಾದೆಲು)
ತುಳು ಅನುವಾದ : ಬಿಜಿಎ

ಕರ ಪತ್ತಾವುನಿ

ಜೆ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ

ಈ ಪ್ರಕೃತಿಡ್ ಕಾಲೊಗು ತಕ್ಕ, ಪೊರ್ತುಗು ತಕ್ಕ ದಿನ ದಿನಲಾ ನಾನಾ ವಿದತ ಬದಲಾವಣೆಲು ಆಪಿನೆನ್ ನಮ ತೂಪ.

ಬೂಮಿಡ್ ಏರ್‌ತಗ್ಗುಲು, ನೀರ್‌ಡ್ ಎರ್ತೆ ಜಪ್ಪೆಲ್, ಇರ್ಲ್‌ಪಗೆಲ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಬದಲಾವಣೆಲು ಆವೊಂದೇ ಉಂಡು. ಒಂಜಿ ಬಿತ್ತ್ ಬೂಮಿಗ್ ಬೂರ್ದ್ ಬಿತ್ತ್ ಮುಂಗೆ ಆದ್, ಮುಂಗೆ ದೈ ಆದ್, ದೈ ಮರ ಆದ್, ಮರಟ್ ಪೂ ಪೋದ್, ಪೂ ಕಾಯಾದ್, ಕಾಯಿ ಪಂದ್ರ್ ಆದ್ ಒಂಜಿ ಬಿತ್ತ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೂಪೊಡು ತನ್ನ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ಪುಂಡ್.

ಅಂಚೆನೆ ಈ ನರಮಾನ್ಯ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್, ನರಮಾನ್ಯ ಸರ್‍ರೊಡ್ಲಾ ನಾನಾ ವಿದತ ಬದಲಾವಣೆಲು ಕಾಲ ಕಾಲೊಗು ಕಾಲದ ಗುಣೊಕ್ಕು ತಕ್ಕ ಸರ್‍ರದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್, ತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆಲಾ ಆವೊಂದುಡು.

ಪುಟ್ಟಿನ ಬಾಲೆವೊಂಜಿ ಬಾಲೆ ಆದೇ ಉಪ್ಪುಂದೆ ದಿನ ಕರಿಯಿಲೆಕನೆ ತಾನ್ ದೆತೊನುನ ಗಾಳಿ, ನೀರ್, ಬೊಲ್ಪುದೊಟ್ಟಿಗೆ ತಾನ್ ದೆತೊನುನ ವನಸ್ ತೆನಸ್‌ದ ಬಲೊಟು ಬಲತೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಈ ಬಲಕೆಡ್ ಆನ್ ಜೋಕ್ಲೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಪೊನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆ ಬಲಕೆ ಬೇಗ ಆಪಿನಿ ಪನ್ಪಿನವು ಮಾತೆರಗ್ಲಾ ತೆರಿದಿ ಸಂಗತಿ. ಬಲಕೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಸರ್‍ರದ ಪಕ್ರತಿಲಾ ಬದಲಾಪುಂಡು. ಪೊನ್ನು ಬಾಲೆಗ್ ಪದ್ರಾಡ್-ಪದಿಮೂಜಿ ವರ್ಸ ಪಿರಯ ಆನಗ ಆಲ್ ಪೊನ್ನು ಪೋದ್ ಪೊಂಜೋವು ಆಪಲ್. ಪೊನ್ನು ಪೊಂಜೋವು ಆಯಲ್ ಪನ್ಪಿನ ತೆರಿನ ಇಲ್ಲದಕುಲು ನಿರೆಕರೆತ ತನ್ಕುಲೆ ಜಾತಿದ ನಾಲಿಲ್ಲಡೆ ತೆರಿಪಾನಗ ಆ ನಾಲಿಲ್ಲದ ನಾಲ್ ಜನ ಪೊಂಜೋವುಲ್ ಬತ್‌ದ್ ಪೊನ್ನನ್ ತಾರೆದ ಕಟ್ಟೆಡ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ನಾಲ್ ಜನಲಾ ಒಂಜೊಂಜಿ ಕೊಡಪಾನ ನೀರ್‌ನ್ ಗುವೆಲ್‌ರ್ದ್ ಮಗತ್‌ದ್ ಪೊನ್ನನ ತರೆಕ್ಕ್ ಮೈಪುವೆರ್. (ಗುರ್ಕಾರನಕುಲಿತ್ತಿ ಕಾಲೊಡು ಆ ಗ್ರಾಮದ ನಾಲಿಲ್ಲ ಗುರ್ಕಾರನಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲಡೆ ತೆರಿಪಾವೊಡು. ಅಪಗ ಆ ನಾಲ್ ಇಲ್ಲದ ಗುರ್ಕಾರನಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲದ ಯಜಮಾನ್ದಿಲು ಬತ್‌ದ್ ಪೊನ್ನನ ತರೆಕ್ಕ್ ನೀರ್ ಮೈಪುನ ಕಟ್ಟ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.) ಮಿಪದಾದ್ ಬೇತೆ ಅಂಗಿಕುಂಟು ಪಾಡ್ದ್ ಇಲ್ಲದ ಒಂಜಿ ಅದೆಟ್ ಕುಲ್ಲಾವೆರ್.

ಆನಿ ಮುಟ್ಟ ಮಾತೆರೊಟ್ಟಿಗೆ ತೆಲ್ತೊಂದು ನಲ್ತೊಂದು ಗೊಬೊಂದಿತ್ತಿ ಪೊನ್ನಗ್ ಆನಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ನಾಸಿಗೆ ಪನ್ಪಿನವು ಉಂಡಾಪುಂಡು. ಆನಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಏರೆ ಮೋನೆಲ ತೂವಂದೆ ಕರ ಪತ್ತಾವು ದಿನತ್ತಾನಿ ಮುಟ್ಟ ಒಂಜಿ ಅದೆಟ್ಟ್ ಕುಲ್ಲೊಡಾಪುಂಡು.

ಮೂಲೊಂಜಿ ಪಾತೆರನೇ ಉಂಡು, ಇಲ್ಲಡೆ ಏರ್ಲಾ ಬನ್ನಗ ಪಿದಾಯಿ ಬರಂದೆ ಇಲ್ಲದ ಉಲಾಯಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಪೊನ್ನುದಾನೆ ಮದಿಮಲಾತಲಾ ಪಂಡ್ದ್ ಕೇನೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಪೊಂಜೋವು ಆಯಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಐನೆಟ್, ಏಳೆಟ್ ಇಜಂಡ ಒರ್ಂಬನೇ ದಿನತ್ತಾದಿ ಪೊನ್ನನ್ ಕರ ಪತ್ತಾವುನಿ ಪನ್ಪಿ ನಿಗಂಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸುರುಕ್ಕು ಗುರ್ಕಾರನಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲಡೆ ತೆರಿಪಾವೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಊರ್ದ ಮಡ್ಡೆಲ್ದಿನ್ ಆನಿದ ದಿನ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್‌ದ್ ಪೊನ್ನನ ತರೆಕ್ಕ್ ಕಲಸ ಮೈತ್‌ದ್ ಸುದ್ದ ಮಲ್ತ್ ಕೊರೊಡುಂದು ಪನ್ಪೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಕುಟುಮ ಸಂಸಾರದಕ್ಲೆಗ್, ನಿರೆಕರೆತಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾವೆರ್.

ಪೊನ್ನು ಮದಿಮಲ್ ಆಯಿನ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡಿನ ಪೊನ್ನನ ಸಮ್ಮಲೆಲ್ಲು ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಬೆಲ್ಲ, ಬಜಿಲ್, ಬನ್ನಂಗಾಯಿ ತುಂಬಾವೊಂದು ಕನತ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್ಗ್.(ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಲೆಡ್ ಈ ಕಟ್ಟ್ ಇನಿಗ್ಲಾ ನಡಪುಂಡು. ಪೇಂಟೆಡ್ ಮಾತಲಾ ಮಾಜಿದ್ ಪೋತುಂಡು.) ಈ ಬೆಲ್ಲ ಬಜಿಲ್ ಬನ್ನಂಗಾಯಿ ದಾಯೆ ಕೊರ್ಪಿನಿ ಪನ್ನಗ ಮದಿಮಾಲ್ ಆಯಿನ ಪೊನ್ನು ನಿತ್ರಾಣ ಆದುಪ್ಪುವಲ್, ಒಂತೆದಿನ ಬಜಿಲ್ ಬೆಲ್ಲ ಬನ್ನಂಗಾಯಿ ತಿಂದ್‌ದ್ ತಾಕತ್ತ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸರ್ರ ಗಟ್ಟಿ ಆವಡ್ ಪನ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಪೊನ್ನಗ್ ಬಜಿಲ್ ಬೆಲ್ಲ ಬನ್ನಂಗಾಯಿ ತಿನ್ಪಾವೆರ್.

ದುಂಬೊಂಜಿ ಪಾತೆರ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್, ಗಟ್ಟಿದ ರಟ್ಟೆ, ಅಗೆಲದ ತಿಗಲೆ ಇತ್ತಿನಕ್ಲೆನ್ ತೂಂಡ ಈ ದಾನೆ ಬಜಿಲ್ ಬನ್ನಂಗಾಯಿ ತಿಂತನಾಂದ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಾಯೆರೆ ಕತೆಟ್ ಜೋಕುಲಾಯಿನ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಾಯೆರೆನ್ ಸಾಯನ ಬೈದ್ಯಡಪ್ಪ ಕಡಪುಡ್ದು ಕೊರ್ನಗ ಪೇರ್‌ಗ್ ಎರ್ಲು ಎರ್ಮೆ ತಿನ್ಯರೆ ಬಜಿಲ್ ಬನ್ನಂಗಾಯಿ ಬೂಡುಡ್ದು ಯಾನ್ ಕಡಪುಡುವೆಂದು ಪೆರ್ಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಲ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಬಜಿಲ್ ಬನ್ನಾಂಗಾಯಿ ತಿಂದ್‌ಂಡ ಸರ್ರ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟು ಆಪುಂಡು. ಸರ್ರದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಸರ್‍ರೊಗು ತಾಕತ್ತ್ ಬರ್ರೆರೆಗಾದ್ ದುಂಬುದಕುಲು ಇಂಚಿತ್ತಿ ತಿನಸ್‌ಲೆನ್ ತಿನೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಕಲಸ ನೀರ್ ಮೈತ್‌ದಾಯಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮಡ್ಡೆಲ್ದಿ ಒಂಜಿ ತಾರಾಯಿನ್ ಒಟ್ಟೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕುಕ್ಕುದಕೊಡಿಟ್ ಮದಿಮಾಲ್ ಪೊನ್ನಗ್ ತಲಿಪುವಲ್. ಬೊಕ್ಕ ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ತಲ್ತ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಇಲ್ಲದ ಉಲಾಯಿ ತಲ್ತ್‌ದ್ ಸುದ್ದ ಮಲ್ಪುವಲ್.

ಕಲಸ ಮಿಪಾದ್ ಸುದ್ದ ಆಯಿನ ಪೊನ್ನನ್ ಉಲಾಯಿ ಲೆತೊಂದು ಪೋದ್, ಆನಿ ಮುಟ್ಟ ಲಂಗ ರಾಕೆ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತಿ ಪೊನ್ನಗ್ ಪೊಸ ಸೀರೆ ತುತ್ತಾದ್, ಪೊಸರಾಕೆ ಪಾಡ್ದ್, ಕೈಕ್ ಕಾಜಿ ದೀದ್, ಮುಂಡೊಗು ಕುಂಕುಮದ ಬೊಟ್ಟು ದೀದ್, ತರೆಕ್ಕ್ ಪೂ ದೀದ್ ಐತ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೊನ್ನನ ಮೈತಿದಿ ಕೈಟ್ ಪತ್‌ದ್ ಲೆತೊಂದು ಬತ್‌ದ್ ಮಂಡಲೊಗು ಮೂಜಿ ಸುತ್ತು ಬತ್‌ದ್ ತಾರಾಯಿದ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್ಲಾವೆರ್. ಮಡ್ಡೆಲ್ದಿ ಒಂಜಿ ಅರಿಯಾಣೊಡು ಒಂತೆ ಅರಿ ಪಾಡ್ದ್ ದೀಪಲ್.

ಗುರ್ಕಾರನಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲದ ಪೊಂಜೋವುಲು ಇತ್ತೆರ್ಡ ಅಕುಲು ಒಂಜನೇ, ರಡ್ಡನೆ, ಮೂಜನೆ, ನಾಲನೆ ಗುರ್ಕಾರ್ದಿನಕುಲ್ ಬತ್‌ದ್ ಪೊನ್ನಗ್ ಸೀರೆ, ರಾಕೆ, ದಕನ ಪಣವು ಉಡಿಗಿರ ಕೊರ್ದು ತರೆಕ್ಕ್ ಅರಿ ಪಾಡ್ದ್ ಸುಮಂಗಳೆ ಆದುಪ್ಪುಲಾಂದ್ ಅನು ಕೊರ್ಪೆರ್, ಅಸೀರ್ವಾದ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಕ್ಲೆರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮೂಲು ಸೇರ್ದಿನ ಮಾತಾ ಪೊಂಜೋವುಲು

ಪೊನ್ನನ ಕೈಟ್ ಉಡಿಗಿರ ಕೊರ್ದು ತರೆಕ್ಕ್ ಅರಿ ಪಾಡ್ದ್ ಸುಮಂಗಲಿ ಆಲಾಂದ್ ಆಸೀರ್ವಾದ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಾತೆರ್ಲಾ ದೇಸೆ ಪಾಡ್ದಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪೊನ್ನನ್ ಲಕ್ಕಾದ್ ಗುವೆಲ್‌ಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಕೊಡಪಾನ ನೀರ್ ಮಗಪಾದ್ ತಾರೆಗ್ ಮೈಪಾದ್ ತಾರೆನ್ ಪುಡ್ಯಾಡೆರೆ ಪನ್ಪೆರ್. ತಾರೆನ್ ಪುಡ್ಯಾಡದ್, ಪೆಲತ ಮರನ್ ಪುಡ್ಯಾಡದ್ ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಅಡ್ಪಿಲ್ಲ್‌ಗ್ ಲೆತೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್. ಅಡ್ಪಿಲ್ಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನ ಪೊನ್ನನ ಕೈಟ್ ನುಪ್ಪುದ ಕರನ್ ಪತ್ತಾವೆರ್.

ಈ ಕರ ಪತ್ತಾವುನ ದಿನೊರ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಅಲೆಗ್ ಅಟಿಲ್ ಮಲ್ಪುನ ಅಧಿಕಾರ ತಿಕ್‌ಂಡ ನನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಇಲ್ಲದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಲ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿ ಎಚ್ಚೆರ್ಗೆ ಪುಟ್ಟಾವುಂಡು.

ಆನಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೊನ್ನು ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆನೊಟ್ಟಿಗೆ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಇಲ್ಲದ ಬೇಲೆಡ್ ಸಾಯ ಮಲ್ಪೊಡು. ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಒಂಜಿ ಮುಡಿ ಬಾರ್ದ ಬಜಿಲ್ ಎಡ್ಪಾದ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಎನ್ಪ–ಸೊನ್ಪ ವರ್ಷದ ಪಿರಯದಾರ್ ಪಂತೆರ್.

ಕರ ಪತ್ತಾವುನ ದಿನತ್ತಾನಿ ಊರ್ದ ಮಡ್ಡೆಲ್ದಿ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಮದಿಮಾಲಾತಿ ಪೊನ್ನನ್ ಮೀಪಾದ್ ಮೈಲಿಗೆ ಮಾಪಾದ್ ಮಡಿ ತುತ್ತಾವಲ್. ಮೈಲಿಗೆದ ಕುಂಟುನ್ ಅರ್ಡ್‌ದ್ ಮಡಿಮಲ್ಪುವಲ್.

ಜಾಲ್ಡಿತ್ತಿ ತೊಲಸಿ ಕಟ್ಟೆದ ಎದುರು ಅರಿತ ಪೊಡಿಟ್ ಚೌಕದ ನಾಲ್ ಗೀಟ್ ಒಯ್ತ್‌ದ್ ಮಂಡಲ ಬರೆಪಲ್. ಮಂಡಲದ ನಾಲ್ ಚೌಕೊಡು ನಾಲ್ ಮಣ್ಣ್‌ದ ತೂರಿ ದೀದ್ ಒಂಜೆನ್ ಎದುರು ಮೈಟ್ ದೀದ್ ಮೈತ್‌ದ್, ಕುಕ್ಕುದ ಕೊಡಿ ದೀದ್, ಮುಗಡೆ ಇತ್ತಿನ ತಾರಾಯಿ ದೀದ್ ಕಲಸ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುವಲ್. ಈ ಮಂಡಲದ ನಾಲ್ ಸುತ್ತಲಾ ಮಡಿ ಕುಂಟುದ ದಲ್ಯ ಪಾಡುವಲ್. (ಉಂದೆನ್ ಪಾವಡೆ ಪಾಡುನಿಂದ್‌ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್.) ಏಳ್ ಸೇರ್ ಅತ್ತ್‌ಡ ಒಂಜಿ ಕಲಸೆ ಬಾರ್ದ ಕುರುಂಟು ಕಟ್‌ದ್ ಮಂಡಲ ನಡುಟು ದೀಪೆರ್. ಮೂಜಿ ಅತ್ತ್‌ಡ ಐನ್ ತಾರಾಯಿನ ಕೆರ್ಚಿ ಕಟ್‌ದ್ ಕುರುಂಟುದ ಮಿತ್ತ್ ದೀಪೆರ್. ಒಂಜಿ ಕೊಡಿ ಇರೆಟ್ ಅತ್ತ್‌ಡ ಒಂಜಿ ಅರಿಯಾಣೊಡು ಒಂಜಿ ಸೇರ್ ಅರಿ ಪಾಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ತಾರಾಯಿ ದೀದ್ ಸುತ್ತಲಾ ಬಚ್ಚಿರೆ ಬಜ್ಜೆಯಿ ಪಂರ್ದ್ ದೀದ್ ಗಣಪತಿ ದೀಪೆರ್. ಐತ ಎದುರೊಂಜಿ ಸಾನಾದಿಗೆ ಅರ್ಲಾದ್ ದೀಪೆರ್.

ಆನಿ ಮುಟ್ಟ ಉಲಾಯಿದ ಅದೆಟ್ ಕುಲ್ಲಾದಿ ಪೊನ್ನನ್ ಪೊನ್ನನ ಮೈತಿದಿ ಬೂರುನ ಪೊನ್ನು ಕೈಪತೊಂದು ಪಿದಾಯಿ ಲೆತೊಂದು ಬನ್ನಗ ಬಾಕಿದಕುಲ್ಲಾ ಅಕ್ಲೆ ಬೆರಿಯೆ ಬರ್ಪೆರ್. ಮಂಡಲದ ಸುತ್ತ ಪಾಡ್ಡಿ ದಲ್ಯೊಡೆ ಮೂಜಿ ಸುತ್ತು ಬಲಿ ಬತ್‌ದಾದ್ ಮಂಡಲದ ನಡುಟಿತ್ತಿ ತಾರಾಯಿದ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್ಲಾವೆರ್. ನಾಲ್ ಜನ ಮುತ್ತೇಸಿ ಪೊಂಜೋವುಲು ಒಂಜಿ ಬೊಲ್ದುದ ಮಡಿ ಕುಂಟುನು ನಾಲ್ ಕೋಡಿಡ್ ಪತ್‌ದ್ ಪೊನ್ನನ ತರೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಅಡ್ಡ ಪತ್ತುವೆರ್. ಐನ್ ಜನ ಮುತ್ತೇಸಿ ಪೊನ್ನನ ತರೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಅಡ್ಡ ಪತ್ತುವೆರ್. ಐನ್ ಜನ ಮುತ್ತೇಸಿ ಪೊಂಜೋವುಲು ಐನ್ ಕಲಸೊನು ಪತೊಂದು

ಪೊನ್ನನ ತರೆಕ್ಕ್ ನೀರ್ ಬೂರುಲೆಕ ಮೂಜಿ ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಮೈಪುವೆರ್. ಬೇಲೆಡ್ ಸಾಯ ಮಲ್ತೊಂದು, ಅಟಿಲ್ದ ಬೇಲೆ ಕಲ್ತೊನುವಲ್.

ಪೊನ್ನುಲು ಇಲ್ಲಲ್ ದಾಲಾ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪಂದೆ ಇತ್ತಡ, ದಡ್ಡಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಟಿಲ್ದ ಬೇಲೆಗ್ ಕೂಡಂದೆ ಇತ್ತಡ ನಿಕ್ಕ್‌ದಾನೆ ಕರಪತ್ತಾದಿಜ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರನೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಕರ ಪತ್ತಾವುನ ಮಾತಾ ಕಜ್ಜ ನಡತಿ ಬೊಕ್ಕ ಸೇರ್ದಿನ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಲೇಸ್‌ದ ವನಸಾಪುಂಡು.

ಕರ ಪತ್ತಾಯಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ತ್ ಪದಿನೈನ್ ದಿನ ಮುಟ್ಟ ಪೊನ್ನಗ್ ತಾರಾಯಿಗಂಜಿ, ಮೆತ್ತೆದ ಗಂಜಿ ದೀದ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ತಾರಾಯಿಗ್‌ಲಾ ಮೆತ್ತೆಗ್‌ಲಾ ಅಯಿತನೇ ಆಯಿನ ಸಗ್ತಿ ಉಂಡು. ಅಯಿಕ್ಕಾದೇ ಈ ತೆನಸ್‌ನ್ ಅಪಗಪಗ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ತಾರಾಯಿದ ಪೇರ್‌ಗ್ ಮಂಜಲ್ದ ಪೊಡಿ ಬೆರೆಸ್‌ದ್ ಮೈಕ್ ಮೋನೆಗ್ ಪೂಜಿಂಡ ಮೈತ ಚರ್ಮ ನಸೆ ಬೂರುಂಡು, ನುಂಗುದಿಲೆಕ ತೋಜುನ ಚರ್ಮ ಸಪಾಯಿ ಆಪುಂಡು.

ಮೆತ್ತೆಲಾ ಅಂಚೆನೆ ಮೆತ್ತೆ ತಿಂದಿನಾತ್ ಪೋರ್ಲು ಬೂರ್ವೆರ್. ನಲ್ಪತ್ತೆನ್ನದಿನ ದಿನಕ್ಕೊಂಜಿ ಮೆತ್ತೆ ತಿಂದ್‌ಂಡ ಒಂಜಿ ಮೆತ್ತೆದಾತ್ ಪೋರ್ಲುಪೆರ್ಗೆ. ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರನೇ ಉಂಡು.

ಇನಿ ಇಂಚಿತ್ತಿ ರೀತಿರಿವಾಜಿಲು, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾತಲ ನಮರ್ದ್ ದೂರಾತ್‌ಂಡ್. ಅತ್ತ್ ನಮನೇ ಅವೆನ್ ಮತಾ ದೂರ ಮಲ್ತ್‌ದ.

ನಮಡ ಉಪ್ಪೊಡಾಯಿನ ಪದ್ನಾಜಿ ಸಂಸ್ಕಾರೊಲೆಡ್ ಇನಿ ಬಜಿ ಐನಾಜಿ ಸಂಸ್ಕಾರೊಲು ಮಾತ್ರ ಒರಿದ್‌ಂಡ್

ಪನ್ಪಿನವು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ.

ಪ್ರೀತಿ ಓಲು ತೋಜುಂಡ ಓಲು ಉಂಡು ಭಕ್ತಿಲಾ
ಯಾನ್ ಭಕ್ತಿ ಇನ್ಪನಾ, ನಿನ ಪ್ರೀತಿ ತೋಜಾಲ
ಬಾಯಿಡ್ ಭಕ್ತಿ ಪಾತೆರ ಬಂಜಿಡಾಂಡ ಮತ್ಸರ
ಇಂಚಿಗುಣ ಎಡ್ಡೆನಾ, ಸ್ವಾಮಿ ಕಣ್ಣ್ ಕಟ್ಟೊಲಿಯ

ರೆವೆ. ಆರ್. ಬುನ್ಸ್

– ಹಾ ಇ ಕು –

ರತ್ನಾಕರ ಶೆಟ್ಟಿ

ಮೆಲ್ಲ ಪೋಪಿನೆನ್
ಏರಾ ನೋಚಾಯೆರ್
ಉರುಂಟು ಕಟ್‌ಂಡ್ ಚೇರಂಟೆ

ಪುಲ್ಯನೇ ಪಿದಾಡುವೆರ್
ಕನ ಮುಗಿಯಂದೆಲಕಿನ
ಆಂಜೋವುಲು

ನರಮಾನಿ ಲೆಕಂತಿನ
ಬೆರ್ಚಪ್ಪೆ ಪಾಪ
ತಿಂಗೊಲ್ದ ಬೊಲ್ಪುಡು

ಒಂಜೇ ಕಾರ್ ಊರ್ದು
ಕೊಂರ್ಗುದ ಯೋಗ
ಮೀನ್‌ಲೆಗಾ ಬದ್ಕುನಯೋಗ

ಆಸೆ ಬುಡ್ತಿನ ಕಾಡಪೂ
ಬರ್ಸದ ಪನಿಕ್
ಕಿಸ್ನ ತೆಲಿಪುಲಗೆ

ಮರಕಪ್ಪೆದ ಪದ
ಇರೆಕ್ಲೆನ ಮಿತ್ ಬರ್ಸದ
ಪನಿಕ್ಲೆನ ತಾಳ

ಮಾತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ನಾಂದಿ
ಕೆಸರ್ ಕಂಡ
ನಟ್ಟಿದ ಪದ

ಗುರ್ಬಚ್ಚಿಲೆಗ್ ಆವಡ್
ಪರಪು ತೋಡುಗು ಆವಡ್
ಸೊರನೇ ಇಜ್ಜಿ

ಪಚ್ಚ ಪಚ್ಚ ಮೆರೆವುನ
ಗಿಡೊಕುಲು ತಗ್ಗಾಯ
ಬಿಗ್ರಾಲಿಗ್ ತರೆ

ತಾದಿ ಬರಿತ ಮರೊಕ್ಲೆನ
ಕುರ್ತೆಲ್ ಇರೆಕುಲು
ಎಂಚಲಾ ಸೊಚ್ಚ ಆಯ

ತೆಗ್‌ಲ್ ತೆಗ್‌ಲ್ ಇರೆಕುಲು
ಗೆಲಾವುಡುಮರೊಕುಲು
ಕೋಗಿಲೆದ ಪದೊಕುಲು

ಮುಗಲ್‌ದ ಕೊಟ್ಟೊಯ್ತೊಂದು
ಸೂರ್ಯಣ್ಣೆ ಜೆಯ್ದೆರ್
ಅಂಚಾದೇ ತೋಜುಜೆರ್

ಕರಾವಳಿಡ್ ಮಾಜೊಂದು ಪೋಯಿ ಬೆನ್ನಿ

ರೆವೆ. ಬುಕಾರ್ಟ್ ಬರ್ಟಿ ಅಮ್ಮನ್ನ

ಬರ್ಸ ಬರಡ್ ಬರಂದೆನೇ ಉಪ್ಪಡ್ ತುಳು ತಿಂಗೊಲ್ದ "ಪಗ್ಗು"ಡು ಪದಿನೆಡ್ಮ ಪೋನಗ ಬಿತ್ತ್ ಬಿತ್‌ದ್ ಬೆನ್ನಿದ ಕೆಲಸೊನು ಸುರುಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತಿನ ದಿನೊಲು ನಿನೆಪು ಆಪುಂಡು. ಬೇಷ ತಿಂಗೊಲುಡು ನೀರ್ ನಿಲೆ ಆನಗ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆ ಚುರುಕುಡು ಸಾಗುನ ತೂವೆರೆಗ್ ಸಾರ ಕಣ್ಣ್ ಯಾವಂದ್. ತೋಡು ಪಿರೆಸ್‌ದ್, ಕಂಡದ ಬರಿ ಕಡ್ತ್‌ದ್, ಕಡ್ತಿನ ಮಣ್ಣ್‌ನ್ ಕಂಡೊಗೊಂತೆ, ಪುಣಿಕ್ಕೊಂತೆ ಪಾಡ್ದ್ ದತ್ತಿನ ಕಂಡೊಗ್ ಬಿತ್ತ್ ಬಿತ್‌ದ್ ನೇಜಿ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ನೇಜಿ ಪರ್ತ್‌ದ್ ಕುಡೊರ ಕಂಡ ದತ್ತ್‌ದ್ ನೇಜಿ ನಡ್ಪಿನ ಪೊರ್ಲುಲಾ, ಬರ್ಸ ಬರೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಕೊರಂಬು ದೀದ್ ನಟ್ಟಿ ನಡ್ಪಿನ ಪೊಂಜೊವುಲೆನ ಸಾಲ್, ನಡೊಂದುಪ್ಪುನಗ ನಟ್ಟಿದ ಪಾಡ್ದನ ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ನಿನೆಪು ಮಲ್ಪುನಗ, ಇನಿತ ದಿನೊಟು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್, ಟಿಲ್ಲರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಬಿತ್ತುನ, ನಡ್ಪಿನ, ಕೊಯ್ಪಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮೆಶಿನುಲು ದುಂಬುದ ಮಾತ ನಿನಪುಲೆನ್ ಮಾಜಾದ್ ಬುಡ್ಪುಂಡ್. ದಪ್ಪೆರೆ ಎರುಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ, ಕೊಯ್ಯೆರೆ ನರಮಾನಿಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನೊಲು ಹೆಚ್ಚಾಯಿಲೆಕ್ಕ ನಮ ಬೆನ್ನಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ಡ್ ಆವೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಇನಿ ಮಾತಾ ಕಂಡೊಲು ಪಡಿಲ್ ಆದುಂಡು.

ಸುಗ್ಗಿ, ಕೊಳಕೆ, ಕಾರ್ತಿ, ಇಂಚ ಮೂಜಿ ಬುಳೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಂಡೊಲೆಡ್ ಇನಿತ ದಿನೊಟು ಕೆಲವೆರ್ ಮಾತ್ರ ಒಂಜಿ ಬುಳೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಬೆನ್ನಿ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಕುಡು, ಎಡ್ಮೆ, ಮುಂಚಿ, ಪದೆಂಗಿ, ಆವಡೆ ಇಂಚಿನ ದಾನ್ಯೊಲೆನ್ ಬಿತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕುಂಬುಡ, ತೌತೆ, ತೆಕ್ಕರೆ, ತುರೆ, ಗಿರೆಂಗ್, ನೆಲಕಡ್ಲೆ, ಬಸಳೆ ಇಂಚಿನ ತರಕಾರಿಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕಂಬುಲದ ಬುಳೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಂಡೊಲುಲಾ ಇನಿ ಪಡೀಲು ಆದುಂಡು. ಕಂಬುಲದ ಆಲಿ, ಬೆಲ್ಲ ಮಲ್ಪುನವು ಕರಾವಳಿ ಕೃಷಿತ ಒಂಜಿ ಭಾಗ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಊರುಗು ತಕ್ಕ, ಜಾಗೆಗ್ ತಕ್ಕಂಚಿತ್ತಿನ ಪುದರ್ ಕಂಡೊಲೆಗ್‌ಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪುಣ್ಕೆಮಾರ್, ಪಾದೆಮಾರ್, ಗುರಿ ಕಂಡ, ತಂತಿ ಮಜಲ್, ಬಾಕ್ಯಾರ್, ಕಂಬ್ಳ ಕಂಡ, ಬೊಟ್ಟು ಕಂಡ, ಭೂತ ಕಂಡ, ಪನ್ಪಿನ ಮಾತಾ ಕಂಡೊಲು ಇನಿ ಮಾಯ ಆದ್ ಆ ಕಂಡೊಲೆಗ್ ಮಣ್ಣ್ ದಿಂಜಾದ್ ಐಟ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲುಲು ಆವೋದುಂಡು. ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪಿನಕುಲೇ ಇನಿ ಕಡಮೆ ಆತೆರ್. ಇತ್ತೆದ ಜವನೆರ್ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಗ್ ಬರ್ಪುಜೆರ್. ಗಿಡ್ದೆರು, ಎರು, ಪೆತ್ತ ಕೈಕಂಜಿ ಸಾಂಕೊದಿತ್ತಿನ ಕಿದೆಲು ಇನಿ ನೆಲಸಮ ಆದುಂಡು. ಪೆತ್ತ ಕೈಕಂಜಿ ದಾಂತಿನೆಡ್ದ್ ಇನಿ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನೊಡ್ಡ ಗೊಬ್ಬರಲಾ ದಾಂತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಗೊಬ್ಬರ ಪಾಡ್ದ್ ಒಂತೆ ಬೆನ್ನಿ ಮಲ್ಪುನಕುಲು ಕರಾವಳಿಡ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಪಡ್ಡಯಿ ಕರಾವಳಿಡ್ ಬೆನ್ನಿದೊಟ್ಟುಗು ಮಟ್ಟುಗುಳ್ಳದ ಬುಳೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಆನಿದ ದಿನೊಟು ಬೆನ್ನಿಡೇ ದಿನಪೋವೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಬರವು ಕಲ್ಪಾವೆರ್ ಸಾದ್ಯತೆ ದಾಂತೆ 6–7 ಕ್ಲಾಸ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆನೇ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇನಿತ ದಿನೊಟು ಕಲ್ಪೆರ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಸಂಪೊತ್ತುಲಾ, ಸಾಲೆಲಾ ಉಪ್ಪುನಗ, ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮಡ್ಳುಲಾ ನಮ ಬೆಂದಿನ ಇಯಾವು ಜೋಕುಲು ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆ ಪತ್ತಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಯೋಚನೆಡ್ ಮಾತಾ ಜೋಕುಲೆನ್ಲಾ ಕಲ್ಪಾವೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಇತ್ತೆ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆಗ್ ಏರ್ಲಾ ದುಂಬು ಬರ್ಪುಜೆರ್. ಇನಿತ ದಿನೊಟು ಸಾಲ್ ಸಾಲ್ ಪಡೀಲು ಕಂಡೊಲೆನ್ ತೂನಗ ಬೇಜಾರ್ ಆಪುಂಡು. ನಮ ಹಿರಿಯೆರ್ ಐಟೇ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಕುಟುಂಬ ಸಂಸಾರೊನು ಸಾಗಾದ್ ಜೋಕುಲೆನ್ ಕಲ್ಪಾದ್ ನುಪ್ಪು ಕೊರಿನ ಭೂಮಿದ ಋಣೊನು ಸಾಂದಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆ ಕಂಡೊನು ಎಡ್ಡೆ ಬಿಲೆಕ್ ಮಾರ್ದ್ ಬುಡ್ಕ ಪಂಡ್ದ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ನನ ಕೆಲವು ವರ್ಸ ಪೋಂಡ ಒಂಜಿ ಕಂಡಲಾ ತೂವೆರೆ ತಿಕ್ಕಂದ್. ಬೆನ್ನಿ ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ಲಾ ಕರಾವಳಿಡ್ ಕೇಣಿಯರೆ ತಿಕ್ಕಂದ್.

ಬಿತ್ತ್ ಬಿತ್‌ದ್, ನೇಜಿ ಪರ್ತ್‌ದ್, ಕಂಡೊನು ಸಜ್ಜಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದತ್ತ್‌ದ್ ನಟ್ಟಿ ನಡ್ದ್ ಒಂತೆ ದಿನೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಬಾರ್ಡ್ ಪೇರ್‌ದಿಂಜ್‌ದ್, ಬಂಗಾರ್ದ ಮಣಿ ಜೋಡಾಯಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುನ ಕೊರಲ್, ಪಡ್ಡಯಿದ ಗಾಳಿ ಬೀಸನಗ ಕೆಯ್ತ ನಲಿಕೆ, ಕೆಯ್ತ ಕಂಡದ ಪುಣಿಟ್ ನಡತ್ ಪೋನಗ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಆಪಿ ಮುದ ಅವೆನ್ ಮಾತಾ ಎನ್ನರೆಗೇ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ನನ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಪೋಂಡ ಈ ದೃಶ್ಯೊಲೆನ್ ಚಿತ್ರೊಡು ಮಾತ್ರ ತೂವೊಡಾಯಿನ ಬಾರೀ ಬೇಜಾರ್ದ ಸಂಗತಿ. ದಿನೊಡ್ದು ದಿನ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪುನ ಮಾಜೊಂದು ಪೋವೊದುಂಡು. ಬೆನ್ನಿದೊಟ್ಟುಗು ತೋಟಗಾರಿಕೆನ್ಲಾ ಅಳವಡಿಸಾವೊಂದು ಕುಕ್ಕು, ಗೋಂಕು, ಪೆಲಕಾಯಿ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ಪಂರ್ದ್‌ದ ಬುಳೆನ್ಲಾ ಬುಲೆದ್ ಕೃಷಿನ್ ಒರಿವುನ ಕಾರ್ಯೊ ಆವೊಡು.

ಕಂಡೊಡು ಬುಲೆಯಿನ ಬುಳೆನ್ ಕ್ಯೊದ್, ಕಟ್ಟ ಕಟ್‌ದ್, ತುಂಬುದು ಜಾಲ್ ಪಾಡ್ದ್ ಪಡಿಮುಕ್ಕಲೆಡ್ ಬಾರ್ ದರ್ತ್‌ದ್ ಅವೆನ್ ರಾಶಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಗಾಳಿಗ್ ಪತ್‌ದ್ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಜಾಲ್‌ಡ್ ತುಪ್ಪೆಪಾಡ್ದ್ ಜೋಪಾನ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಅರಿ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಮುಡಿ ಕಟ್‌ದ್ ದೀಪಿನ ಪೊರ್ಲುನ್ ಇತ್ತೆದ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಪಂಡಲಾ ತೆರಿಯಂದ್. ಐರು, ನಾಯೆರ್, ನುಗ, ನೇಜಿ, ನಟ್ಟಿ, ಬೈತ ಸೂಡಿ, ಪಡಿ ಮುಕ್ಕಲೆ, ತುಪ್ಪೆ, ಮುಡಿ, ಕಳಸೆ, ಸೇರ್, ಪಾವು, ಬೈತರಿ, ತಲು ಒಡ್ಡು ಇಂಚಿನ ಮಾತ ಶಬ್ದೊಲು ಇತ್ತೆದ ಜೋಕುಲೆಗ್ ತೆರಿವಾ?

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಿರಿ ಕರ್ನಾಟಕೊಡು ಪಿಜಿರೊಂದು ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕನೇ, ಮಾಜೊಂದು ಪೋಯಿ ಬೆನ್ನಿಗ್ ಜೀವ ಕೊರ್ದು ಒರಿಪುಲೆಕ್ಕ ಭೂಮಿಡುಪ್ಪು ನರಮಾನಿಗ್ ಬುದ್ದಿ ಕೊರ್ದು ನಡಪುಡಡ್ ಪಂಡ್ದ್ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತೆರಾಯಿನ ದೇವೆರೆಡ ನಮ ಬಿನ್ನಹ ಮಲ್ಪುಗ. ಬೆನ್ನಿ, ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆನ್ ನಮ ಒರಿತೊಂದು ಬನ್ನಗ ದೇವೆರ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಲಾ ಒರಿಯುಂಡು, ನಮಲಾ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಹೊಂದುವ.

ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ದ 'ಕೊಡಿಪು': 'ಮದ್ವಾಚಾರ್ರ್', 'ದ್ವೈತ'

ಕೆ.ಎಲ್. ಕುಂಡಂತಾಯ

ತುಳು ಮಣ್ಣ್, ತುಳು ಅಪ್ಪೆ, ತುಳು ಬಾಸೆ, ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಟ್ಟುಡು ತುಳುವ ಕಂಡನಿ–ಬುಡೆದಿಗ್ ಮಗೆಯಾದ್ ಪುಟಿನಾರ್ ಮದ್ವೆರ್. ಆಂಡ ಆರ್ನ ಸಾದನೆ 'ಅಧ್ಯಾತ್ಮ' ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು. ಈ ದೇಶದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮೊಗು ಪೊಸತ್ತೊಂಜಿ ಮರ್ಗಿಲ್, ಪೊಸ ಪೊಲಿಕೆ–ಪೊಸ ಆಲೋಚನೆ ಕೊರಿನಾರ್. ಈ ದೇಶೊಡು ಮೂಜೆಮೂಜಿ ಜನ ಆಚಾರ್ರ್ ಈ ಕಜ್ಜೊಡು ಪುದರ್ ಪೊಯಿನಾಕುಲು, ಅಯಿಟ್ ಒರಿ ನಮ್ಮ ತುಳುತಾರ್, ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಮಗೆ, ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯೆರ್.

ತುಳು ಲಿಪಿನ್ ಏಲ್ನೂದು ವರ್ಸೊರ್ದಿಂಚಿ ಗಳಸೊಂದು ಬತ್ತಿನಾಕುಲು ಮದ್ವೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಅರೆನ ಎಡ್ಮ ಜನ ಶಿಷ್ಯೆರ್. ಇನಿಕ್ಲ ಅಕುಲು ರುಜು ಮಲ್ಪುನಿ ತುಳುಟು. ಅಂಚಾದ್ ಮದ್ವೆರ್ ತುಳುವೆರ್ ಮದಪರೆ ಆವಂದಿನ ತುಳು ಅಪ್ಪೆನ ಮಗೆ. ಆಂಡ ಇನಿ ತುಳುಟು ಏರ್ ಬರೆಪೆ, ಏರ್ ಓದುವೆ ಆಯೆ ತುಳುವೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಏರ್ಲ ಪನೊಂದಿಜ್ಜ. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ ತುಳುನಿ ಬರೆದ್ ತುಳುವೆರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಪೆರ್ಮೆಡ್ ತಿರ್ಗುನ ಕಾಲವುಂದು. ಆಂಡ ತುಳುಟು ಬರೆಪಿನ, ತುಳುಟು ಬರೆಯಿನ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ್ ಓದುನಕುಲು ಇತ್ತೆಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ಲೆಕ್ಕೊಗು ಕಡಮೆ ಇಪ್ಪರೆಯಾವು.

ನಡುತ ಇಲ್ಲದಾರ್

ಒಡಿಪುಡ್ದು ತೆನ್ಕಾಯಿ ಐನ್ ಮೈಲ್ ದೂರೊಡು ಒಂಜಿ ಊರು, ಅವು 'ಬೊಳ್ಳೆ' – ಬೊಲ್ಲೆ (ಬೆಳ್ಳೆ). ಪಾದೆಕಲ್ಲ್ ಪಜೆತಲೆಕ್ಕ ದಿಂಜಿದಿತ್ತಿನೆಡ್ದ್ ಈ ಊರು 'ಪಾಜೆ'. ಆಚಾರ್ರ್ ಪುಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಈ ಊರು 'ಪಾಜಕ' ಆಂಡ್.

ಎಚ್ಚಿಕಡಮೆ ಏಲ್ ನೂತ್ತ ಐವ ವರ್ಸೊಡ್ದು ಪಿರಾವು, ಕಲ್ಜಿಗ ಸುರುವಾದ್ ನಾಲ್ ಸಾರತ್ತ ಮುನ್ನೂತ್ತ ಮುಪ್ಪತ್ತೆನ್ಮ ವರ್ಸ ಕರಿದ್ ಮುಪ್ಪತ್ತ ಒಂರ್ಬನೇ ವರ್ಸ (ವಿಲಂಬಿ ಸಂವತ್ಸರ, ಆಶ್ವಯುಜ ಮಾಸ, ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ, ನವರಾತ್ರಿ ಕರಿದ್ ವಿಜಯದಶಮಿದಾನಿ) ಮಾರ್ನೆಮಿ ಕರಿದ್ ಮನತ್ತಾನಿ (ಕ್ರಿ.ಶ.1238ನೇ ಇಸವಿ) ಮದ್ವೆರ್ ಪುಟಿಯೆರ್. ಬನ್ನಂಜೆದ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ರ್ ಪಣ್ಪಿಲೆಕ್ಕ 'ನಡಿಲ್ಲಾಯ' ನಾರಾಯಣ ಬಟ್ರ್–ವೇದವತಿ, ಮದ್ವೆರ್ನ ಅಪ್ಪೆ–ಅಮ್ಮೆರ್. ನಡಿಲ್ಲಾಯ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸಬ್ದ. 'ನಡುತ ಇಲ್ಲದಾಯೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಣೊಲಿ.

ಆಚಾರ್ರೆನ ಪುಟ್ಟ ಪುದಾರ್ ವಾಸುದೇವೆ. ಪತ್ತೊಂಜಿನೇ ವರ್ಸೊಡು ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಪೆರ್ (ಕ್ರಿ.ಶ.1249). ಅರೆಗ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊರಿನ ಅಚ್ಚುತ ಪ್ರಜ್ಞೆರ್. 'ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ದೀಪೆರ್. ಸನ್ಯಾಸಿಯಾದ್ ನಲ್ಪ ದಿನೊಟ್ಟೆ ಒಡಿಪುಗು

ಬತ್ತಿನ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ಡ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗೆಂದುವೆರ್ ಆಚಾರ್ರ್. ಸಂತೊಸೊಡು ಗುರುಕುಲು 'ಆನಂದತೀರ್ಥ' ಪನ್ಪಿ ಪುದಾರ್ ದೀದ್ ವೇದಾಂತದ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯೊದ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟುವೆರ್. ಆಚಾರ್ರ್ಗ್ ಸ್ವತ ತಾನೆ ದೀವೊಂಡಿನ ಪುದಾರ್ 'ಮದ್ವೆ'. ಈ ಪುದರೆ ದುಂಬುಗು ಬಳಕೆ ಆಪುಂಡು. ಮದ್ವಾಚಾರ್ರ್ ಪಂಡ್‌ದೆ ಪುದರಾಪುಂಡು.

ಕಡಲ್‌ಡ್ ಕೃಷ್ಣ ದೇವೆರ್ನ ಮೂರ್ತಿ ತಿಕ್‌ಂಡ್, ಒಡಿಪುಡು ನಿಲೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಎಡ್ಮ ಜನನ್ ಶಿಶುಪತ್ಯೆರ್, ಈ ಎಡ್ಮ ಶಿಶ್ಯೆರೆನ್ ಕೃಷ್ಣ ಪೂ ಪೂಜನೆಗ್ ನೇಮಿತೆರ್. ಇಂಚ ಮದ್ವೆರೆನ ಕತೆ ಮಸ್ತ್ ಮಲ್ಲೆ ಉಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪುಟಿನ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಮಗೇಂದ್ ತೆರಿದ್‌ಂಡಲಾ ತುಳು ಬಾಸೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಬಿಮಾನಿಲು ಮದ್ವೆರ್ನ ಕತೆ ಮದತ್ತೆರ್. ದಾಯೆಗ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ.

ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ

ನಮುನೆವಾರ್ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರೊಲು. ನಂಬಿಕೆ-ನಡವಲಿಕೆಲು, ನಾಗೆ-ಬೂತ ಆರಾದನೆಲು, ಸರಳ-ಮುಗ್ದ ನಡವಳಿಕೆದ ಕ್ರಮೊಕುಲು, ಬೆನ್ನಿ-ಮೂರ್ತೆ- ರಂಪೊಣಿ ಆದರಿತಿದ್ ಬದ್‌ಕ್ ಕಟ್ಟಿನ ಜನಮಂದೆದ ನಡುಟು ಆಚಾರ್ರ್ಗ್ ಪುಟಿಯೆರ್, ಇಂದ್ ಸತ್ಯನೇ ಅತ್ತ್. ತುಳುವೆರೆ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಎಚ್ಚಿಗಾರಿಕೆ, ಮನಸ್‌ದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ, ಬಾಸೆದ ಪೊರ್ಲು, ಮಣ್ಣ್‌ದ ಪೊಲ್ಸು ಇಂದೆನ್ ಮಾತ ಒಡಿಪುಡು, ಒಡಿಪುದ ಎನ್ಮ ಮಠೊಕುಲೆಡ್, ನಾಲ್ ಬೀದಿಡ್, ಕೃಷ್ಣ ದೇವೆರೆ ಉಚ್ಚಯೊದ ಕ್ರಮ ಬೊಕ್ಕ ಗೌಜಿಡ್ ತುವೊಲಿ(ತೂಪಿನ ದಿಟ್ಟಿ ಬೋಡು). ನೆಕ್ಕ್ ಕಾರಣ ಆಚಾರ್ರ್ಗ್ ತೂತಿನ, ಅನುಬವಿತ್‌ನ, ಸಂತೋಸುಡು ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಿನ ತುಳು ಸೀಮೆದ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರೊಲು-ನಂಬೊಲಿಗೆ-ನಡವಲಿಕೆಲು. ಅವ್ವೆನ್ ಪೂರಾ ಅಂಚೆನೆ ಒಡಿಪುಡು ರೂಡಿಗ್ ಕನತೆರ್. ಉಂದೆನ್ ತುಳುವೆರ್ ತೂಯಿನೇ ಇಜ್ಜಿ. ತೂತೆರ್ಡಲಾ ಪಂಡಿನೇ ಇಜ್ಜಿ.

ಆರ್ ಪಂಡಿನ ತತ್ತ್ವವಾದ(ದ್ವೈತ) ಕೊಡಿತಿನಿ, ಒರ್ತಿ ತುಳು ಅಪ್ಪೆನ ಮಗನ ಮನಸ್‌ಡ್, ಆರ್ನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸಾದನೆಡ್ದ್. ಒವ್ವೊಂಜಿ ಪೊಸ ಆಲೋಚನೆ ಪುಟ್ಟುನುಲಾ ಆ ನೆರೆಕರೆ-ಮಣ್ಣ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲೆ ಆದ್ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಆಚಾರ್ರ್ ತುಳುತಾರ್, ತುಳು ಅಪ್ಪೆನ ಮಗೆ.

ತುಳು ಬಾಸೆ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ತುಳು ಜನಮಾನಿನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಕ್ರಮ, ನಂಬುಗೆ-ನಡಕೆ ಇಂದೆನ್ ನಮ ಇತ್ತೆ ಮದತೊಂದು ಉಲ್ಲ, ಒರಿಪುನ ಮಾಮಲ್ಲ ಕಜ್ಜೊಲು ನಡತೊಂದು ಉಂಡು. ಆಂಡ ಸುದ್ದ ತುಳುತವು ಪಂಡ್‌ದ್ ನಿಕ್ಕಿ ಮಲ್ಪುನಾತ್ ಏರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತುಜ್ಜಿ. ನಂಕ್ ತೆರಿನವೆ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ್ದ್ ಪ್ರಚಾರಾವೊಂದುಪ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಸತ್ಯೊ ಮದೆಕ್ ಪೋಪುಂಡು. ಪೋಯಿಜಡ ಪೋಪಾವುನವುಲಾ ನಡಪುಂಡು. ಅಂಚ ತುಳು ಲಿಪಿನ್ ಗೌರವೊಡು ಗಳಸ್‌ದ್, ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು ಇತ್ತಿನ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರೊಲೆನ್ ತುಳುಲಿಪಿಡ್ ಒರಿತಿನ ಕಜ್ಜಬೆಂದಿನವು ಸತ್ಯೊನೇ ಅತ್ತ್.

ಏಲ್ನೂದು ವರ್ಸ ಪಿರಾವುಡು, ತುಳು ಬಾಸೆ-ಲಿಪಿ ಏತ್ ಚಾಲ್ತಿಡ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್ ಆಚಾರ್ಯೆರೆನ "ಸರ್ವಮೂಲ" ಗ್ರಂಥ ತುಳುಲಿಪಿಟೇ ಉಪ್ಪುನವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಾಸೆದ ವಿವರೊಲೆನ್ ತುಳುಟು ಬರೆವೊಡ್ಡ ತುಳು ಲಿಪಿತ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿ ಗೌರವ ತೆರಿವುಂಡು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಾಸೆದ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ ಸರಾಗೊಡು ಬರೆವರೆ ಈ ಲಿಪಿಟ್ ಸಾಧ್ಯ ಪಣ್ಪಿನವು ಸತ್ಯ. ಇಂದೆತ್ತ ಉದ್ದೇಶ ಲಿಪಿನ್ ಮುಚಿದ್ ದೀಪಿನವು ಖಂಡಿತಾ ಅತ್ತ್.

ತುಳುವಗ್ ಮಗೆ

ಒರ ಆಚಾರ್ಯೆರೆನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಪರೆ ಬತ್ತಿನಾಯೆ ಕನ್ನಡೊಡು ಪಾತೆರ್ಯೆ ಸುರುಪತ್ತುವೆ. ಅದಗ ಆಚಾರ್ರ್ ತುಳುಟು ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪೆರ್. "ತುಳುಟು ಪಾತೆರಿಯರ್ಡ ಇರೆಗ್ ಅಸುದ್ದ ಆಪುಜಾ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯೆ ಕೇನುವೆ. ಅದಗ ಆದಾರ್ರ್ "ತುಳುವಗ್ ಮಗೆ ಆದ್ ಪುಟಿನೆಡ್ದ್ ತುಳುಬಾಸೆಡ್ ಪಾತೆರುವೆ..." ಪಂಡ್‌ದ್ ಉತ್ತರಿಪುವೆರ್. ವೇದವಿದ್ಯೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಾಸೆ ತೆರಿದಿತ್ತಿನ ಮದ್ವೆರ್ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆ ತುಳುನಿ ಮಾನಿತೊಂದಿತ್ತೆರ್, ಅಯಿಟೆ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಣೊಲಿ. ಈ ವಿಷಯ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ತುಳು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಸಂಗ್ರಹೊಡು ತಿಕ್‌ಂಡ್.

ಆಚಾರ್ಯೆರೆನ ನೂಲಮದ್ಮೆದ ವಿವರಣೆ, ಒಡಿಪುದ ಪರ್ಯಾಯದ ಗೌಜಿ-ಗದ್ದಲ ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಮಾಹಿತಿಲು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ತುಳು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಸಂಗ್ರಹೊಡು ಉಂಡು. ಒಡಿಪುದ ಎನ್ಮ ಮಠತ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರೊಡು ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ ಬರೆತಿ ಮಸ್ತ್ ಗ್ರಂಥೊಳು ಉಂಡೊಂದ್ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್‌ಡ್ ಆತಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಗ್ರಂಥ ಪನ್ಪುಂಡು. ಟಿಪ್ಪಣಿಲು ಪನ್ಪ. (Elements of South India Palaeography-From the fourth to the seventeenth Century A.D. being An Introduction to the study of South India Inscriptions and MSS. By.A.C.Burnell, Published By Trubner & Co, London, Printed at Basel Mission Press, Mangalore, 1874)

ಪೊರ್ಲುದ ಅಕ್ಷರ

ಪಲ್ಮಾರ್ ಮಠೊಟು ಉಪ್ಪುನ ಮದ್ವೆರ್ನ "ಸರ್ವಮೂಲ ಗ್ರಂಥ" ತಾರಿದ ಒಲಿಟ್ ಬರೆತಿನವು. ಇಂದ್ ತುಳುಲಿಪಿಟ್ ಉಂಡು. ಈ ಗ್ರಂಥೊನು ಈಡೀಕ್‌ಲಾ ಓದುದು ಸಂಪೊಲಿತಿನ ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ್ ಪನ್ಪೆರ್; ಈತ್ ಪೊರ್ಲುಕಂಟ್‌ದ ತುಳುತ ಅಕ್ಷರೊಲೆನ್ ಯಾನ್ ತೂತುಜಿ, ಯಾನ್ ಸಾವಿರ ಮಿತ್ತ್ ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ ಬರೆಯಿನ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ್ ಸಂಪೊಲಿತ್‌ದೆ. ಏಲ್ನೂದು ವರ್ಸ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ ಈತ್ ಪೊರ್ಲುದ ಅಚ್ಚರೊಡು ಬರೆತಿನಾರ್ ಮದ್ವೆರ್ನ ಸುರುತ ಶಿಷ್ಯೆ ಹೃಷೀಕೇಶ ತೀರ್ಥೆರ್. ಅಂಚಾಂಡ ತುಳುಲಿಪಿ ಚಾಲ್ತಿಡ್ ಇತ್ತಿನವು ಸತ್ಯ, ಆಂಡ ನಮ ದಾಯೆಗ್ ಕಲ್ತ್‌ಜ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ಕ್

ಅಕುಲು ಪಿದಾಯಿ ಕೊರುಜೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಉತ್ತರ ಏತ್ ಸರಿ. ನಮ್ಮ ಲಿಪಿ ನಮದೇಗ್ ಕಲ್ತಿಜ, ನಮ ಅತ್ತ್, ಕರಿನ ಶತಮಾನೊಡು ತುಳುಕಾದ್ ಬೆಂದಿನಾಕುಲು ಏರ್ಲ ತುಳುಟು ಬರೆಯಿನೆ ಇಜ್ಜಿ.

ತುಳು ಬಾಸೆ ಅಸುದ್ದ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿದೆರ್ಡ, ಸರ್ವಮೂಲ ಗ್ರಂಥೊನು ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ ಬರೆವಯೆರ್. ಆ ಒಲಿತ ಕಟ್ಟ್‌ನ್ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ ಮಲ್ದಯೆರ್. ಮಠತ ಪಟ್ಟದ ದೇವೆರ್ನ ಒಟ್ಟಗೆ ದೀದ್ ಭಕ್ತಿಡ್ ಕಾತೊಂದುಲ್ಲೆರ್ ಪಲಿಮಾರ್ ಮಠತ ಸ್ವಾಮಿಲು.

ಕರಿನ ಶತಮಾನೊಡು ತುಳು ಕಾವ್ಯೊಲೆನ್, ಬರವುಲೆನ್ ಓದುದು ಪಂಡಿನಾರ್ ವೆಂಕಟ್ರಾಜ ಪುಣಿಚಿತ್ತಾಯೆರ್. ಆರ್ ನಮ್ಮ ಲಿಪಿತ ಗೇನ ಒದಗಾಯೆರ್.

ಮದ್ವೆರ್ನ ಆಲೋಚನೆಲು : ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕೊಡಿಪು.

"ಒಡಿಪುಡೇ ಕುದ್ದುದು ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಬೊಕ್ಕ ಜ್ಞಾನೊನು ಎಲ್ಲಿ ಮಲ್ತೊನಂದೆ ದೇಶ ತಿರ್ಗೊಂಡೂಂದು ಬಯಕಿನ ಆಚಾರ್ಯೆ ದೇಶ ಸಂಚಾರೊಗು ಪಿದಾಡ್‌ವೆರ್. ಮೂಡನಂಬಿಕೆಲೆನ್ ಆಚಾರ್ಯೆ ಒಪ್ಪಿಯುಜೆರ್. ಅಧ್ಯಾತ್ಮದೊಟ್ಟುಡು ಮೂಡನಂಬಿಕೆಲೆನ್ ಬೆರಕಾಯರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಣ್ಪೆರ್.

"ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟುದ ಜೀವೊದ ಉಲಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಇತ್ತಿನ ವಿಚಾರೊಲು ಉದಿಪರೆ-ನೆಲೆ ಆವರೆ ಸಾಧ್ಯ.

"ಪೊಣ್ಣು ಸಂಸಾರದ ಮಿತ್ತ್ ಗೌರವ ತೋಜಾಯಿನ ಒರಿಯೇ ಒರಿ ಆಚಾರ್ಯೆ ಮದ್ವೆರ್. ಈ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಅಪ್ಪೆ ಮೂಲ ಕುಟುಮಕ್ರಮೊನು ತೂಯಿನಾರ್, ಇಂದ್ ಆರ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಆದಿತ್ತಿನ ಪರಿಣಾಮ ಆದಿಪ್ಪು.

"ಕೂಡುಕಟ್ಟ್‌ದ ಏರ್ನ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ತಿರಸ್ಕಾರ ಇಜ್ಜಿ, ಎಂಕ್, ಯಾನ್ ಪನ್ಪಿನ ಎಲ್ಯ ಮನಸ್ಸ್ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಮಾತರೆಗ್ಲಾ ದೇವೆರೆ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪು ಒದಗ್ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

"ನಮ ಮಾತೆರ್ಲ ಒರಿಯೇ ದೇವೆರ್ನ ಜೋಕುಲು. ಇಸ್ಲಾಂ ಅರಸು ಒರಿ ಸಂಚಾರೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಆಚಾರ್ಯೆನ್ ತಡೆಪುನಗ ಈ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪೆರ್.

"ಮೋ ಜಾತಿದ ಸೇವೆ ದೇವೆರ್ ಮೆಚ್ಚುನ ಕೆಲಸ.

"ಸರ್ವಸಮ ಭಾವ, ಉದಾತ್ತ ಧೋರಣೆ", ಜನಮಂದೆಗ್ ಕಯಿತಲ್ ಬರ್ಪಿನ ಗೇನೊಲು ಮದ್ವೆರ್ನ ಕೊಡುಗೆ.

"ದ್ವೈತ ಪನ್ಪಿನ, ಲೋಕ ಒಪ್ಪಿನ ಗೇನ ಕೊಡಿದಿನಿ ತುಳುಮಣ್ಣ್‌ಡ್, ತುಳು ಆಚಾರ ವಿಚಾರದ ನಡುಟು.

ಅಸರ್

ಡಾ. ಸಾಯಿಗೀತಾ

‘ಅಸರ್’ ಸಬ್ದದ ಅರ್ತ–ನೀರ್. ‘ತುಳು’ ಪನ್ಪಿನವುಲಾ ನೀರ್ ಮೂಲವಾದೇ ಬೈದಿನ ಸಬ್ದಂದ್ ತೆರಿನಾಕ್ಲು ಪನ್ಪೆರ್. ನೀರ್‌ದ ಒಸರ್ ಇತ್ತಿನಲ್ಪ ಜೀವರಾಸಿಲು ಬುಲೆವ. ಆ ಜೀವೊಡುಲ ಮುಕ್ಕಾಲ್ ಪಾಲ್ ನೀರೇ ಉಪ್ಪುಂಡು. ನರಮಾನ್ಯನ ಜೀವೊಡು, ಜೀವನೊಡುಲ ನೀರ್‌ದ, ರಸತ ಪಾತ್ರ ಬಾರಿ ಮುಖ್ಯವಾದುಂಡು. ನೀರ್‌ದ ಪಾಲ್ ಒಂತೆ ಕಮ್ಮಿ ಆಂಡಲ ಸಂಕಡ ಸುರು ಆಪುಂಡು. ಬಂಜಿದ ಬಡವುಗು ತೆನಸ್‌ದ ಒಟ್ಟಿಗೇನೆ ಬಾಜೆಲ್‌ಲ ಮುಖ್ಯ. ತೆನಸ್ ತಿನಂದೆ ದಿನ ದೆಪ್ಪೊಲಿ ಆಂಡ ಅಸರ್ ಪರಂದೆ ದಿನ ಕರಿಯಂದ್. ಮುಲ್ಪ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಗಲಸೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಸರ್‌ಲೆನಂಚಿ ಒಂಜಿ ದಿಟ್ಟಿ ದೀಕ.

ಇಂದೆಕ್ ದುಂಬು ಪಂಡಿನಂಚೆನೇ ನೀರ್ ಮಾತೆಕ್ಲ ಬೋಡು. ಉನ್ಪಿನ ಪೊರ್ತುಡು ನೀರ್ ಇಜ್ಜಿಂಡ ದೊಂಡೆಡ್ ತಿಕ್ಕೊಂದು ತರೆಕ್ ಪತ್ತುಂಡು. ಅೈಕ್ ಮಿತ್ತ್ ತೂದು ತರೆಕ್ ಬೊಟುದು ನೀರ್ ಪರೊಡಾಪುಂಡು. ಬಾಜೆಲ್ ತಡೆತೊಂದು, ಅತ್ತ್ಂಡ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ತನ್ನಾತಿಗೆ ಎಕ್ಕದೆ ಕುಟ್ಟಿಯೆರೆ ಸುರುವಾಂಡ ಅವು ನೀರ್ ಪರ್‌ಂಡ ಮಾತ್ರ ಕಮ್ಮಿ ಆಪಿನಿ. ಉಂದು ದಿನದಿನತ್ತ ಅನುಬವೊಲು.

ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಸುರುಕು ನೀರ್ ಕೊರ್ದ್ ಕೈಕಾರ್ ದೆಕ್ಕೆರೆ ಪಂಡ್‌ದ್, ಅೈಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆಸರ್‌ಗ್ ನೀರ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಕ್ರಮ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಪರಿಯೆರೆ ಬಜಿ ನೀರ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ತುಳುವೆರೆ ಆಚಾರ. ನೀರ್‌ದೊಟ್ಟಿಗೆ ಎಚ್ಚಾದ್ ಬೆಲ್ಲ, ಅತ್ತ್ಂಡ ಸಕ್ಕರೆ ಆಂಡಲಾ ದೀಪೆರ್. ಬೆಲ್ಲ–ನೀರ್‌ದ ರುಚಿ ಪರಿನಾಯಗ್ ಗೊತ್ತು. “ಬೆಲ್ಲೊದ ರುಚಿಕ್ ನೀರ್ ಕೇಂಡಿಲೆಕ್ಕೊ” ಪನ್ಪಿನ ಗಾದೆಲ ಉಂಡು.

ನರಮಾನ್ಯನ ಜೀವನದ ಸುರುತ ಬಡವು ಬಾಜೆಲ್‌ನ್ ತಂಪು ಮಲ್ಪುನವೆನ್ ತೂನಗ–ಪಂಡ್‌ಂಡ, ಪುರು ಜೋಕ್ಲೆನ ಬಂಜಿದ ಬಡವುಗು ಸುರುಕು ಬೆಚ್ಚ ನೀರ್ ಚೌಲಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಚೀಪೆ ಪಾಡ್ದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅೈಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಪ್ಪೆನ ಪೇರ್ ಕೊರ್ಪಿನಿ. ಅಪ್ಪೆನ ಮಿರೆಟ್ ಪೇರ್ ಆಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಅಪ್ಪೆನ ಪೇರ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅೈಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಅಮುರ್ತ ನರಮಾನ್ಯಗ್ ತಿಕ್ಕಂದ್. ಬಾಲೆದ ಬಡವು ಬಾಜೆಲ್‌ನ್ ಅರಪಾದ್ ಬಂಜಿ ದಿಂಜಾವುನತ್ತ್ಂದೆ, ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿಡ್ ಮನಸ್ ದಿಂಜಾದ್, ಬರ್ಪಿನ ದಿನೊಕುಲೆಗ್ ಬಲಕೊರ್ಪಿ ಅಸರ್ ಉಂದು.

ಅಪ್ಪೆನ ಪೇರ್‌ರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕದ ಸ್ಥಾನ ಪೆತ್ತದ ಪೇರೆಗ್. ಅಪ್ಪೆನ ಪೇರ್ ತಿಕ್ಕಂದಿನ ಬಾಲೆ ಪೆತ್ತದ ಪೇರ್ ಪರ್ದ್ದೇ ಬುಲೆವುನು. ಅಂಚಾದೆ ಪೆತ್ತ ಅಪ್ಪೆನ ಸ್ಥಾನೊಡು ಪೂಜೆ ಪಡೆವುಂಡು. ಪೆತ್ತದ ಪೇರ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಆ ಪೇರ್‌ಡ್ ಮಲ್ಪುನ ಪೇರ್ ತೆಟ್ಟಾವುನ,

ಅಲೆ, ಕೊಜಪು(ಬೆಂಞನ)ಲು ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಸಾಯೊಲೆಗ್‌ಲ ಸೇರ್ಪಾದ್ ಪರ್ಪೆರ್. ಅಲೆ, ಕೊಜಪುದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತೆರ್‌ಲ ತೆರಿದುಪ್ಪಿನೆಡ್ದ್ ಪೇರ್ ತೆಟ್ಟಾವುನ ಬಗ್ಗೆ ಪನೊಡಾಪುಂಡು:

ಪಜ್ಜಿ ಪೇರ್ ಕೊದ್ಯಾದ್, ಬೆಚ್ಚ ಪೇರ್‌ಗ್ ಲಿಂಬೆಪುಲಿ ಪುಂಟ್‌ದ್ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತುಗ್ ತೆಲಿಯೆರೆ ದೀವೊಡು. ಅೈಟ್ ಒಂದಿನ ನೀರ್‌ನ್ ಚೀಪೆ ಪಾಡ್ದ್ ಜೀರ್ಣೆ ಬರಿಯರೆ ಕೊರ್ಪಿನ ಕ್ರಮ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಪೇರ ಬಿಸಲೆದ ನೀರ್ ಪೂರೆರೆಗ್ಲಾ ಪಿರ್ತಿದ ಬಾಜೆಲ್.

ಇತ್ತೆದ ದಿನಕ್‌ಲೆಡ್ ಚಾ, ಕಾಫಿ ಕೆಲವೆರೆಗ್ ಇಡೀ ದಿನ-ಅಪಗಪಗ, ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವೆರೆಗ್ ದಿನತ್ತ ರಡ್ಡ್ ಪೊರ್ತುಗು, ಕಡೆಕ್ ಕಾಂಡೆ ಒರ ಆಂಡಲ ಇಜ್ಜಂದೆ ಜನಕ್‌ಲೆಗ್ ದಿನಕರಿಯಂದ್. ಆಂಡ ಪಿರಾಕ್‌ದ ದಿನಕ್‌ಲೆಡ್ ಚಾ, ಕಾಫಿ ತುಳುವೆರೆಗ್ ತೂದುಲಾ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಅೈತ ಬದಲ್‌ಗ್ ಅಸರ್ ಕಲೆವೆರೆ ಬಗೆ ಬಗೆತ ಕಸಾಯೊಲು ಇತ್ತ. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಮುಖ್ಯಾವಾಯಿನವು ಸಂಬರ ಜೀರ್ದೆರಿತ್ತ ಕಸಾಯ.

ಬಂಜಿ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪುನ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಅಸರ್ ಪಂಡ ತೆಲಿ. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಉಪ್ಪು ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಉಪ್ಪಡ್ ಪಾಡ್ದ್ ಪರ್ಪಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕರಟ್ ದಿಕ್ಕೆಲ್ಡ್ ಬೆಯ್ಪಾದಿನ ಉರ್ಪೆಲರಿತ ಗಂಜಿದ ತೆಲಿ ಒರ ಪರಿನ ಇತ್ತೆದ ನರಮಾನಿಲ ಬೊಕ್ಕ ಅವೆನ್ ಮರಪಯೆ ಪನ್ಪಿನ ಸತ್ಯ. ಅಂಚಾದೇ 'ಕಲಿಕ್ಕ್ ಪುಲಿ ಕೂಟುಗೊ, ತೆಲಿಕ್ಕ್ ಉಪ್ಪು ಕೂಟುಗೊ' ಪನ್ಪಿ ಗಾದೆ ಉಂಡಾಯಿನಿ. ಉಂದು ಬಾಯಿಗ್ ರುಚಿ, ಬಂಜಿಗ್ ಗಟ್ಟಿ, ಜೂವೊಗು ಎಡ್ಡೆ.

ಸರ್ಬತ್‌ಲು: ಪುನರ್ಪುಲಿ ಪರ್ಂದ್‌ದ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ನುಂಗಾದಿನ ಒಟ್ಟೆದ ಸರ್ಬತ್, ಲಿಂಬೆಪುಲಿ, ಪುನ್ಕೆದ ಪುಲಿ, ಇಸಬ್‌ಗೊಲ್, ಕಾಮಕಸ್ತೂರಿ, ಕರಿ ಮಾದೇರಿ ಉಂದೆಕ್ಕ್‌ಲೆನ ಸರ್ಬತ್ ಬಾಜೆಲ್‌ಗ್‌ಲ, ಬಂಜಿಗ್‌ಲ ತಂಪು, ಆರೋಗ್ಯೊಗುಲ ಎಡ್ಡೆ. ದೊಂಬುಡು ತಿರ್ಗ್‌ದ್, ನಿದ್ರೆ ಕಜ್ಜೆರ್‌ದ್ ಪಿತ್ತ ಲಕ್‌ದ್‌ಂಡ ಪುನರ್ಪುಲಿತ, ಲಿಂಬೆದ ಸರ್ಬತ್‌ಲು ಸರಿ ಮಲ್ಪುವ. ಈ ಸರ್ಬತ್ತ್‌ಲೆಗ್ ಚೀಪೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬೆಲ್ಲ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ತಿಗತನ್ನೈ ಪಾಡುನ ಕ್ರಮ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಪದೆಂಗಿದ ನೀರ್ ತುಳುವೆರೆ ಬಾಜೆಲ್‌ಡ್ ಮುಖ್ಯವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪದೆಂಗಿದ, ಸಜ್ಜಿಗೆದ ಸೋಜಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈಂದ್‌ದ ಪೊಡಿ ಕುಂದಾದ್, ಅಂಚೆನೇ ಕೂವೆದ ಪೊಡಿ, ಪನೋಲಿದ ಪೊಡಿಕ್‌ಲೆನ್‌ಲ ಕುಂದಾದ್ ಪರೊಂದಿತ್ತೆರ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯೆರ್.

ತುಳುವೆರ್ ಅಸರ್ ತಂಪು ಮಲ್ತ್‌ದಿನ ಕಸಾಯೊಲೆನ್ ಇಂಚ ಪಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪೊಲಿ:

ಕುಂಟಾಲ ಕೊಡಿತ, ಕೊಟ್ಟೆ ಮುಲ್ಲುದ ಕೆತ್ತೆದ ಕಸಾಯ ಬಾಯಿ ಪುಡಾದಿನ ಬೇನೆ ಇತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ. ಇಂಚೆನೆ ಬೇಂಗ, ಬನ್ಪು, ಕಡಿರ ಬೇರ್, ಬಂದನಾರ್, ಪೊಂಗಾರೆದ ಕೆತ್ತೆ, ಜೀರ್ದೆರಿತ್ತ ಕಸಾಯೊಲು ಉಲ್ಲ. ತುಲಸಿದ ಕಸಾಯ(ತುಲಸಿದ ಬೀಜೊಗು

ನೀರ್, ಬೆಲ್ಲ ಪಾಡ್ದ್ ಕೊದ್ಯಾವುನು) ಪಾಯಸದ ಒಣಸ್‍ಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕದ ಬಂಜಿ ದುನ್ನ-ಬಾಜೆಲ್ ಆಪಿನೆಕ್ಕ್ ಎಡ್ಡೆ. ಎಡ್ಡೆ ಮುಂಚಿದ ಪಾನ್ಕ ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲಡ್‍ಲ ಮುಡಿಪು ಕಟ್ಟುನಾನಿ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನವು. ಎಡ್ಡೆ ಮುಂಚಿದ ಕಸಾಯ ಸೀತೊಗು, ಸೀತೊಡು ದೊಂಡೆ ಕಟ್ಟುನೆಕ್ಕ್, ಅೃಡ್ದಾವರ ಸೊರ ಇಜ್ಜಂದಿನೆಕ್ಕ್ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆ. ಜೋಕುಲೆಗ್ ಅಮೃತ ಬಳ್ಳಿದ ಕಸಾಯ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬಾಜೆಲಾದ್‍ಲಾ, ಮರ್ದಾದ್‍ಲಾ ಉಂದೆಕುಲು ಉಪಯೋಗೊಗು ಬರೊಂದಿತ್ತ್.

ಬಂಜಿದ ಬಡವುಗು ಕಾಡ್‍ನ್ ಒಂದೊಂದಿತ್ತಿನ ಜನಕ್‍ಲೆಗ್ ಕಾಡ್‍ಡ್ ತಿರ್ಗ್‍ನಗ ಪರಿಯೆರೆ ನೀರ್ ತಿಕ್ಕಂದಿನ ಜಾಗೆಡ್ ಮಾದೇರಿದ ಬೂರು ನಾಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮಾದೇರಿದ ಬೂರು ಅಡ್ಡ ಕಡ್ತ್ಂಡ ಅೃತ ನಡುಡ್ದು ರುಚಿ ರುಚಿಯಾಯಿನ ನೀರ್ ರಬಸೊಡು ಬರೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಮಾದೇರಿದ ಬೂರು ತಿಕ್ಕಿಜಿಡ ಎಂಜಿರ್‍ದ ಒಗರ್ ರುಚಿತ ನೀರ್‍ನ್ ಪರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಊರುಡ್ ಅಸರ್‍ಗ್ ಕೊರ್ಪಿನೆಟ್ಟ್ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಪಂಡ ಬೊಂಡ. ದೈವ ದೇವೆರೆಗ್ ಪ್ರೀತಿಡ್ ದೀಪಿನ ಅಸರ್ ಬೊಂಡ. ಮುದೆಲ್‍ಗ್ ಪಾಡ್ದಿನ ನೀರ್‍ನ್ ತರೆಟ್ ತುಂಬುದು ಕೊರ್ಪಿನ ಕೃತಜ್ಞತೆದ ಸಾಕಾರ ರೂಪ ಈ ಬೊಂಡ. ಉಂದುವೇ ಬೊಂಡ ಪರ್ದ್ ಕಟಿ ಮಾನಿಡ್ದ್ ದೈವ ಪಿರಿವುಂಡು. ಬೊಂಡ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನದ ಸಂಕೇತ ಆದ್‍ಲ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಮಾಮೂಲಿ ಬಿನ್ನೆರ್ ಬತ್ತ್ಂಡ ಸರ್ಬತ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಇಲ್ಲದಕುಲು ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರೆಗ್ ಬೊಂಡ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಕೋಲ ನೇಮದ ಪೊರ್ತುಗು ನೂಲುಪಾಲ್‍ದ ಬೆರಣೆರ್, ಎರಮನೆ ಬೂಡುದ ಜೈನೆರ್, ಗುತ್ತು ಬರ್ಕೆದ ಬಾರೆಗೆರ್, ನಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಪೂಜಾರ್ಲು ಅಜಲ್‍ದ ಗುರ್ಕಾರ್ಲು-ಮೆಕ್ಲೆಗ್ ಪೂರ ಬೊಂಡ ಸಂದ್ಯೆರೆ ಉಂಡು. ಉಂದುವೇ ಪೊರ್ತುಡು ಜೋಡು ಬೊಂಡ ಕೊರ್ದು ಎಚ್ಚಿನ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಕ್ರಮಲಾ ಉಂಡು. ಈ ಜೋಡು ಬೊಂಡ ಆ ನರಮಾನ್ಯಗತ್ತ್, ಅಕ್ಲೆನ ಮನೆತನದ ಮರ್ಯಾದಿಗ್ ಸಂದುನ. ಬೊಂಡ ಕೊರ್ಪಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಆ ಮನೆತನದಕ್ಲು ಇಜ್ಜೆರ್ಡ ಅವೆನ್ ಕೆರ್ಚಿ ಕಟ್‍ದ್ ಕೋಲ ನೇಮದ ಕರ್ತುಲು ಸಂದೊಡಾಯಿನ ಇಲ್ಲಡೆ ಮುಟ್ಟಾವೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್‍ದ "ಬಾಜೆಲ್" ಪನ್ಪಿನ ಸಬ್ದ ಎಚ್ಚಾದ್ ಉಪಯೋಗ ಆಪಿನಿ ಕಲಿ-ಗಂಗಸರೊಲೆಗ್. "ಬಾಜೆಲ್ ದೀಪಿನ" "ಬಾಜೆಲ್ ಪರಿನಾಯಗ್ ನಿಗ್ಗೆಲ್ ಇಜ್ಜಿ" (ಬಡವು ಜಾಸ್ತಿ) ಪನ್ಪಿನ ನುಡಿಗಟ್ಟುಲು ಬೈದಿನಿ ಈ ಮೂಲೊಡ್ದೆ. ಪರ್ಪೆಲೆ(ಪರುವೆಲೆ) ಪಂಡ್ಂಡ ಬೇತೆದಾಲ ಪರ್ಪಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಇತ್ತಿನಾಯೆ ಅತ್ತ್. ಕಲಿ, ಗಂಗಸರ ಪರ್ಪಿನಾಯೆ. ಕಲಿನ್ ಕುಜಿಲಿಡ್ ದಿಂಜಾವುನೆಡ್ದಾವರ ಮಸ್ತ್ ಪರ್ಪಿನಾಯಗ್ "ಆಯೆ ಮಲ್ಲ ಕುಜಿಲಿಯಾ"ಂದ್‍ಲಾ ಪನುವೆರ್. ತುಳು ನಿಘಂಟುಡುಲ "ಪರ್" ಪಂಡ ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡು, ಅಮಲು ಪದಾರ್ಥ ಸೇವಿಸು(Drink intoxicant beverages) ಪಂಡ್‍ದೇ ಉಂಡು.

ಕಳಿ: ತಾರೆ, ತಾರಿ, ಈಂದ್‌ದ ಮರರ್ದ್ ಕಲಿ ಮೂರುವೆರ್, ಉಂದೆಕ್ಕ ಮುರ್ತೆ ಮಲ್ಪುನು, ಕಲಿ ದೆಪ್ಪುನು, ಕಲಿ ಮೂರುನು ಪನ್ಪೆರ್. ಅಪಗಪಗ ಮೂರಿನ ಕಲಿ ಚೀಪೆ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಪೊರ್ತು ಕರಿಯಿಲೆಕ್ಕ ಪುಲಿಯಾಪ್ಪುಂಡು. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಅಮಲ್ ಬರಿಯೆರೆ ಕಲಿತ ಕಡ್ಯಗ್ ಉಂಬೇವುದ ಇರೆ ದೀಪೆರ್. ಉಂಬೇವುದ ಇರೆತ ಗಾಟ್‌ಗ್ ಕಲಿ ಉರ್ಕರ್ದ್ ಬರ್ಪುಂಡುಂದು ಪನ್ಪೆರ್.

"ಮೂರುನ ಸರಿ ಆಂಡ ಕುಜಲಿ ನಿಲಿಕೆ ಕಲಿ" ಪನ್ಪಿನವು ಒಂಜಿ ಗಾದೆ.

ಕಲಿತ ಉಪಯೋಗೊಲು: ಕಲಿನ್ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ದೈವೊಲೆಗ್ ಅರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ, ಕೋರ್ದಬ್ಬು, ಮುಗ್ಗೆರ್ಲು ಇಂಚಿನ ದೈವೊಲೆಗ್ ಕಲಿ ದೀಪೆರ್.

'ಬಬ್ಬರ್ಯಗ್ ಕಡಂಬು ಕಲಿ ಮೈಸಂದಾಯಗ್ ಪೇರ್ ನೆಯಿ' ಪನ್ಪಿನವು ದುಂಬುದಕ್ಲೆನ ಪಾತೆರ.

ಕಲಿ ಪರ್ದ್ ಪಿಲಿ ಗೊಬ್ಬುನವುಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದೇ 'ಕಲಿ ನಲಿಪ್ಪವು, ತೆಲಿ ಬುಲೆಪ್ಪವು' ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರ ಕಟ್‌ದೆರ್ ಎರಿಯಾಕ್ಲು.

ಕಲಿ ಮೈತ್‌ದ್ ಮಲ್ದಿನ ಉರ್ದಡ್ಯೆ ಬಾರಿ ನಸೆ ಆಪುಂಡು. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಕಲಿತ್ತಡ್ಯೆಂದೆ ಪನ್ಪೆರ್. ಈ ಪೊರ್ತುಗು ಮೂರಿನ ಕಲಿ ತಿಕ್ಕ್‌ಜಿಂಡ ತಾರಾಯಿದ ನೀರ್‌ಗ್ ಸಕ್ಕರೆ ಪಾಡ್ದ್ ದೀದ್ ಪುಲಿ ಬರ್ಪಾದ್ ಅವೆನ್ ಪಾಡ್ದ್‌ಲ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಕಲಿನ್ ಏಳ್ ದಿನ ಗೊಬ್ಬರೊಡು ಕೌಂತುದು ಪುಲಿ ಕಲಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರುಂಡ ಅರಿ ತಿನ್ಪಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಉಂತುಂಡು. ಇಜ್ಜಿಂಡ 'ಊದು ಕಾಮಾಲೆ' ಸೀಕ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಕಲಿಡ್ದ್ ಓಲೆ ಬೆಲ್ಲ ಮಲ್ಪುವೆರ್; ಗಂಗಸರ ದೆಪ್ಪುವೆರ್.

"ಈಚಲದ ಮರದವ್ವೆ ಊಚ ಮೊಲೆವಾಲುಣಿಸಿ
ನೀಚ ರುಜೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದಟ್ಟಿ ನಿನ್ನಂಗಲಾಚಿ
ಕರೆದಿಹಳು ಸರ್ವಜ್ಞ"

ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪಿನ ಸರ್ವಜ್ಞೆ ಕಲಿತ ಪಾತ್ರ ಮರ್ದ್ ಆದ್‌ಲಾ ಎಂಚ ಉಪಯೋಗ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೆತ್ತ ಸೂಚನೆ ನಂಕ್ ಕೊರ್ಪಿನವು ಅರ್ಥ ಆಪುಂಡು.

ಗಂಗಸರ: ಅಮಲ್ ಬರ್ಪಿನ ಬಾಜೆಲ್‌ಲೆಡ್ ಗಂಗಸರಗ್ ಸುರುತ ಮಣೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು. "ಗಂಗಸರ food, drink and poison – three in one" ಪನ್ಪೆರ್ ಆಯುರ್ವೇದದಕುಲು. ಅೃತ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಉಪಯೋಗ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಮರ್ದ್‌ದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ದೆತೊನುಂಡ ಮರ್ದ್‌ನ್ ಮುಟ್ಟಾವುಡಿತ್ತಿನ ಜಾಗೊಗು ಅಪ್ಪಗನೆ ಮುಟ್ಟಾವುಂಡುಂದು ಅಕುಲು ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಗಂಗಸರ ಕಾಲಿ ಮರ್ದ್ ಆದ್ ಅತ್ತಂದೆ ಅಮಲ್‌ದ ಬಾಜೆಲಾದ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗ ಆತ್‌ಂಡ್, ಅಂಚಾದ್ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು "ಪರಡೆ ಕಲಿ ಗಂಗಸರೊ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಬೊಲೆಡ್ ಪದ್ಯ ಪನೊಡಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ನರಮಾನಿ ಪರ್ಪಿನೆನ್ ದೈವೊಲೆಗ್‌ಲಾ ದೀಪಿನ ಕ್ರಮ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ ದೈವಲೆಗ್ ಬಾಜೆಲ್ ಆದ್‌ಲ ಗಂಗಸರ ದೀಪಿನ ಕ್ರಮ ಉಂಡು. ಸೈತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಅಗೆಲ್

ಬಲಸ್‌ನಗ, ಅಕ್ಲು ಜೂವೊಡುಪ್ಪುನಗ ಪರೊಂದಿತ್ತಿನಕ್ಲಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ ಅವುಲು ಗಂಗಸರ ದೀಪೆರ್.

ಗೋಂಕುದ ಗಂಗಸರ ಮಲ್ಪುನ ರೀತಿ: ಪತ್ತ್ ಕಿಲೋ ಗೋಂಕುಗು ಪತ್ತ್ ಕಿಲೋ ಬೆಲ್ಲ ಪಾಡ್ದ್ ಪತ್ತ್ ದಿನ(ಸಲ್ಫೇಟ್ ಪಾಡ್‌ಂಡ ಎನ್ಮ ದಿನ) ಕುರಿಯೆರೆ ದೀಪೆರ್. ಪ್ರತಿ ದಿನಲ ಅೈಕ್ ಕೈ ಪಾಡೊಂದುಪ್ಪೊಡು. ಅೈಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ "ಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸುನ" ಕ್ರಮೊಟು ಗಂಗಸರ ದೆಪ್ಪುವೆರ್. ಉಂದು ಸುದ್ಧ ನೀರ್‌ದಂಚ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಗಂಗಸರ ಬೆಯ್ಯಾವುನ ಹದ ಗೊತ್ತು ಉಪ್ಪೊಡು. ಕೊದ್ದಿನ ಎಚ್ಚಾಂಡ ಮಂಡೆದೊಲಯಿದ ಕಜವುಲ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಹಾಳಾಪುಂಡು; ಕಡಿಮೆ ಆಂಡ ಗಂಗಸರ ಬರ್ಪುಜಿ.

ಗೋಂಕುದ ಗಂಗಸರೊಕು ವಾಸನೆ ಜಾಸ್ತಿ. ನಮ್ಮ ತುಳುವೆರ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಗಂಗಸರೊಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಖಾಲಿ ಬೆಲ್ಲದ, ಕಲಿತ ಗಂಗಸರಲಾ ಸೇರ್ದ್‌ಂಡ್. ಬಾರೀ ಸಂಪುದ ಗಂಗಸರೊಲು ಈಂದ್‌ದ, ಬೊಕ್ಕ ಜೀರ್ದೆರಿತ್ತವು. ಬಗೆ ಬಗೆತ ಪಂರ್ದ್‌ಲೆನ್ ಕುರಿಪಾದ್‌ಲಾ ಗಂಗಸರ ದೆತ್ತೊಂದಿತ್ತಿನವುನು ಮಾಹಿತಿದಾರೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಪೊಸ ದಿನೊಕ್ಲೆಡ್ ಪಿದಾಯಿ ಊರುಲೆದ ತೆನಸ್ ಅಸರುಲು ಜೋಕುಲೆನ್ ತನ್ಕ್‌ಲ್ನಂಚಿ ಒಯ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಗು, ಪಿರಾಕ್‌ದೆನ್ ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನವು ಇಲ್ಲಡುಪ್ಪುನಾಕ್ಲೆನ, ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ, ಅಜ್ಜೆ ಅಜ್ಜಿನಾಕ್ಲೆನ ಕರ್ತವ್ಯ ಆದುಂಡು. ಜೂವೊಗು ಎಡ್ಡೆಂತಿನೆನ್ ಕೈಕೊಂದು, ಎಡ್ಡೆ ಅತ್ತಾಂದಿನೆನ್ ದೂರ ಮಲ್ಪುನವು 'ಅಮುರ್ತೊನು ನಮ ಊರುಗು ಪಾಡ್ದ್, ಇಸೊನು ಕಡಪ ರಾಜ್ಯೊಗು ಪಾರಾಯಿಲೆಕ್ಕ'ಂದ್ ಪನೊಲಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ರಾಗಾರ

ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಯಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ರಾಗಾರ ಉಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಮಗ್ರ ಚರಿತ್ರೆದ ಸಂಶೋಧನೆಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪುನವು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಆಶಯ. ಇತ್ತೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಡು ಸುಮಾರ್ ಐನ್ ಸಾರ ಬೂಕುಲು ಉಂಡು. ದಾನಿಲೆಡ್ದ್ ಪುಸ್ತಕ ಬರೊಂದುಂಡು. ನಿಕುಲುಲಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಬುಲೆಪಾವೆರೆ ಗ್ರಂಥದಾನ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಪತ್ರಾಗಾರೊಡು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ, ಫೊಟೋ, ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ, ಪರಾ ಬೂಕುಲು ಸಂಗ್ರಹವಾದುಂಡು. ಪರಾ ಬೂಕುಲೆನ್/ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಕ್ಕುಲೆನ್ ದಾಖಲೀಕರಣ ಮಲ್ಪುನವು ಅಗತ್ಯದವು ಆದುಂಡು. ತುಳುವೆರೆ ಬೆರಿಸಾಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಮಾತ್ರ ಅವು ಸಾದ್ಯ.

ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡಪಾಯಿ ಕಜ್ಜೊಲು

16-4-2018 ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ರಾಗಾರ ಉದಿಪನ, ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಆಯಿ ಕೆ.ಟಿ.ಆಳ್ವ, ಬೊಕ್ಕ ಚಂದ್ರಹಾಸ ಕಣಂತೂರು ಬರೆಯಿನ ತುಳು ಭಾಷೆದ ತಿರ್ಲ್(ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ) ಬುಡುಗಡೆ ಬೊಕ್ಕ "ಮದಿಪು" ಪತ್ರಿಕೆದ ವಜ್ರಸಂಚಿ ಬುಡುಗಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತ್ಂಡ್. ಅಕಾಡಮಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಆದ್ 25 ವರ್ಷ ಆಂಡಲಾ ಸರಿಕಟ್ಟ್‌ದ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಈ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ರಾಗಾರ ವಿಭಾಗೊನು, ನತ್ತೊಟ್ಟುಗು ಪುಸ್ತಕ ಮಾರಾಟ ಮಳಿಗೆನ್ಲಾ ಪ್ರೊ. ಎ.ವಿ ನಾವಡೆರ್ ಬೊಲ್ಪು ಅರ್ಲಾದ್ ಉದಿಪನ ಮಲ್ತೆರ್. ಉದಿಪನೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ನಡತಿ ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡು ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆದ 75ನೇ ಸಂಚಿನ್ಲಾ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎ.ವಿ. ನಾವಡೆರ್ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸಮಗ್ರ ದಾಖಲೀಕರಣೊಗು ಇನಿತ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಾರಿ ಮುಖ್ಯದವು ಪಂಡ್ದ್ ಮದಿಪು ಕೊರಿಯೆರ್. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಲ್ತಿನ ಬೆನೆಟ್ ಜಿ. ಅಮ್ಮನ್ನೆರ್ ಉಂದು ಈಸರಿದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅದ್ಯಕ್ಷೆರ್ನ ಬೊಕ್ಕ ಸದಸ್ಯೆರ್‌ನಕಲ್ನ ಈ ಬೇಲೆ ಆರಂಭ ಮಾತ್ರ ಉಂದು ಬುಲೆವೆರೆ ತುಳುವೆರ್ ಕೈಜೋಡ್ಯಾವುನವು ಅಗತ್ಯದವು ಪಂಡ್ದ್ ಪಂಡೆರ್. ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಡು ಈತ್‌ನೆಟ್ಟ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತಿನ ಬೂಕುಲತ್ತಂದೆ ದಾನಿಲೆಡ್ದ್ ಅತ್ತಂದೆ ಕ್ರಯೊಗು ಖರೀದಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲೆನ್ ಒಂಜೇ ಕಡೆಟ್ಟ್ ಸಂಶೋಧಕರೆಗ್, ಓದುನಕಲೆನಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಅಟ್ಟಣೆ ಆವೊಂದುಂಡು. ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಸಂಗ್ರಹೊಗು ಡಾ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ಮಾವಿನಕುಳಿ ಮೇರ್ ಸಾರತ್ತೈವ ಬೂಕುಲೆನ್ ದಾನ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್ ಅತ್ತಂದೆ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ, ಶ್ರೀ ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ, ನರೇಶ್ ಸಸಿಹಿತ್ಲು, ಶಿವಾನಂದ ಕರ್ಕೇರ, ಬೆನೆಟ್ ಅಮ್ಮನ್ನ ಮೊಕುಲು ಬೂಕುಲೆನ್ ದಾನ ಕೊರ್ತೆರ್. ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ್ ಪತ್ರಾಗಾರ ವಿಭಾಗೊನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ಂಡ್. ನೆಟ್ಟ್, ಅಕಾಡೆಮಿ ಈತ್‌ನೆಟ್ಟ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತಿ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಬರವುಲೆನ್, ತುಳು ಪರಾ ಪತ್ರಿಕೆಲೆನ್, ಪರಾ ಬೂಕುಲೆನ್ ಜೋಪಾನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ಂಡ್ ಅತ್ತಂದೆ ಪೇರೂರು ಜಾರು ಮೇರ್ ತನ್ನ ಮಾತಾ ಲೇಖನೊಲು ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿ ತೂಟೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಈ ವಿಭಾಗೊಗು ಸೇರ್ದ್ಂಡ್.

ಕೆ.ಟಿ. ಆಳ್ವೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಚಂದ್ರಹಾಸ ಕಣಂತೂರು ಬರೆಯಿನ "ತುಳು ಭಾಷೆದ ತಿರ್ಲ್"(ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ) ಬೂಕುನು ಡಾ. ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ ಶೇಣಿ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬೂಕುದ ಪೊಲಬುನು ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅದ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನೊನು ವಹಿಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್ . ಈ ಸಂಧರ್ಬೊಡು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ರಾಗಾರೊಗು ಒಂಜಿ ರೂಪು ಕೊರಿಯೆರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತಿನ ಬೆನೆಟ್ ಜಿ. ಅಮ್ಮನ್ನೆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪರವಾದ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್ಂಡ್.

21–4–2018 ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಜಗದೀಶ್ ಅಮ್ಮುಂಜೆ ಸ್ಮಾರಕ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿ ಮೊಕ್ಲೆನ ಸಹಕಾರೊಡು ಕಲಾವಿದೆ ಜಗದೀಶ್ ಅಮ್ಮುಂಜೆ ನೆಂಪುಟು "ತುಳು ಬದ್‌ಕ್: 'ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಬಿರೊ'ನು ಮಹಾಲಸ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಯುವ ಕಲಾವಿದೆರ್ನ ಕೂಡುವಿಕೆಡ್ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾಂಡೆಡ್ದ್ ಬಯ್ಯಮುಟ್ಟ ನಡತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನೊನು ಕಲಾವಿದೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕೆರಾಯಿನ ಎಮ್.ಜಿ.ಕಜೆ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ನಳಿನಿ ಎಮ್.ಜಿ.ಕಜೆ ನಡಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಬಯ್ಯಮುಟ್ಟ ಸೇರ್ದಿತ್ತಿ 32 ಜನ ಯುವ ಕಲಾವಿದೆರ್ ತುಳು ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಬುಡ್ಪಾಯೆರ್. ಮುಗಿತಲದ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಜಗದೀಶ್ ಅಮ್ಮುಂಜೆ ನೆಂಪುದ ಪುರಸ್ಕಾರೊನು ಹಿರಿಯ ಛಾಯಾಗ್ರಾಹಕೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಕೇಶವ ವಿಟ್ಲ ಮೆರೆಗ್ ಪ್ರದಾನ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಕೇರಳ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ರಾಯಿ ಪಿ.ಎಸ್. ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ ಬೊಕ್ಕ ಎ.ಸದಾನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ, ಎನ್.ಎಸ್.ಪತ್ತಾರ್, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ, ಜೀವನ್‌ದಾಸ್ ಅಮ್ಮುಂಜೆ, ತಾರಾನಾಥ್ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಪಿಕಾಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಚಂದ್ರಹಸ್ ರೈ ವೇದಿಕೆಡಿತ್ತೆರ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ರಾಯಿ ಎ.ಸಿ.ಭಂಡಾರ್ಲು ವಹಿಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಆನಿ ಯುವ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಮಲ್ತಿನ ತುಳು ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ತೋಜಾವುನ ಪೊರ್ಲು ಪೊರ್ಲುದ ಚಿತ್ರೊಲು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಿರಿ ಚಾವಡಿ ದೊಂಪೊಡು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

4–5–2018 ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ರಂಗಚಲನ ಮಂಗಳೂರು ಮೊಕಲ್ನ ಸೇರಿಗೆಡ್ ಕೊಲ್ಯಡ್ ಮೂಜಿ ದಿನತ್ತ "ಜೋಕುಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ" ಕಮ್ಮಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತ್‌ಂಡ್.

30–5–2018 ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿಡ್ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯೊಡು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ತುಳು ವಿಭಾಗೊನು ಸುರು ಮಲ್ಪೆರೆ ಚಾಲನೆ ಕೊರಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ. ಕೆ. ಬೈರಪ್ಪೆರೆಗ್ ಅಭಿನಂದನಾ ಸಮಾರಂಭ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪರವಾದ್ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ಡಾ. ಏರ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಆಳ್ವೆರ್ ಅಭಿನಂದನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ತುಳುಪೀಠದ ಅದ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿ ಪ್ರೊ.ಬಿ.ಶಿವರಾಮ ಶೆಟ್ರು ಅಭಿನಂದನಾ ಭಾಷನ ಮಲ್ತೆರ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅದ್ಯಕ್ಷತೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುಕಾರ್ರು ಆಯಿ ಎ.ಸಿ.ಭಂಡಾರ್ಲು ವಹಿಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್.

5–6–2018 ಅಕಾಡೆಮಿದ ಮೀಟಿಂಗ್ ಹಾಲ್‌ಡ್ ಸರ್ವ ಸಭೆ ನಡಪೊಡ್ದುಂಬು ಶ್ರೀ ಪ್ರಶಾಂತ್ ರಾಮ್ ಕೊಟ್ಟಾರಿ ಮೆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪರವಾದ್ ಸನ್ಮಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತ್‌ಮಡ್. ಅಮೇರಿದ ಜಾರ್ಜಿಯಾ ರಾಜ್ಯೊಡು ಅಲ್ಪದ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಡ್ದ್ ಅದೀಕೃತವಾದ್ 'ತುಳು ಭಾಷೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಪ್ತಾಹೊ'ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಲಾ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಜಾರ್ಜಿಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರೊಗು ತುಳು ಭಾಷೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ದಾಖಲಾತಿನ್ ಒದಗಿಸಾದ್ ಅಲ್ಪದ ಸರಕಾರೊಗು

ಪೊಲಬು ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನಾರ್ ತುಳು ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿ ಪ್ರಶಾಂತ್ ರಾಮ್ ಕೊಟ್ಟಾರಿ. ಮೇರ್ ಕುಡ್ಲದ ಅತ್ತಾವರದಾರ್ ಅದಿತ್ತ್‌ದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ್ ಚರಿತ್ರೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಳೆನ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ದ್ "ಅತ್ತಾವರ ದೈಯೊಂಗುಲು" ಪನ್ಪಿ ಆಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥೊನು ಬರೆದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತ್‌ದ್ ನೆಕ್ಕ್ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬೂಕು ಇನಾಮುನ್ಲಾ ಪಡೆತೆರ್. ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅದುಪ್ಪುನ ಮೇರ್ ಅಮೇರಿಕೊಡು ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

6–6–1018 ಅಕಾಡೆಮಿದ ವತಿಡ್ದ್ ಕುಡ್ಲದ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಂಗಣೊಡು ತುಳು ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಬೊಕ್ಕ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗ್ ಚಾಲನೆ. ನೆತ್ತ ಉದಿಪನೊನು ದೇವಸ್ತಾನದ ಆಡಳಿತ ಮೊಕ್ತೇಸೆರೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಮಾನಾಥ ಹೆಗ್ಡೆ ನಡಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಆಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿ ಎ.ಸಿ. ಭಂಡಾರಿ ಬೊಕ್ಕ ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿ ಶಿವಾನಂದ ಕರ್ಕೇರ, ಬೆನೆಟ್ ಜಿ. ಅಮ್ಮನ್ನ, ತಾರನಾಥ್ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಪಿಕಾಡ್, ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿ ಡಿ. ಎಮ್. ಕುಲಾಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆದ ಉಸ್ತುವಾರಿದಾರಾಯಿ ದೀಪಕ್ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಉಪಸ್ಥಿತರಿತ್ತೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪುನ ಬೂಕುಲು ಓದುಗೆರೆ ಕೈ ಸೇರೊಡು ಪನ್ಪಿ ಉದ್ದೇಶೊಡು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತ್‌ದ್ 12 ದಿನತ್ತ ಈ ಮರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್.

7–6–2018 ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಪುತ್ತೂರು ಶ್ರೀ ಮಹತೋಭಾರ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನ ಸಮಿತಿ ಮೊಕ್ಲೆನ ಸೇರಿಗೆಡ್ ತುಳು ಭಾಷಾ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಶಾಲೆದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆರೆಗ್ ಅಭಿನಂದನಾ ಲೇಸ್ ದೇವಸ್ಥಾನದ ನಟರಾಜ ವೇದಿಕೆಡ್ ನಡತ್ಂಡ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದಿಪನೊನು ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪ್ರೊ. ನಾಗೇಂದ್ರ ಪ್ರಕಾಶ್ ನಡಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಎನ್. ಸುಧಾಕರ್ ಶೆಟ್ರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನೊನು ವಹಿಸ್‌ದಿತ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಎಚ್. ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ವೈ ಶಿವರಾಮಯ್ಯ, ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ರೈ ಸವಣೂರು, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ರು ಬೊಕ್ಕ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ವೇದಿಕೆಡಿತ್ತೆರ್. ಸುರುಟ್ಟು ಮೆರೆನ ಜೋಕುಲೆಗಾದ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತ್ಂಡ್. ಜೋಕುಲೆಗಾದ್ ಆಶಯ ಭಾಷಣೊನು ಕುಂಬ್ರ ಮಲ್ತೆರ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸುರುಟ್ಟು ಜೋಕುಲೆಗಾದ್ ....ಮೆರೆನ ಕುಸಾಲ್‌ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತ್ಂಡ್.

11–6–2018 ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಸದಸ್ಯೆರ್ನಕುಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬೊಕ್ಕ ವಸತಿ ಸಚಿವೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ಯು.ಟಿ.ಖಾದರ್ರೆನ್ ಭೇಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪರವಾದ್ ಅಭಿನಂದನೆ ಮಲ್ತ್ಂಡ್.

12–6–2108 ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಕೆ, ಮಹಿಳ ಬೊಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆದ ಸಚಿವೆರಾಯಿನ ಡಾ. ಜಯಮಾಲ ಮೆರೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಸದಸ್ಯೆರ್ನಕುಲು ಮೆರೆನ್ ಬೇಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪರವಾದ್

ಅಭಿನಂದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪು ಕಾರ್ಯೊಲು ಬೊಕ್ಕ ನನ ಆವೆರೆ ಉಪ್ಪು ಅಭಿವೃದ್ಧಿದ ವಿಚಾರೊಲೆ ಪೊಲುಬುನು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸರಕಾರೊಡ್ದು ಆಪಿ ಸಹಕಾರದ ಬಗೆಟ್ ಬೇಡಿಕೆರ್ ಒಪ್ಪಿಸಾಯೆರ್.

17-6-2018 ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆಡ್ ಒಂಜಾಯಿ ತಾಲೂಕುಡೊಂಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗೆಟ್ ಪುತ್ತೂರು ಬೊಕ್ಕ ಸುಳ್ಯಡ್ ನಡಪಾವೆರೆ ಉಪ್ಪುನ್ಪ ತಾಲೂಕು ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಭೆ ಪುತ್ತೂರುದ ಸನ್ನಿಧಿ ಹಾಲ್‌ಡ್ ನಡತ್ಂಡ್. ಪುತ್ತೂರು ಬೊಕ್ಕ ಸುಳ್ಯೊಡು ನಡಪೆರೆ ಉಪ್ಪುನ ತಾಲೂಕು ಸಮ್ಮೇಳೊನೆಲೆಗ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿದ ನೇಮಕ ಆಂಡ್. ಸುಳ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಪುತ್ತೂರುಡು ಉಪ್ಪು ಮಾತಾ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆದಕುಲು, ತುಳು ಅಭಿಮಾನಿಲು ಸೇರ್ದಿತ್ತಿ ಈ ಸಭೆಟ್ಟ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುಕಾರ್ರು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಡಾ.ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ್ರು ಪಾಲ್ ದೆತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

20-6-2018 ಅಕಾಡಮಿದ ಚಾವಡಿಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆಗ್ ಅಗತ್ಯವಾದಿತ್ತಿನ ಎಲ್.ಸಿ.ಡಿ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್‌ದ ಉದಿಪನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊನು ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರೂಪಕೆರಾಯಿನ ಡಾ. ಸದಾನಂದ ಪೆರ್ಲ ನಡಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ರು, ಸದಸ್ಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಬಂಧುಲು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡು ಸೇರ್ದಿತ್ತೆರ್.

23-6-2018 ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿಟ್ ತಮ್ಮಣ ಬೊಕ್ಕ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡತ್ಂಡ್. ಉಂದು ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ 25ನೇ ವರ್ಷದ ನೆಂಪುಗು ಪಾಡೊಂಡಿ ಪೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸುರುತ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಹಿರಿಯ ರಂಗಕರ್ಮಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ಕುಮಾರ್ ಮಲ್ಲೂರು ಮೆರೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪರವಾದ್ ಚಾವಡಿ ತಮ್ಮನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗೌರವ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಬತ್ತಿತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿದೇಶಕೆರ್ ಆಯಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯ ಕುಮಾರ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಮೇರ್ ತಮ್ಮಣ ಪಡೆಯಿನರೆನ ಪೊಲಬುನು ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ತುಳು ಕೂಟದ ಗುರ್ಕಾರ್ರಾಯಿ ದಾಮೋದರ ನಿಸರ್ಗೆರ್ ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ವೇದಿಕೆಡಿತ್ತ್‌ದ್ ಎಡೆಪ್ಪುದ ಮದಿಪು ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ರು ಕಾಯಕ್ರಮದ ಅದ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನೊನು ವಹಿಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ತಮ್ಮಣ ನಡತಿ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ಕುಮಾರ್ ಮಲ್ಲೂರ್ರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಸಂವಾದ ನಡತ್ಂಡ್.

27-6-2017 ಅಕಾಡೆಮಿದ ಚಾವಡಿಡ್ ಪ್ರೊ. ಸುರೇಂದ್ರರಾವ್ ಬೊಕ್ಕ ಡಾ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ ಮೊಕುಲು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗ್

ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತಿ When Moon Light is Very Hot (Tulu Works songs & Dance Songs), ಡಿ.ಕೆ.ಚೌಟೆರ್ನ ಕಾದಂಬರಿ ಮಿತ್ತಬೈಲ್ ಯಮುನಕ್ಕೆ Mittabail Yamunakka(A Tale of a Landlord's Household), ತುಳುತ್ತ ಅಜತ್ತಿನ ಜನಪದ

ಕತೆಕ್ಕುಲು The Rain boy (Tulu Folktales) ಈ ಮೂಜಿ ಬೂಕುದ ಬುಡುಗಡೆನ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಕ್ಷೇತ್ರೊದ ಧರ್ಮಾದಿಕಾರಿ ಪದ್ಮವಿಭೂಷಣ

ರಾಜರ್ಷಿ ಡಾ. ಡಿ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಡಾ. ಮೋಹನ್ ಆಳ್ವೆರ್ ಬೊಕ್ಕ

ಡಾ. ಡಿ.ಕೆ.ಚೌಟೆರ್ ವೇದಿಕೆಡಿತ್ತೆರ್. ಬೂಕುಲೆ ಪೊಲಬುನು ಪ್ರೊ.ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ ಬೊಕ್ಕ ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ

ಬಿಳಿಮಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅದ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನೊನು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುಕಾರ್ರು ವಹಿಸ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ನೆಟ್ಟ್ ಸುರುತ್ತ ಬೂಕುದ ಬೂಕುನು ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

30–6–2018 ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಿರಿ ಚಾವಡಿಡ್ 2017ನೇ ವರ್ಷದ ಮಾನಾದಿಗೆದ ಮರ್ಯಾದಿ ಬೊಕ್ಕ ಇನಾಮು ಪಟ್ಟುನಲೇಸ್ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗುರುದೇವದತ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಮ್, ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಒಡಿಯೂರುದ ಪರಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಶ್ರೀ ಗುರುದೇವಾನಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುದ ಮದಿಪು ಕೊರಿಯೆರ್. ಮಂಗಳೂರುದ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆದ ಮಹಾ ಪೌರೆರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಇನಾಮು ಪಟ್ಟುನ ಲೇಸ್‌ನ್ ನಡಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್ 2017ನೇ ವರ್ಷದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿನಕುಲು ಡಾ. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ (ಯಕ್ಷಗಾನ) ಶ್ರೀ ಸೇಸಪ್ಪ ಪಂಬದ(ಜಾನಪದ) ಶ್ರೀಮತಿ ಶಕುಂತಲಾ ಭಟ್(ಸಾಹಿತ್ಯ) ಬೊಕ್ಕ ಬೂಕುದ ಇನಾಮು ದೆತೊಂಡಿನಕುಲು ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್(ಅಧ್ಯಯನ) ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ(ಕತೆ) ಶ್ರೀಮತಿ ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ (ಕಬಿತೆ) ಮಲ್ಲ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್‌ದ ಶಾಸಕೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ. ಕೆ. ಹರೀಶ್ ಕುಮಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಮಂಗಳೂರು ಮಹಾ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆದ ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಹಣಕಾಸು ಅಪೀಲು ಸ್ಥಾಯಿ ಸಮಿತಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ರುಲಾ ಸ್ಥಳೀಕ ಕಾರ್ಪೋರೇಟರ್ ಆಯಿ ಶ್ರೀ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣೆರ್ ಮಿತ್ತರ್ಮೆಡಿತ್ತೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ರಾಯಿ ಶ್ರೀ ಎ.ಸಿ. ಭಂಡಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನೊಡಿತ್ತ್‌ದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಹಾಸ ಬಿ. ರೈ ಬೊಕ್ಕ ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯೆರಾಯಿ ಶ್ರೀ ರಾಜೇಶ್. ಜಿ. ವೇದಿಕೆಡಿತ್ತೆರ್. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ಥಿದೊಟ್ಟಿಗೆ 50 ಸಾರದ ಪಣವುದ ಉಡಿಗೆರೆಲಾ, ಬೂಕುದ ಪ್ರಶಸ್ತಿದೊಟ್ಟಿಗೆ 25 ಸಾರ ರುಪಾಯಿದ ಪಣವುದ ಉಡಿಗೆರೆಲಾ ಸೇರ್ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ವರದಿ:– ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2017

ಡಾ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಿಮಂತೂರು

ಡಾ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಿಮಂತೂರು ಮೇರ್ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕುದ ನಂದಿಕೂರ್ಡು ತಾರೀಕ್ 01-02-1934ಡ್ ಎಳತ್ತೂರುಗುತ್ತು ಅಚ್ಚಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಚೀಂಕ್ರಿ ಗುತ್ತು ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ಶೆಡ್ತಿ ಮೊಕಲೆನ ಮಗೆಯಾದ್ ಪುಟ್ಟಿಯೆರ್. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಸರೊಡ್ ಬುಲೆಯಿನ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ರು ಬಾಲ್ಯೊಡೇ ಹಳೆಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ಬೊಕ್ಕ ಛಂದಶಾಸ್ತ್ರೊ, ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ್ ಕಂಠಪಾಠ ಮಲ್ತಿನ ಪ್ರತಿಭಾವಂತೆ.

ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ರೆಗ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬೊಕ್ಕ ಛಂದಸ್ಸ್ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಿತ್ತ್ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ. ಅಂಚಾದ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಾತ್ರವತ್ತ್ ಇಡೀ ಛಂದಸ್ಸ್ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗ್ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡನೇ ಕಾಣಿಕೆ ಪಂಡದ್ ವಿದ್ವಾಂಸರೆನ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನ ಅರೆನ ಮಾಮಲ್ಲಕೃತಿ 'ಯಕ್ಷಗಾನ ಛಂದೋಬುಧಿ'ಗ್ ಹಂಪಿದ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿನ್ ಕೊರ್ದು ಗೌರವ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ನಾಗವರ್ಮೆ 'ಛಂದೋಂಬುಧಿ' ಪನ್ಪಿನ ಕೃತಿನ್ ಬರೆತಿಲೆಕ್ಕನೆ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ರ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಛಂದೋಂಬುಧಿ ಬರೆಯಿನೆಟ್ಟಾದ್ ಮೆರೆಗ್ 'ಅಭಿನವ ನಾಗವರ್ಮೆ' ಪನ್ಪಿನ ಪುಗರ್ತೆ ಬತ್ಂಡ್. ಈ ಕೃತಿತ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆರ್ ಅನರ್ಘ್ಯಛಂದೋರತ್ನ, ವಿಚಿತ್ರ ತ್ರಿಪದಿ ಪನ್ಪಿನ ಕೃತಿಕ್‌ಲೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಶೆಟ್ರ್ ಛಂದೋಬದ್ಧವಾಯಿನ ಮಸ್ತ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್. ಸೊರ್ಕುದ ಸಿರಿಗಿಂಡೆ, ರಾಜಮುದ್ರಿಕೆ, ಬೆಂಗ್‌ದ ಬಾಲೆಸಾಗಿ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಎಣ್ಮ ತುಳು ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್. ಈ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಳೊಡು ಪ್ರದರ್ಶನ ಆದ್ ಕೀರ್ತಿ ಕನೊತ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆರಾದ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ್ ಗೌರವ ಅಭಿಮಾನೊ ಪಡೆಯಿನ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ರೆಗ್ ಅಗರಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕುಕ್ಕಿಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಆಳ್ವಾಸ್ ನುಡಿಸಿರಿ ಪ್ರಶ , ಮುದ್ದಣ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಪಾರ್ತಿಸುಬ್ಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ವಿಂಶತಿತಮ ವಿದ್ವತ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇಂಚಿನ ದಿಂಜ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸನ್ಮಾನೊಲ್ ತಿಕದ್ಂಡ್.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಛಂದಸ್ಸು, ಸಂಶೋಧನೆ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡ್ ಬಾರಿ ಕಜ್ಜ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಛಂದಸ್ಸ್ ಬ್ರಹ್ಮೆ ಪಂಡ್ದ್ ಪುಗರ್ತ್ ಪಡೆಯಿನ ಸಿಮಂತೂರ್‌ದಾರ್ ಮಲ್ತಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾಧನೆಗ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ 2017ನೇ ವರ್ಷದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿನ್ ಕೊರ್ದು ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ಂಡ್ .....

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 2017 ಸಾಲ್‌ದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿನಾರ್

ಶ್ರೀ ಸೇಸಪ್ಪ ಪಂಬದ ಮಂಜನಾಡಿ

ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಮಂಜನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಸೇಸಪ್ಪ ಪಂಬದೆರ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಆರಾಧನಾ ಪರಂಪರೆಯಾದುಪ್ಪುನ ದೈವರಾಧನೆದ ಕುಲಕಸುಬುನು ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಹಿರಿಯ ದೈವಕಟ್ಟುನಾರ್ ಆದುಲ್ಲೆರ್. ಭಾರಿ ಪುಗರ್ತೆದ ದೈವಕಟ್ಟುನರಾದಿತ್ತಿನ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಪ್ಪ ಪಂಬದ ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಿರಿಜ ಮೊಕಲೆನ ಮಗೆಯಾದ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಸೇಸಪ್ಪೆರ್ ಅಮ್ಮೆರ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಲ್ಯೊಡೆ ಕುಲಕಸುಬುನ್ ಮಲ್ಪರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಾಡ್ದನ, ನಲಿಕೆ, ವೇಷಭೂಷಣ, ದೈವಪುರಾಪುಲೆನ್ ಪೂರಾ ತೆರಿದ್ ಪುಗರ್ತೆ ಬೊಕ್ಕ ಕಾರಣಿಕದ ರಾಜನ್ ದೈವೊಲೆಗ್ ಕಟ್ಟುನ ಒರಿ ಪ್ರಮುಖ ಕಸುಬು ಕಲಾಕಾರೆಯಾದ್ ಬುಳೆಯೆರ್. ಈ ಭಾಗದ ಪ್ರಧಾನ ದೈವೊಲಾಯಿನ ಅರಸು ದೈವ, ವೈದ್ಯನಾಥೆ, ಮಲರಾಯೆ, ಜುಮಾದಿ, ಪಿಲಿಚಾಮುಂಡಿ, ಜಾರಂದಾಯೆ, ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಪಂಜುರ್ಲಿ, ಕೊಡಮಣಿತ್ತಾಯೆ ಈ ಮಾತಾ ದೈವೊಲೆಗ್ ಪತಿಮಾನಿಯಾದ್ ಬೇಲೆ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯೆರ್.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕ್ಷೇತ್ರೊಳಾಯಿನ ಕಂಕನಾಡಿ ಗರೋಡಿ, ಅತ್ತಾವರ ಅರಸು ವೈದ್ಯನಾಥೆ, ಕೊಡಕಲ್ ಕಣ್ಣೂರು ವೈದ್ಯನಾಥೆ, ಸುರತ್ಕಲ್ ವೀರಭದ್ರಕ್ಷೇತ್ರೊ, ಮಂಜನಾಡಿ ಮಲರಾಯೆ, ನೀರುಮಾರ್ಗ ಜಾರಂದಾಯ ನಡೆ, ತಲಪಾಡಿ ಮಲರಾಯೆ, ಉಳ್ಳಾಲ ಮಲರಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರೊ, ಮರೋಳಿ ನಟ್ಟಿಮನೆ ಉಳ್ಳಾಯೆ, ಸುರತ್ಕಲ್ ಬೊಬ್ಬರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರೊ, ಬಿಕರ್ನಕಟ್ಟೆ ಕಂಡೆಟ್ಟು ವೈದ್ಯನಾಥ ಜುಮಾದಿ ಬಂಟೆ, ಉಂದ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಾವಂದೆ ಪತ್ತ್ ಪದಿನಾಜಿ ಕಡೆಟ್ ಇಲ್ಲ್ ಪತಿ ದೈವೊಲೆಗ್‌ಲಾ ಕಟ್ಟ್‌ದಿನ ಮಲ್ಲ ಅನುಭವೊದ ವ್ಯಕ್ತಿಲು ಮೇರ್ ಆದುಲ್ಲೆರ್.

ಸಜ್ಜನೆ, ಸೌಮ್ಯ ಸ್ವಭಾವೊದ ಬೊಕ್ಕ ನಯವಿನಯದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊದಾರಾಯಿನ ಸೇಸಪ್ಪ ಪಂಬದೆರ್ ತನ್ನ ಕಸುಬುದ ಪೊಲಬು, ಬಾರಿ ಮಲ್ಲಮಟ್ಟ್‌ದ ನೇಮ ನಿಷ್ಠೆಡ್ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸೇವೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನಾರ್. ಆ ಮುಖೇನ ದೈವ ಮಾಧ್ಯಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ್ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಜಾನಪದ ಆರಾಧನಾ ಪರಂಪರೆದ ಒರಿಪು ಬೊಕ್ಕ ಬುಳೆಪುಗ್ ಕಾರಣ ಕರ್ತೆರಾಯಿನ ಪುಗರ್ತೆದ ಗಣ್ಯೆರ್ ಆದುಲ್ಲೆರ್.

ಸೇಸಪ್ಪ ಪಂಬದರೆನ ಸೇವೆನ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ತಿನ ಮಸ್ತ್ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲು ಬೊಕ್ಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಅರೆನ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗೌರವ ಕೊರ್ತ. ಅಂಚೆನೆ ಮೆರೆನ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಾಧನೆಗ್ ಮಣೆ ಪಾಡಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 2017ನೇ ಸಾಲ್‌ದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿನ್ ಕೊರ್ದು ಮಾನದಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಶ್ರೀಮತಿ ಹೆಚ್. ಶಕುಂತಲಾ ಭಟ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಹೆಚ್.ಶಕುಂತಲಾ ಭಟ್ ಮೇರ್ ಕರಿನ ನಲ್ಪ ವರ್ಷಡ್ದಿಂಚಿ ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಎಲ್ಲೊವ್ಡ್ದ್ ಎಚ್ಚ ಕೃತಿಕ್‌ಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಬೆನ್ನೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ. 1950ಡ್ ಯು.ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್ ಬೊಕ್ಕ ಯು. ಸುಲೋಚನಾ ಬಾಯಿ ಮೊಕಲೆನ ಮಗಳಾದ್ ಉಡುಪಿಡ್ ಪುಟಿನ ಮೇರ್, ಹಳೆಯಂಗಡಿಡ್ ನೆಲೆ ಉಂತುದ್ ತನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಶಕುಂತಲಾ ಭಟ್ ಮೇರ್ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡೊಡು ಕಾದಂಬರಿ, ಕವನ, ಕಥೆ, ನಾಟಕ ಇಂಚ ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಕಾರೊಲೆಡ್ ಬರವು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನಾರ್. ಆರ್ ಬರೆಯಿನ ಬಿಲೆದಾಂತಿನ ನಿಲೆ, ಸತ್ಯ ಶೋಧನೆ, ವಿಧಿತ ಮದಿಪು, ಪರಕೆದ ನೇಮ ಪನ್ಪಿನ ತುಳು ಕಾದಂಬರಿಲು, ಉರ್ಲಾಯಿನ ಪೊರ್ಲು, ಇಂಚ ಒಂಜಿ ಕಥೆ, ಬಡವು, ಬಂಗಾರ್ದ ಬದ್ಕ್, ನಂಜಿದ ಗಂಜಿ, ಸತ್ಯ ನೆತ್ತಿಡ್ ಅರ್ಲುಂಡು, ಉಳ್ಳೊಲದ ಉಳ್ಳಾಲ್ತಿ, ಬದಿತ ಬಲಿ, ಪೊರ್ಲು–ಮರ್ಲು, ಪರಕೆದ ಪಡಿ, ಜಿಡೆ, ಬೊಲ್ಪುದ ತಾದಿ ದೂರ, ಬಿತ್ತೆನ್ನ ಸೊತ್ತು, ನೆತ್ತೆರ್ದ ಕಾಣಿಕೆ, ಕರ್ಲ್‌ದ ತಿರ್ಲು, ಬಿದೆ, ಪುಟ್ಟುರಾಶಿ, ಬುಲೆ ಕಾಣಿಕೆ ಪನ್ಪಿನ ನಾಟಕೊಲು ಸ್ಪರ್ಧೆಲೆಡ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವೊಲೆನ್ ಪಡೆತ.

ಮೆರೆನ ನನೊಂಜಿ ಪುಗರ್ತೆದ ಕೆಲಸ ಪಂಡ ಜೊಕುಲೆಗಾದ್ ಮಲ್ತಿನ ಬರವು ಸಾಹಿತ್ಯ. ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ, ಬಾಲಾಯಣ, ಭಕ್ತ ಮಾರ್ಕಾಂಡೇಯ, ಭಕ್ತಧ್ರುವ, ಭೂ ಕೈಲಾಸ, ಪುರ್ನಜನ್ಮ, ಪರಿವರ್ತನೆ, ಚಿಗುರಿದ ಕನಸು ಇಂಚಿತ್ತಿನ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಲೆನ್, ಅಂಚೆನೆ ಚಂದಮಾಮ ಪನ್ಪಿನ ಕವನ ಸಂಕಲನ, ಹಾರುವ ಚೆಂಡು, ಚಿಣಿಮಿಣಿ ಪನ್ಪಿನ ಕಥಾ ಸಂಕಲನೊಲು, ಗರಿ ಬೊಕ್ಕ ಹಬ್ಬ ಪನ್ಪಿನ ಕಾದಂಬರಿಲೆನ್ ಜೊಕುಲೆ ಗಾದೇ ಬರೆದ್ ಜೊಕ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗ್ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ದ ಕಾಣಿಕೆನ್ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ದೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಹಣತೆ, ಮೊಗ್ಗು ಬಿರಿದಾಗ, ಅರಗಿಳಿ, ಅತಿಥಿ, ಅಂತರಾಳ, ಒಲವಿನೊಸಗೆ, ಭೃಂಗದ ಬೆನ್ನೇರಿ, ರೇಣುಕಾ, ಒಂದು ಕೊಲೆಯ ಸುತ್ತಾ ಪನ್ಪಿನ ಕಾದಂಬರಿ, ಕವನ ಸಂಕಲನ, ಕಥಾ ಸಂಕಲನೊಲೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ದೆರ್. ತುಳು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪದ್ಯೊಲು, ಮನೆ ಮದ್ದು, ಕೃಷಿಕ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ನುಡಿಕುಲು, ತುಳು ಪರ್ಬೊಲ್ನ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆನ್ ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರಲೆನ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ದೆರ್.

ಮಂಗಳೂರ್ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ ಪ್ರಸಾರ, ಜಿಲ್ಲಾ, ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ತುಳು ಕಬಿಗೋಷ್ಠಿಲೆಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆತೆರ್, ದೇಶ, ವಿದೇಶೊಲೆಡ್ ಅರೆನ ತುಳು ನಾಟಕೊಲು ಪ್ರದರ್ಶನ ಆತ. ಶಾಲೆ, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಡ್ ನೂದೆಕ್ಕ್‌ಲಾ ಜಾಸ್ತಿ ನೃತ್ಯ ರೂಪಕೊಲು ಬೊಕ್ಕ ನಾಟಕೊಲು ಪ್ರಸಾರ ಆತ. ಆರ್ ಮಲ್ತಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಲಸಗ್ಲಾ ಪುದರ್‌ಉಂಡ್.

ನಾಟಕ ಬರೆಪಿನ ಪಂತೊಡ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆದ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ರತ್ನವರ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿನ ಮೇರೆಗ್ ದಿಂಜ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವ ತಿಕ್‌ದುಂಡ್. ಅಂಚೆನೆ ಅರೆನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆನ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ದಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮೇರೆಗ್ 2017ನೇ ಸಾಲ್‌ದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿನ್ ಕೊರ್ದು ಮಾನಾದಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೂಕುದ ಇನಾಮು 2017

'ತುಳುನಾಡಿನ ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳು'

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ತುಳುತ ಕವಿಯಾದ್, ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸೆ ಯಾದ್ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನಾರ್. 'ತುಳುನಾಡಿನ ನಲಿಕೆ ಜನಾಂಗದ ಜನಪದ ಕುಣಿತಗಳು' ಪನ್ಪಿನ ವಿಷಯೊದ ಸಂಶೋಧನೆಗ್ ಆರ್ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೊಡ್ದ್ ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ. ಪದವಿನ್ ಪಡೆತೆರ್. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್ ಇಡೀ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಓದು ಬೊಕ್ಕ ಅಧ್ಯಯನೊಗ್ ಮುಡಿಪಾದ್ ದೀಯಿನಾರ್. 'ತುಳುವರ ಜಾನಪದ ಕತೆಗಳು''ಜಾನಪದ ಸ್ಪಂದನ' 'ಜನಪದ ಕುಣಿತಗಳ' 'ಜಾನಪದ ಮಿನದನ' 'ಕಲ್ಕುಡ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶೋಧ' 'ತುಳು ನಾಡು ನುಡಿ' 'ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಜನಪದ ಕುಣಿತಗಳು' ಪನ್ಪಿನ ಕೃತಿಕ್‌ಲೆನ್ ಆರ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಬರೆತೆರ್. 'ಪಚ್ಚೆ ಕುರಲ್' 'ದುನಿಪು' ಪನ್ಪಿನ ಕವನ ಸಂಕಲನೊ, 'ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯೆ' ಪನ್ಪಿನ ಕತೆನ್ ತುಳುಟ್ ಬರೆತೆರ್. ತುಳು ಭಾಷೆ, ಜನಾಂಗ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆರಾಧನೆ ಮಿತ್ತ್‌ಆರ್ ಬರೆಯಿನ ಮಸ್ತ್ ಅಂಕಣ ಬರವುಲು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆತ. 2017ಡ್ ಪ್ರಕಟವಾಯಿನ ಪಾಲ್ತಾಡಿಯೆರೆನ 'ತುಳುನಾಡಿನ ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳು' ಪನ್ಪಿನ ಕೃತಿ ಭೂತಾರಾಧನೆ, ನಾಗಾರಾಧನೆ, ಶಕ್ತ್ಯಾರಾಧನೆ ಯಕ್ಷಗಾನ, ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ, ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಬಂಧಿ, ನಾಥ ಪಂಥ, ಕುಟುಂಬ ಸಂಬಂಧಿ, ವಾದ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಕುಣಿತಲೆನ್ ವಿಸ್ತಾರವಾದ್ ಬೊಕ್ಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ್ ಅಧ್ಯಯೊನ ಮಲ್ಪುಂಡ್. ಒಂಜಿ ಸೃಜನ ಶೀಲವಾಯಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಾಜೊಗ್‌ಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಜನಪದ ಕುಣಿತೊಲೆಗ್‌ಲಾ ಇಪ್ಪುನ ಸಂಬಂಧೊನ್ ಕೃತಿ ನಮ್ಮದುಂಬು ದೀಪುಂಡ್. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಿನ ಈ ಕೃತಿ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಧ್ಯಯೊನೊಗ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕೊಡುಗೆಂದೇ ಪನೊಲಿ. ಅಂಚಾದ್ ಈ ಮಹತ್ವೊದ ಕೃತಿಕ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಯನೊಗ್ ವಿಭಾಗೊದ ಇನಾಮು ಕೊರ್ದು ಗೌರವ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

'ಗಗ್ಗರ'

ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ

ಕಥಾ ವಿಭಾಗ

ಶಿಮಂತೂರ್ ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣೆರ್ ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಭಾಷೆಡ್ ಬರೆಪಿನ ಪುಗರ್ತೆದ ಬರಹಗಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಜೀವನ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಮೇರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬದ್‌ಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ತನ್ನ ಆಳವಾಯಿನ ಅನುಭವೊಡ್ ತೂದ್ ಬರೆವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಒರಲ್, ಕೊರಲ್, ಸ್ಪರ್ಶ, ಒಸರ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಕಬಿತೆ ಸಂಕಲೊನ್‌ಲೆನ್, ಅನ್ಯಾಯದ ಪಲ, ಬ್ರಹ್ಮನ ಬರವು, ಮುಗಲ್ ಕಬ್ಬಿಂಡ್, ಕಣ್ಣೀರ್ದ

ಕಥೆ, ಬದಿತ್ತ ದೊಡ್ಡು, ಕಲಾಗಾರನ ಕೊಲೆಗಾರೆ ಏರ್?, ಬೊಣ್ಯ ಮುರ್ಕುದಿ ಗೆಂಡ, ಕಂಡನೆನೇ ದೇವೆರ್, ಉಂದು ವಾ ನ್ಯಾಯ?, ಗಾಲ, ಚಕ್ರ, ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿ, ಸಯ್ಯರಾಂಡಲಾ ಬುಡ್ಲೆ ಇಂಚಿನ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್. ಜಾತ್ರೆ ಅರೆನ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಆದುಂಡು. ಸುವರ್ಣೆರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರೊಗ್ ಕೊರ್ತಿನ ಕೊಡುಗೆಗಾದ್ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವೊಲೆನ್ ಪಡೆದೆರ್. ಡಾ। ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗಡೆರ್‌ನ ಪಿತಾಶ್ರೀ ದಿ। ರತ್ನವರ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ನ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಬೆಹರಿನ್-ಕಾಂಚನ್ ಪೌಂಡೇಶನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕನ್ನಡ ಸೇವಾ ಸಂಘ ಪೊವಾಯಿ, ಮುಂಬಾಯಿ ಮೊಕಲ್ನ ಕನ್ನಡ ಜ್ಯೋತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸದ್ಭಾವನಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇಂಚಿನ ತುಂಬ ಗೌರವೊಲೆನ್ ಆರ್ ಪಡೆತೆರ್.

ಸುವರ್ಣೆರೆನ 'ಗಗ್ಗರ' ಕತೆ ಸಂಕಲನೊ 2017ನೆದ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬೂಕು ಇನಾಮುನು ಪಡೆತ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಮಾಜೊಡು ಆವೊಂದಿಪ್ಪುನ ಬದಲಾವಣೆನ್ ಈ ಕತೆಕುಲು ನಮ್ಮದುಂಬು ದೀಪ. ತುಳು ಪರಪೋಕುದ ತಲಮಟ್ಟದ ಅನುಭವೊನು, ತಿಳುವಳಿಕೆಲೆನ್ ಈ ಕತೆಕುಲು ಕೊರ್ಪ. ಅಂಚಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 2017 ವರ್ಷದ ಕಥಾ ವಿಭಾಗದ ಕೃತಿಕ್ಕ್ ಇನಾಮು ಕೊರ್ದು ಗೌರವ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

'ಪಡಿಪ್ಪಿರೆ'

ಶ್ರೀಮತಿ ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ

ತುಳು ಕವನ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ ಮೇರ್ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡೊಡು ಬರೆವೊಂದಿಪ್ಪುನ ಯುವ ಬರಹಗಾರ್ತಿ. ಇತಿಹಾಸ ವಿಷಯೊಡು ಸ್ನಾತಕೊತ್ತರ ಪದವಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಹಕಾರ ವಿಷಯೊಡು ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಪದವಿನ್ ಮೇರ್‌ಪಡೆತೆರ್. 'ನೆಹರು ಯುವ ಕೇಂದ್ರ'ಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯಾದ್, ಸಂದೇಶ ಸಂಸ್ಥೆಡ್ ತುಳು ಜಾನಪದ ಸಂಶೋಧಕಿಯಾದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ದೆರ್. ಮೆರೆನ ಕತೆ, ಕವನ, ಲೇಖನೊಲು ಉದಯವಾಣಿ, ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮದಿಪು, ಸಂಪರ್ಕ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್. ಸಂದೇಶ ಪ್ರಕಾಶನೊಡ್ ಮೆರೆನ 'ನಾಟಿ' ಪನ್ಪಿನ ಜಾನಪದ ಕೃತಿ, 'ಶಿವ ಸುಗಿಪು' ತುಳು ಭಕ್ತಿ ಗೀತೊಲೆನ ಧ್ವನಿಸುರುಳಿ ಬುಡುಗಡೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಇರ್ವತ್ತೈನ್‌ಕ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಳು ಕಬಿಗೋಷ್ಠಿಲೆಡ್ ಮೇರ್ ಪಾಲೆಪಡೆತೆರ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರೂಪಕಿಯಾದ್, 'ನಮ್ಮ ಸಂಪರ್ಕ' ತಿಂಗೊಳ್ ಪತ್ರಿಕೆದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯೆಯಾದ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತಿನ ಅನುಭವೊನು ಪಡೆತೆರ್.

'ಅಪ್ಪೆಗ್ ಬಾಲೆದ ಓಲೆ' ಅಂಚೆ ಕಾರ್ಡ್ ಪತ್ರ ಪಂತೊಡ್ ಮೆರೆಗ್ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟೊಡ್ ಪ್ರಥಮ, ಮದಿಪು ತುಳು ಕಥಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಡ್ ಪ್ರಥಮ ಇಂಚಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಂತೊಲೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವೊಲು ತಿಕ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಡ್ ಸಕ್ರಿಯೆರಾದಿಪ್ಪುನ ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವೆರ್ ತನ್ನ 'ಪಡಿಪ್ಪಿರೆ' ಕಬಿತ ಸಂಕಲನೊಗ್ 2017ನೇ ಸಾಲ್ದ ಬೂಕ್‌ದ ಇನಾಮುನು ಪಡೆತೆರ್. ಈ ಬೂಕುದ ಕಬಿತೆಲು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕೃಷಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಬದ್‌ಕ್ ಮರ್ಗಿಲ್ ಮಗರೊಂದಿಪ್ಪುನ ಬೊಕ್ಕ ಅಳಿಯೊಂದಿಪ್ಪುನ ಬಗೆಟ್ ಬೇನೆ ಬೇಸರೊನ್ ದುಂಬು ದೀಪುಂಡು. ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡಲ್, ಕಂಡ, ಸುದೆ, ಪಚ್ಚೆ ಪಯಿರ್, ಜಾತ್ರೆ ಪರ್ಬೊಲೆನ್ ಭಾರಿ ಉಲ್ಲಾಸೊಡ್ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ಪುಂಡ್. ಕರಿದ್ ಪೋವೊಂದಿಪ್ಪುನ ಕಾಲದ ಬಗೆಟ್ ಮೋಕೆ ತೋಜಾವುನ ಈ ಕೃತಿ ನಮ್ಮಕಾಲೊಗ್ ಎದುರಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಈ ಕೃತಿಕ್ಕ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 2017 ವರ್ಷದ ತುಳು ಕವನ ವಿಭಾಗೊಡು ಇನಾಮು ಕೊರ್ದು ಗೌರವ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆಗ್ ಲೇಖನ ಬರೆಪಿನಕಲೆಗ್ ಸೂಚನೆ

- ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅಧ್ಯಯನ, ಮದಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್, ಕತೆ/ ಕಬಿತೆ/ ಪರ ಪೊಸ ಬೂಕುದ ಪೊಲಬು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಕಡಪುಡೊಲಿ.
- ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಲೆಕ್ಕ್ ಸಮ್ಮಂದ ಪಡೆಯಿ ಲೇಖನೊಲೆಗ್ ಅದ್ಯತೆ.
- ಲೇಖನೊಲು ತುಳು ಭಾಷೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಕೈಬರವುದು ಆಂಡ ಮೂಜಿ ಪುಟತ್ತವು ಅದಿತ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜೇ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ಬರೆತಿನವು ಆದಿಪ್ಪೊಡು. ಟೈಪ್ ಮಲ್ತಿನವು ಆಂಡ ರಡ್ಡ್ ಪುಟತ್ತ ಮಿತಿ ಉಪ್ಪಡ್.
- ಟೈಪ್ ಮಲ್ತ್ ಕಡಪುಡುನಕುಲು ನುಡಿ ಫಾಂಟ್‌ಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಈಮ್ಮೈಲ್ ಪತ್ತೆಗ್ ಕಡಪುಡ್ಲೆ.
- ಲೇಖಕೆರೆ ಪುದರ್, ಪತ್ತೆ ಇಜ್ಜಂದಿ ಬರವುಲು ಸ್ವೀಕಾರ ಆಪುಜಿ.
- ಪೊಸ ಬೂಕು ಬರೆಯಿನಕುಲು ಐತ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ಪರೆ ರಡ್ಡ್ ಬೂಕುಲೆನ್ ಕೊರ್‌ಂಡ ಬೂಕುದ ಪೊಲಬುನು ಮದಿಪುಡು ಮಲ್ಪುವ.
- ಮದಿಪು ಪತ್ರಿಕೆದ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 50/– ಅಜೀವ ಚಂದಾ ರೂ. 500/–

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪತ್ತೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

"ತುಳು ಭವನ", ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು

ದೂರವಾಣಿ : 0824 2459389

tulu.academy@yahoo.co.in

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿನಕುಲು

ವರ್ಷ	ಕ್ಷೇತ್ರ	ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತೆರ್ನ ಪುದರ್
1995–1996	ಸಾಹಿತ್ಯ	1. ದಿ.ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ
		2. ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್
1996–1997	ಸಂಶೋಧನೆ	3. ದಿ. ಪ್ರೊ ಕು.ಶಿ ಹರಿದಾಸ ಭಟ್
	ಸಾಹಿತ್ಯ	4. ದಿ.ಕೆಲಿಂಞ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	5. ಶ್ರೀ ಮಿಜಾರು ಅಣ್ಣಪ್ಪ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	6. ದಿ. ಬಿ. ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್
1997–98	ಸಾಹಿತ್ಯ	7. ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ
	ಸಂಶೋಧನೆ	8. ಡಾ. ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್
	ನಾಟಕ-ಚಲನಚಿತ್ರ	9. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್. ಟೈಲರ್
	ಯಕ್ಷಗಾನ	10. ದಿ. ಮಲ್ಪೆ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಸಾಮಗ
1998–99	ಸಾಹಿತ್ಯ	11. ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	12. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚಿತ್ತಾಯ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	13. ದಿ.ಮಂಕುಡೆ ಸಂಜೀವ ಶೆಟ್ಟಿ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	14. ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಲೀಲಾವತಿ
1999–2000	ಸಂಶೋಧನೆ	15. ಡಾ ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
	ಸಾಹಿತ್ಯ	16. ಶ್ರೀ ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	17. ಶ್ರೀ ಕೋಳ್ಯೂರ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	18. ಶ್ರೀ ಸದಾನಂದ ಸುವರ್ಣ
2000–2001	ಸಾಹಿತ್ಯ	19. ದಿ. ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್
	ಸಂಶೋಧನೆ	20. ಡಾ ಸುಶೀಲಾ ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	21. ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್
	ಯಕ್ಷಗಾನ	22. ದಿ. ಪುಳಿಂಚ ರಾಮಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ
2001–2002	ಸಂಶೋಧನೆ	23. ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ರಮೇಶ
	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	24. ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	25. ಶ್ರೀ ಮಲ್ಪೆ ರಾಮದಾಸ ಸಾಮಗ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	26. ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ
2002–2003	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	27. ಡಾ. ಕೆ. ವಸಂತ ಮಾಧವ
	ಸಾಹಿತ್ಯ	28. ಶ್ರೀ ಏರ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ ಆಳ್ವ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	29. ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶೀನಪ್ಪ ಭಂಡಾರಿ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	30. ಡಾ ಪಿ. ಸಂಜೀವ ದಂಡೆಕೇರಿ
	ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆ	31. ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಳಗ ಮುಂಬೈ
2003–2004	ಸಂಶೋಧನೆ	32. ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮುಕುಂದ ಪ್ರಭು
	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	33. ಪ್ರೊ ಎ.ವಿ. ನಾವಡ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	34. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ

	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	35. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ವಾಮನ
	ಜಾನಪದ	36. ಶ್ರೀ ಬಾಬು ಪರವ
2004	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	37. ಡಾ ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ
	ನಾಟಕ ಚಲನಚಿತ್ರ	38. ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ
	ಜಾನಪದ	39. ದಿ ಲೋಕಯ ಪಂಬದ
2005	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	40. ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	41. ಶ್ರೀ ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್
	ಜಾನಪದ	42. ಶ್ರೀ ಐತಪ್ಪ ಮಾರು ಪಂಬದ ಚಿಪ್ಪಾರ್
2006	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	43. ಡಾ ವಾಮನ ನಂದಾವರ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	44. ಶ್ರೀ ರಾಮದಾಸ್ ದೇವಾಡಿಗ
	ಜಾನಪದ	45. ಶ್ರೀ ಮಾಚಾರು ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕ
2007	ಸಾಹಿತ್ಯ	46. ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	47. ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ರಾವ್ ಬೋಳೂರು
	ಜಾನಪದ	48. ಶ್ರೀಮತಿ ಸಣ್ಣಕ್ಕ ಬಂಗ್ಲೆಗುಡ್ಡೆ
2008	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	49. ಶ್ರೀ ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	50. ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಸಾಲ್ಯಾನ್
	ಜಾನಪದ	51. ಶ್ರೀ ದಾಸು ಬಂಗೇರ
2009	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	52. ಡಾ. ಟಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	53. ಶ್ರೀ ಭೋಜ ಸುವರ್ಣ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	54. ಶ್ರೀ ಕಾಂಚನ ಸಂಜೀವ ರೈ
2010	ಸಾಹಿತ್ಯ	55. ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ಚೌಟ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	56. ಶ್ರೀ ಶಾಂತರಾಮ್ ಕಲ್ಲಡ್ಕ
	ಜಾನಪದ (ಪಾಡ್ದನ)	57. ಶ್ರೀಮತಿ ಕೊರಪೊಳು
2011	ಸಾಹಿತ್ಯ	58. ಬೋಳ ಚಿತ್ತರಂಜನ್ ದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ
	ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿ	59. ಶ್ರೀ ಜೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಶೆಟ್ಟಿ
	ತುಳು ಸಿನಿಮಾ	60. ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ
2012	ಸಾಹಿತ್ಯ	61. ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
	ನಾಟಕ – ರಂಗಭೂಮಿ	62. ಶ್ರೀ ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ
	ಸಿನಿಮಾ	63. ರಿಚಾರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಲಿನ
2013	ಸಾಹಿತ್ಯ	64. ಶ್ರೀ ಮನು ಇಡ್ಯಾ ಸುರತ್ಕಲ್
	ಯಕ್ಷಗಾನ	65. ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ ಬೆಳ್ಳಾರೆ
	ಜಾನಪದ	66. ಶ್ರೀ ಗೇರ್ತಿಲ ದೇವು ಮೂಜಾರಿ
2014	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	67. ಡಾ. ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್
	ನಾಟಕ	68. ಶ್ರೀ ಎಮ್. ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್
	ಸಿನಿಮಾ	69. ಶ್ರೀ ರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ
2015	ಸಾಹಿತ್ಯ	70. ಡಾ. ಇಂದಿರಾ ಹೆಗ್ಡೆ
	ಜಾನಪದ	71. ಶ್ರೀ ಕೋಟಿ ಪರವ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	72. ಶ್ರೀ ಬೇತ ಕುಂಞ ಕುಲಾಲ್

2016	ಸಾಹಿತ್ಯ	73. ಶ್ರೀ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
	ನಾಟಕ	74. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ
	ಸಿನಿಮಾ	75. ಶ್ರೀ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ
2017	ಯಕ್ಷಗಾನ	76. ಡಾ. ಎನ್. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಸಿಮಂತೂರು
	ನಾಟಕ	77. ಶ್ರೀ ಸೇಸಪ್ಪ ಪಂಬದ ಮಂಜನಾಡಿ
	ಸಿನಿಮಾ	78. ಶ್ರೀಮತಿ ಹೆಚ್. ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್

ಬೂಕು ಇನಾಮು ಗೆಂದಿನಕುಲು

1992–1994

ಕ್ರಸಂ.	ಪ್ರಕಾರ	ಗ್ರಂಥ ಲೇಖಕರು
ಕಾವ್ಯ	ತುಳು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊ	ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ
ಕಥೆ	ಒಸಯೊ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
ಕಾದಂಬರಿ	ನಾಣಜ್ಜೆರ್ ಸುದೆ ತಿರ್ಗಾಯೆರ್	ಕೆ. ಮಹಾಲಿಂಗ
ನಾಟಕ	ಕಪ್ಪು ನೆತ್ತೆರ್	ಕೋಡು ಭೋಜ ಶೆಟ್ಟಿ
ಅನುವಾದ	ಅಸೆನಿ ಯಾಗೊ ಕಾಂತಗೋ ಜೋಗಿ	ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ
ಕನ್ನಡದ ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳು ಜಾನಪದ ಆಚರಣೆಗಳು	ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	Tulu Dialectics	ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ

1994–1995

ಕಾವ್ಯ	ನಾಗಸಂಪಿಗೆ	ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ
ಕಥೆ	ಕರಿಯವಜ್ಜೆರೆನೆ ಕತೆಕುಲು	ಆನಂದ ಕೃಷ್ಣ
ಕಾದಂಬರಿ	ಕುದುರುದ ಕೇದಗೆ	ಎಂ. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ನಾಟಕ	ಬೂದಮ್ಮನ ಬಿರ್ಸಾತಿಕೆ	ಶಾರದಾ ಆರ್. ರಾವ್
ಗದ್ಯ	ತಿರ್ಗಾಟದ ತಿರ್ಲ್	ಎಂ. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ಅನುವಾದ	ಭರತನ ಮೋಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಮಾಯೆದ ಶೂರ್ಪನಕಿ	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ
ಕನ್ನಡದ ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐತಿಹ್ಯಗಳು	ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ರೈ

1995–1997

ಕಾವ್ಯ	ಪದರಂಗಿತ	ಪ್ರಮೋದ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ
ಕಥೆ	ಮನಸ್ಸ್ ಬದಲಾನಗ	ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
ಕಾದಂಬರಿ	ಚಂದ್ರಳ್ಳಿಡ್ ಬೊಳ್ಪಾಂಡ್	ಸಂಕಲಕರಿಯ ಕೃಷ್ಣಸಾಲ್ಯಾನ್
ನಾಟಕ	ಪಿಲಿಪತ್ತಿ ಗಡಸ್	ಆನಂದ ಕೃಷ್ಣ
ಗದ್ಯ	ಪಣೆ ಪಣೆ ತುಡರ್	ಮ. ವಿಠಲ ಪುತ್ತೂರು
ಕನ್ನಡದ ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತೌಳವ	ಪುಂಡಿಕಾಯಿ ಗಣಪಯ್ಯ ಭಟ್

1997–1998

ಕಾವ್ಯ ಕವಿತೆ	ಬಾನೊ ತೋರೊಂದುಂಡು	ಎಸ್. ಪಿ. ಮಂಚಿ
ಕತೆ	ಡೋಲು	ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್
ಕಾದಂಬರಿ	ಪರಶುರಾಮ ದೇವೆರೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಈ ತುಳುನಾಡ್	ಮ. ವಿಠಲ ಪುತ್ತೂರು
ನಾಟಕ	ಎರುಮ್ಮೆಂದೆ	ಎ. ಶಿವಾನಂದ ಕರ್ಕೇರ
ಗದ್ಯ	ದೇಸಾಂತ್ರೊಡು	ಡಿ. ಸುವಾಸಿನಿ ಹೆಗ್ಡೆ
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ನೋಟಗಳು	ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
ಅನುವಾದ	ಪುರುಷೆ	ಎಚ್ಕೆ ಕರ್ಕೇರ

1998–1999

ಕಾವ್ಯ ಕವಿತೆ	ತುಳು ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊ	ಡಿ. ವೇದಾವತಿ
ಕಾದಂಬರಿ	ಮೂಜಂಜ ಆನಗ	ಜಿತು ನಿಡ್ಲೆ
ನಾಟಕ	ಬದಿ	ಕೆ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ಗದ್ಯ	ಪಿರ ತಿರ್ಗ್ ತೂನಗ	ಎಸ್.ಬಿ. ಕುಂದರ್
ಅನುವಾದ	ಪುರಂದರ ದಾಸೆರೆ ಪದೊಕುಲು	ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಕಲ್ಕುಡ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ	ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

1999–2000

ಕವಿತೆ	ಅಜನೆ	ವಸಂತಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ
ನಾಟಕ	ಸತ್ಯ ನೆಗಪುನಗ	ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
ತುಳುಡ್ದು ಅನುವಾದ	ಯಾರಿಗೆ ಯಾರುಂಟು?	ಚಂದ್ರಕಲಾ ನಂದಾವರ
ತುಳುಕು ಅನುವಾದ	ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು	ಶೀಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ
ಗದ್ಯ	ಪೂವರಿ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
ಕನ್ನಡ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳುನಾಡಿನ ಜನಪದ ಆಟಗಳು	ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು
ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ	ತಾಟಿ ತೆಂಬರೆ	ಪ್ರಮೋದ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ

2000–2001

ಕವಿತೆ	ಗಗ್ಗರೊ	ಭಾಸ್ಕರ ಭಂಡಾರಿ ಮಜಿಬೈಲು
ಕಥೆ	ತನಿಕೆ	ಶಂಕರ ಖಂಡೇರಿ
ಕಾದಂಬರಿ	ಕಡಲ ಬರಿತ ಕಾಂಜರಣ್ಣೆ	ಬಿ.ಪಿ. ಕೋಡಿಬೆಂಗರೆ
ನಾಟಕ	ಬೀರೆ ದೇವು ಪೂಂಜೆ	ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ
ಗದ್ಯ	ಪಳಂತುಳು ಕಾವ್ಯ	ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್
ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ	ಪುಟ್ಟುದಿನ	ರಮೇಶ್ ಉಳಯ ಅಡ್ಯನಡ್ಕ
ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿ	ಭೂತಾರಾದನೆ ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ	ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ, ಯದುಪತಿ, ರಾಜಶ್ರೀ
ಇತರ ಭಾಷೆಯಿಂದ		
ಅನುವಾದ	ಋಣ ಕಡ್ಪೆರಾವಾ	ಶಾರದಾ ಆರ್. ರಾವ್
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಅನ್ವೇಷಣೆ	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮಂಡೆಕೋಲು

ಇಂಗ್ಲಿಷ್–ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಒಲಸರಿ(ಅನುವಾದ)	ಎಂ.ಅಶೋಕ ಆಳ್ವ ಎನ್. ತಿರುಮಲೇಶ್ವರ ಭಟ್
2001–2002		
ಕಾವ್ಯ ಕವಿತೆ	ಮಾಣಿಗೆರಡ್ ಪಾತೆರೊ	ಪುತ್ತಿಗೆ ಈಶ್ವರ ಭಟ್
ಕತೆ	ಪರಿವರ್ತನೆ	ಬಿ.ಎ. ಪ್ರಭಾಕರ ರೈ
ಕಾದಂಬರಿ	ಯುಗ ಮಗ್'ರ್ನಗ	ಜಾನಕಿ ಎಂ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ನಾಟಕ	ಬೊಜ್ಜ	ನಂದಳಿಕೆ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ
ಗದ್ಯ	ಕರಜನ	ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ
ಕನ್ನಡ– ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳುನಾಡಿನ ಜೈನಧರ್ಮ	ಎಸ್.ಡಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿ	ಅಪ್ಪೆಗ್ ಬಾಲೆದ ಓಲೆ	ವಿಜಯ್‌ಕುಮಾರ್ ಭಂಡಾರಿ
2003		
ತುಳು ಕಾವ್ಯ ಕವಿತೆ	ಕತೆ ಆಯೆರ್ ಪೊಣ್ಣುಲೈವೆರ್	ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ
ತುಳು ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿ	ಪೂ ಪೊದ್ದೊಲು	ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್
ತುಳು ನಾಟಕ ಗದ್ಯ	ಮದಪ್ಪಂದಿ ನೆಂಪು	ಬಿ.ಎ. ಪ್ರಭಾಕರ ರೈ
ಅನುವಾದ	ಕರಿಯವಜ್ಜನ ಕತೆಗಳು	ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳುನಾಡುಂ ಭಾಷಯುಂ ನಾಟ್ವರಿವುಂ	ಪಿ. ರಾಘವನ್
2004		
ತುಳು ಕಾವ್ಯ	ತಪ್ಪುಗು ತರೆದಂಡ	ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ	ರಡ್ಡ್ ಕುದುರುದ ನಡುಟು	ಕೇಶವ ಸಂಕಮಾರ್
ತುಳು ನಾಟಕ	ಕೋರ್ದಬ್ಬು ತನ್ನಿಮಾನಿಗ	ಯು.ಆರ್. ಚಂದರ್
2005		
ಅನುವಾದ	ಸುರಗಿಯ	ಅ. ಚಂದಯ್ಯ ವಿದ್ವಾನ್
ತುಳು ಕವಿತೆ	ಕುಡಲ ಮಲ್ಲಿಗೆ	ಡಾ. ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ	ಮಿತ್ತಬೈಲ್ ಯಮುನಕ್ಕ	ಡಿ.ಕೆ. ಚೌಟ
ತುಳು ನಾಟಕ	ಸತ್ಯದ ಸಿರಿ	ಜಗದೀಶ ಶೆಟ್ಟಿ
2006		
ತುಳು ನಾಟಕ	ಮೈಮೆ	ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ
ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಕತ್ತಲಿನಿಂದ	ನವೀನ್ ಕುಮಾರ್ ಮರಿಕೆ
2007		
ತುಳು ಕವಿತೆ	ಪೊಸ ಒಸರ್	ಶಶಿರಾಜ್ ರಾವ್ ಕಾವೂರು
ತುಳು ಅನುವಾದ	ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನೊಲು	ಭಾಸ್ಕರ ಭಂಡಾರಿ ಮಜಿಬೈಲು
2008		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಬಿನ್ನೆದಿ: ತಮ್ಮಲೆ ಅರುವತ್ತ ಕಟ್ಟ್–ಸಿರಿಪಾಡ್ದನ	ಬೋಳ ಚಿತ್ತರಂಜನ್‌ದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ನಾಟಕ	ತಂಬಿಲ –ನಾಟಕ	ನಾಗರಾಜ ಗುರುಪುರ
ಕಾದಂಬರಿ	ಮಿತ್ತಬೈಲ್‌ಯಮುನಕ್ಕ ಕಾದಂಬರಿ	ಮೂಲ ಆನಂದ ಕೃಷ್ಣ: ಅನು: ಮುಹಮ್ಮದ್ ಕುಳಾಯಿ

2009		
ತುಳು ಕವಿತೆ	ಕನ್ನೆಗ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ	ದೇಸಾಂತರೊ	ಲಲಿತಾ ರೈ
ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಮೌಖಿಕ ಸಂಕಥನ	ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೂರು
2010		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳು ನಾಡವರ ಸಮಾಜ	ಬಿ. ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಹೆಗ್ಡೆ
ನಾಟಕ	ಮಾಯೆಯ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳು	ಕೇಶವ ಕುಡ್ಲ
ಕಾದಂಬರಿ	ತನ್ನೆ ತೋಡುದ ಸೊನ್ನೆ	ವಿಜಯಾ ಬಿ. ಶೆಟ್ಟಿ, ಸಾಲೆತ್ತೂರು
2011		
ಕಥಾ ವಿಭಾಗ	ಒಂಜಿ ಕುಂದು ನಲ್ಪ ಕತೆಕುಲು	ಡಾ.ಅಶೋಕ್ ಆಳ್ವ
ಕಾದಂಬರಿ ವಿಭಾಗ	ಸತ್ಯದೃಷ್ಟಿ	ಪುತ್ತಿಗೆ ಪದ್ಮನಾಭ ರೈ
ನಾಟಕ ವಿಭಾಗ	ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ	ರತ್ನಾಕರ ರಾವ್ ಕಾವೂರು
2012		
ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ	ತುಳುನಾಡಿನ ಬಿಲ್ಲವರು	ರಮಾನಾಥ ಕೋಟೆಕಾರ್
ಕವನ ವಿಭಾಗ	ಕೊರಲ್	ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಕಥಾ ವಿಭಾಗ	ಸತ್ಯಪ್ಪೆ ಬಾಲೆಲು	ಕೆ.ಈ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ
2013		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಅತ್ತಾವರ ದೈವೊಂಗುಲು	ಪ್ರಶಾಂತ್‌ರಾಮ್ ಕೊಟ್ಟಾರಿ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ	ಪರಬಾಳ್‌ತ ಪರಿಪಾಳೆಳ್	ಜಯಮ್ಮ ಚೆಟ್ಟಿಮಾಡ
2014		
ಕವನ ವಿಭಾಗ	ಪಾರ್ದನ	ಶಾರದಾ ಎ. ಅಂಚನ್
2015		
ಕವನ	ಬೂಳ್ಯ	ಪಿ.ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಅಳಿಕೆ
ನಾಟಕ	ಗಾಲ	ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಕತೆ	ಗುತ್ತುದ ಇಲ್ಲದ ಜಾಲ್‌ಡ್	ವಸಂತಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
2016		
ಅಧ್ಯಯನ	ಪಾಡ್ದನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ವೀರವನಿತೆಯರು	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಕವನ	ಒಯಿಲ್	ಯೋಗೀಶರಾವ್ ಚಿಗುರುಪಾದೆ
ನಾಟಕ	ಬರ್ಬರಿಕ	ಶಶಿರಾಜ್ ರಾವ್ ಕಾವೂರು
2017		
ಅಧ್ಯಯನ	ತುಳುನಾಡಿನ ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳು	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಕತೆ	ಗಗ್ಗರ	ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಕವನ	ಪಡಿಪ್ಪಿರೆ	ಶ್ರೀಮತಿ ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ

ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	ಲೇಖಕರು	ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ವರ್ಷ
ರೆವೆರೆಂಡ್ ಅಗಸ್ಟ್ ಮೇನರ್	ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ	1995
ಬಾಯಾರು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತೆರ್	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	1995
ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಸ್ರಯೆರ್	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ	1995
ಮೂವೆರ್ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್	ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್	1995
ಎನ್.ಎ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್	ಅ. ಬಾಲಕ್ರಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	1995
ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ	ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡಕ	1996
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆರ್(ತುಳು)	ನಾ.ವುಜಿರೆ	1996
ಎನ್. ಎಸ್ ಕಿಲ್ಲೆ(ನಾರಾಯಣ)	ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ	1996
ಧೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟರ್	ಕೆ.ಲೀಲಾವತಿ	1996
ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ	ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ	1997
ಸತ್ಯ ಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ,	ಡಾ.ಪೀಟರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್	1997
ವಿಶು ಕುಮಾರ್	ಬಿ.ಮಾಧವ ಕುಲಾಲ್	1997
ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ(ತುಳು)	ಎನ್. ರಘನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ	1997
ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	ಡಾ. ಎಂ.ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ	1998
ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್,	ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್	1998
ಬಿ.ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್	ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು	1998
ನವಯುಗದ ಹೊನ್ನಯ ಶೆಟ್ರ್	ನರೇಂದ್ರ ರೈ ದೇರ್ಲ	1999
ಕು.ಶಿ ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್	ಡಾ.ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು	2001
ಅ.ಬಾಲಕ್ರಷ್ಣ, ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	ಎನ್.ಪಿ.ಶೆಟ್ಟಿ	2002
ಕಲಾ ತಪಸ್ವಿ ಕೆ.ಕೆ.ಹೆಬ್ಬಾರ್	ಡಾ.ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಮುಂಬಯಿ	2002
ಡಾ.ಕೋಟ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್	ಡಾ.ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕ್ರಷ್ಣ ಆಚಾರ್	2003
ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ	ಡಾ.ಕೆದಂಬಾಡಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈ	2004
ಕೆಲಿಂಜೆ ಸೀತರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್	ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಭಂಡಾರಿ (ವಿಕುಭ) ಹೆಬ್ಬಾರಬೈಲು	2007
ಕೆ.ಲೀಲಾವತಿ,	ಶ್ರೀ.ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು, ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ.ಎಂ.ರೋಹಿಣಿ	2007
ಸುಬ್ರಾಯ ಭಟ್	ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಂತಿ ಅಮೀನ್	2008
ಕೆ.ಬಿ.ಭಂಡಾರಿ	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2008
ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ(ಕನ್ನಡ)	ಎನ್.ರಘನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ	2002
ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ	ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ	2003
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆ (ಕನ್ನಡ)	ನಾ.ವುಜಿರೆ	2004
ಮುಗೇರರು	ಡಾ.ಕೆ.ಅಭಯ ಕುಮಾರ್	1997
ಬಾಬ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್	ಪಿ.ಡೀಕಯ್ಯ	1997
ನಿಲೆ	ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ	1997
ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯ(ತುಳು)	ಡಾ.ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2007
ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ	ಎ.ವಿ.ನಾವಡ	1998
ಕೋಡ್ದಬ್ಬು	ಡಾ.ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	1998

ಪರತಿ ಮಂಗನೆ	ಕೆ.ಲೀಲಾವತಿ	1998
ಪುಳ್ಕೂರು ಬಾಚೆ	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	1998
ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ	ಕೆ.ಜೆ.ಶೆಟ್ಟಿ ಕಡಂದಲೆ	1998
ಮೂಂಕು ಸಂಬಳೊ	ಕೆ.ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ	1998
ಮಗೆ ಬರವು ಕಲ್ತೆ	ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್	1998
ಮಾಯಂದಾಲ್	ಯಶವಂತಿ ಎಸ್ ಸುವರ್ಣ	1998
ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡೆ	ಅಮ್ರತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	1998
ಬನ್ನಾಲ್	ಕು। ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್	1998
ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್	ಡಾ.ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು	1998
ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	1998
ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಣೆ	ಡಾ.ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್	1998
ಕಣ್ಣ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ	ಕೆ.ಆರ್.ರೈ	1998
ಅಪ್ಪೋದಡ್ಯೆ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ	1998
ನಾಗಸಿರಿ	ಕೆ. ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ	1998
ಮಾಯೆದ ಪೊಣ್ಣು	ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ	1998
ಮುಡಿಪ್ಪೆಯರಾವಂದಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ	ಎನ್.ಕೊಯಿರಾ ಬಾಳೆಪುಣಿ	1998
ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ	ಡಾ.ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕ್ರಷ್ಣ ಆಚಾರ್	1998
ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕತೆಕ್ಕುಲು	ಡಾ.ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ	1996
ಬೀರದ ಬೊಲ್ಪು	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ	1997
ಉಳ್ಳಾಲ ಇತಿ ಆದಿ	(ಸಂ)ಪ್ರೊ.ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಕೆ.ಆರ್.ಚಂದ್ರ	1997
ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು	ಕೆ.ಟಿ.ಗಟ್ಟಿ	1997
ಜೋಕುಲೆ ಸಂಚಿ	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ (1998, 2003,	2018
ಬಂಗಾರ್ ಪರ್ಬದ		
ಸಿಂಗಾರ್ ಪದೊಕುಲು	(ಸಂ)ಪಿ.ಎಸ್.ರಾವ್	1998
ತುಳು ಕೈಪಿಡಿ	ಡಾ.ಯು.ಪಿ.ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	1998
ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಯರು	ಡಾ.ಕೆ.ಜಿ.ವಸಂತ ಮಾಧವ	1998
ಜೋಕುಲೆ ದನಿ	(ಸಂ) ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2000
ಮಹಾಭಾರತೊ–ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ	ಪಂಡಿತ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್	2000
ಬಯ್ಯ ಮಲ್ಲಿಗೆ	(ಸಂ) ಪಾ.ವೆಂ.ಆಚಾರ್ಯ. ಡಾ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ	2001
ತುಳು ಲಿಪಿ	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	2001,2004
ತೆಲ್ಪು ತೆಲಿಕೆದ ಕತೆಕುಲು	ಅ.ಬಾಲಕ್ರಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	2002
ತುಳು ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ	ಡಾ.ಕೆ.ವಿ.ಜಲಜಾಕ್ಷಿ	2003
ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ	(ಸಂ)ಮಂ.ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ	2004
ದೇವಿನ ದಿವ್ಯಕತೆಕುಲು	ಪಳನೀರು ವಾಸುದೇವ ಭಟ್ಟ	2004
ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟಿನ ತುಳು ಜನರ ಶುಭಾಶುಭಾ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಗಳು	ಫಕೀರ ಎಮ್.ಮುಲಾಯ	2004
ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟು–ಒಂದು ವಿಭಿನ್ನ ನಿರೂಪಣೆ	ಎನ್.ಚಂದ್ರ ಶೇಖರ್	2004

ತುಳು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕೋ	ಡಾ.ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ	2004
ಐಸ್‌ಲೆಟ್ ಸ್ಕ್ರೂ ಪೈನ್	ಎಂ.ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್	2004
ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆ		2004
ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿರಿ		
ದಶಮಾನೋತ್ಸವ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ	(ಸಂ) ಡಾ.ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2004
ತುಳು ಕೇನ್ಡ್ ಓದುದ್ ಬರೆದ್ ಕಲ್ಪುಲೆ	ಕೆ.ಟಿ.ಗಟ್ಟಿ	2007
ಕಂಬುಲದ ಪೇರ್	ಡಾ.ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ	2007
ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪೊಲಬು	ಡಾ.ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	2008
ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ (ಕನ್ನಡ)	ಡಾ.ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2007
ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ(ಕನ್ನಡ)	ಎ.ವಿ.ನಾವಡ	2007
ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡ(ಕನ್ನಡ)	ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	2007
ಜೋಗಿ ಪುರುಷರು (ಕನ್ನಡ)	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	2007
ಮಗ ಬರಹ ಕಲಿತ (ಕನ್ನಡ)	ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್	2007
ಮಾಯಾಂದಾಳ್ (ಕನ್ನಡ)	ಯಸವಂತಿ ಎಸ್.ಸುವರ್ಣ	2007
ತುಳು ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ	ಪು.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಟ್ಟ, ಕಟೀಲು	2008
ತುಳು ಲಿಪಿ ಪರಿಚಯ	ಡಾ.ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು	2008
ಕಾವೇರಿ	ಡಾ.ಕೆ.ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ	2008
ತುಳು ಭಾಗವತೋ	ಡಾ.ಪಾದೇಕಲ್ಲು ವಿಷ್ಣು ಭಟ್ಟ	2008
ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣ	ಡಾ.ಎಸ್.ಆರ್.ವಿಘ್ನರಾಜ	2008
ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಮಹಾಭಾರತೊ	ಡಾ.ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ	2008
ತುಳು ಸಂಶೋಧನೆ	ಡಾ. ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ., ಶೇಣಿ	2008
ನೂದು ಕಬಿತೆಲೆ ಗೊಂಚಿಲ್	(ಸಂ)ಶ್ರೀ ಚಿದಂಬರ ಬೈಕಂಪಾಡಿ, ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್.ಹರೀಶ್ ಬೋಳೂರು	2008
ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಲೇಖನ ಮಾಲೆ (ಮದಿಪು ಲೇಖನೊಲು)	ಡಾ.ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು	2008
ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯ	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ	2008
ತುಳು ಕಾವ್ಯೋ	ಡಾ.ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ	2008
ಡೆವಿಲ್ ವರ್ಶಿಫ್ ಆಫ್ ತುಳುವಾಸ್		
ಡಾ.ಡೆನ್ನಿಸ್ ಪೆರ್ನಾಂಡೀಸ್	ಎ.ಸಿ.ಬರ್ನೆಲ್,	
ಅವರ ಟಿಪ್ಪಣಿಯೊಂದಿಗೆ	ಪ್ರೋ.ಎ.ವಿ.ನಾವಡ, ಡಾ. ಡೆನ್ನಿಸ್	2008
ಪಾಡ್ದನೊಳು	ಅಗಸ್ಟ್ ಮೆನ್ನರ್	2008
ತುಳು ಬಾಗವತಾರ್ಥ.	ಡಾ.ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ, ವಿಷ್ಣುತುಂಗ ಕವಿ	2008
ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ		
ತುಳುನಾಡಿನ ಕೊಡುಗೆ	ಪ್ರೊ.ತುಕರಾಮ್ ಪೂಜಾರಿ	2008
ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪರಿಚಯ	ಕೆ.ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ	2008
ತುಳು ಗಾದೆಲು	ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು	2008
ತುಳು ಕಥಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ	ಡಾ.ವಿಶ್ವನಾಥ ಬದಿಕಾನ	2008
ತುಳು ಪಾಡ್ದನೊಳು-ಅಮೀನ್	ಡಾ.ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್	2008
ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು	ಜಯಂತಿ ಎಸ್.ಬಂಗೇರ ಮೂಡಬಿದಿರೆ	2008
ಬೆಪ್ಪಿ ಪೊಣ್ಣನ ಕನತ ಕದಿಕೆ	ಡಾ.ರಾಜಶ್ರೀ	2007

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ನಲಿಕೆಲು	ಡಿ.ಯದುಪತಿ ಗೌಡ	2008
ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಪರಿಚಯ	ಡಾ.ನಿಕೇತನ	2008
ದೈವೊಲೆ ಕತೆಕ್ಕುಲು	ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್	
ಬಚ್ಚಿರೆ ಬಜ್ಜೆಯಿ	ಡಾ.ಹರಿಕ್ರಷ್ಣ ಭರಣ್ಯ	2008
ತುಳು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಡಾ.ಅರುಣಕುಮಾರ್ ಎಸ್.ಆರ್	2008
ನಾಟಕೊಲು	ಕೆ.ಕೆ.ಗಟ್ಟಿ	2008
ನಾಲಾಯಿಡ್ಡ್ ನಾಲೂರುಗು	ಡಾ.ಬಿ.ಎ ವಿವೇಕ ರೈ	2009
ನೆಯಿ ಪೇರ್	ಭಾಸ್ಕರ್ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ(ಸಂ)	2009
ಪನ್ನಂಬರೊ	ಯೋಗೀಶ್ ಕಾಂಚನ್, ಬೈಕಂಪಾಡಿ(ಸಂ)	2009
ಭಾರತ ಕಾವ್ಯೋ ಪಾಸಡಿ-1	ಡಾ.ಕಮಲಾಕ್ಷ ಕೆ.	2009
ತುಳು ಅನಂತ ವ್ರತ ಕಥೆ	ಡಾ.ರಾಧಾಕ್ರಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು	2009
ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಹರಿದಾಸೆರ್	ಬಿ.ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾವ್	2009
ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತುಳು ಬಳಕೆ	ಡಾ.ಅಜಕ್ಕಳ ಗಿರೀಶ್ ಭಟ್	2010
ತುಳು ಸಂಸ್ಕ್ರತಿಡ್ ಪುರುಬಾಲೆ	ಎಚ್.ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್	2010
ಕಳಸೆ(ಮದಿಪು 50)	ಡಾ.ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್	2009
ಪೊಸಗಾದೆಲು	ಡಾ.ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	2010
ತುಳುವ ಕ್ರಷ್ಣದೇವರಾಯ	ಡಾ.ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್	2010
ಭಾರತ ಕಾವ್ಯ ಪಾಸಡಿ-2	ಡಾ.ಕಮಲಾಕ್ಷ ಕೆ.	2010
ಬಂಗ್ಲೆಗುಡ್ಡೆ ಸಣ್ಣಕ್ಕೆರನ		
ಬಾಯ್ಪಾತೆರೊದ ಸಾಹಿತ್ಯ	(ಸಂ) ಡಾ.ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೂರು	2010
ಮುಲ್ಕಿ ಸುಂದರ ರಾಮ ಶೆಟ್ರ್	ಎನ್.ಪಿ.ಶೆಟ್ಟಿ	2011
ನಂದೊಳಿಗೆ ಮುದ್ದಣ್ಣೆ	ನಂದಳಿಕೆ ಬಾಲಚಂದ್ರ ರಾವ್	2011
ಎಸ್.ಆರ್. ಹೆಗ್ಡೆ	ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ	2011
ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವರಾಯೆರ್	ಮಂಜುಳಾ ಶೆಟ್ಟಿ	2011
ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣಿ	ಮುನಿರಾಜ ರೆಂಜಾಳ	2011
ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ	ವಿ.ಕೆ ಯಾದವ್ ಸಸಿಹಿತ್ಲು	2011
ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ	ಪ್ರಶಾಂತ್ ಅನಂತಾಡಿ	2011
ಡಾ. ಪಳ್ಳತಡ್ಕ ಕೇಶವಭಟ್	ಡಾ.ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ	2011
ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾಯೆರ್	ಡಾ.ಉದಯ ಬಾರ್ಕೂರು	2011
ಮೊಳಹಳ್ಳಿ ಶಿವರಾಯೆರ್	ಎಚ್.ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್	2011
ಬಲ್ಲ ಮಹಾದೇವ ಬೊಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕತಾಯಿ	ಬಿ.ಕೆ ರಮೇಶ್ ಗೇರುಕಟ್ಟ	2011
ಬಿ.ವಿ ಕಾರಂತೆರ್	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮಂಡೆಕೋಲು	2011
ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯೆರ್	ಕೆ.ಬಾಲಕ್ರಷ್ಣ ಆಚಾರ್ಯ	2011
ಡಾ.ಪಿ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್	ಡಾ.ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ	2011
ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ	ಡಾ.ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ,ಶೇಣಿ	2011
ಪರವೂರ್ದ ತುಳು ಪುರ್ಪ	ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ	2011
ಮರೆಪ್ಪರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್	ರಮೇಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ	2011
ಕೊರಪೊಳು ಪಂಡಿನ ಕತೆಕುಲು	ಡಾ.ಸುಂದರ ಕೇನಾಜೆ	2011
ಕವಿಗಳು ಕಂಡ ತುಳುನಾಡು	ಡಾ.ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ	2011
ರಂಗೋದ ರಂಗ್	ಸರಪಾಡಿ ಅಶೋಕ್ ಶೆಟ್ಟಿ	2011

ಸೋಮಶೇಖರ್ ಪುತ್ರನ್	ಯಶವಂತ ಬೋಳೂರು	2012
ಅತ್ತಾವರ ಎಲ್ಲಪ್ಪ	ಮಲಾರ್ ಜಯರಾಮ ರೈ	2013
ಸೇಡಿಯಾಪು ಕ್ರಷ್ಣ ಭಟ್	ಡಾ.ಯೋಗೀಶ್ ಕೈರೋಡಿ	2013
ಎಂ. ಲೋಕಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ	ಉಮೇಶ್ ಕೆ.ಆರ್	2013
ಡಾ. ವಿ.ಎಸ್ ಆಚಾರ್ಯ	ಡಾ.ಎಸ್.ಪದ್ಮನಾಭ ಭಟ್,ಯೆಕ್ಕಾರು	2014
ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮಗೌಡೆ	ಡಾ.ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕ್ರಷ್ಣ ಆಚಾರ್	2013
ಜೋಕುಲೆ ಸಂಚಿ	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	1,998
ಮಾಯಂದಾಲ್(ಇ)	ಯಶವಂತಿ ಎಸ್ ಸುವರ್ಣ	2013
ಲಿಪಿ ಶಿಲ್ಪ ಅತ್ತಾವರ		
ಅನಂತಾಚಾರ್ಯೆರ್	ಡಾ.ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕ್ರಷ್ಣ ಆಚಾರ್	2013
ತುಳು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಬಾರತೊ	ಎಸ್.ದೇವೇಂದ್ರ ಪೆಜತ್ತಾಯ	2014
ವೀರರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ	ಪ್ರೊ.ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	2014
ತುಳು ರಂಗ ನಾಟಕೊಲು		
ತುಳು ಗೊಂಚಿಲ್ ನಾಟಕ–1	(ಸಂ) ದಾಮೋದರ ಬಿ.ಬಂಗೇರ ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ	2013
ತುಳು ಗೊಂಚಿಲ್ ನಾಟಕ–2	(ಸಂ) ದಾಮೋದರ ಬಿ.ಬಂಗೇರ, ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ	
ತುಳು ವಿಕ್ರಮಾರ್ಕ ಕಥೆ	ಡಾ.ಎಂ.ಎಸ್. ದುರ್ಗಾಪ್ರವೀಣ್ ಬೆನೆಟ್ ಜಿ.ಅಮ್ಮನ್ನ	2014
ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್	ಎನ್.ಪಿ.ಶೆಟ್ಟಿ, ಮುಲ್ಕಿ	2015
ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನರಿಗಳ ತುಳು ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಡಾ.ಎಂ.ಎಸ್. ದುರ್ಗಾಪ್ರವೀಣ್ ಬೆನೆಟ್ ಜಿ.ಅಮ್ಮನ್ನ	2015
ತುಳು ಕೆಲಿಂಜ ಬಾರತೊ	ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ	2015
ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸೆರ್	ಆತ್ರಾಡಿ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿ(ತುಳು) ಡಾ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಗಣೇಶ(ಕನ್ನಡ)	2015
ತುಳುನಾಡ ಇತಿಹಾಸ		
ಮಾರಿಗಿಡಪ್ಪುಲೆ	ಮನು ಇಡ್ಯಾ	2016
ಆನಂದ ಶೆಟ್ರ್	ಬಿ.ಚಂದ್ರಾವತಿ ರೈ	2016
ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯ(ಇಂಗ್ಲೀಷ್)	(ಇಂಗ್ಲಿಷ್) ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ದೂಜ ಪೂಜಾರಿ (ಮೂಲ: ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ)	2015
ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ		
ಮರೆಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್	ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ	2016
ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಬಾಳಪ್ಪ		
ಮರೆಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್	ಡಿ.ಎಂ.ಕುಲಾಲ್	2016
ಕೆ.ಎನ್ ಟೇಲರ್		
ಮರೆಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್	ಪ್ರೊ.ಡಿ.ವೇದಾವತಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ	2016
Barakuru- Ametropolitan City of Antiquity Its History & Culture	ಬಿ.ವಸಂತ ಶೆಟ್ಟಿ	2016

Spirit Possession and Other Stories	ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ದೂಜ ಪೂಜಾರಿ	2016
ಕ್ರಷಿ ಸಂಸ್ಕ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿಯ ಮಹಿಳೆ	ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು	2016
ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ	ಅರವಿಂದ ಬಿಜೈ	2016
ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ	ಡಾ.ಸುಂದರ ಕೇನಾಜೆ	2016
ತುಳುವರ ಕ್ರಷಿ ಆರಾಧನಾ ಸಂಸ್ಕ್ರತಿ "ಪೂಕರೆ ಆಚರಣೆ" ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	ಹರೀಶ್ ಆಳ್ವ	
ತುಳು ನಾಡ ಸಂಸ್ಕ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ನಲ್ಕೆ ಯಾನೆ ಅಜಿಲ ಜನಾಂಗದ ಪಾತ್ರ	ಬಿ.ಎ.ಲೋಕಯ್ಯ ಶಿಶಿಲ	2016
ತುಳು ತಿಟ್ಟು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸ್ವರೂಪ-ಸಾಧ್ಯತೆ	ಡಾ.ಯೋಗೀಶ ಕೈರೋಡಿ	2016
ಐತಿಹ್ಯಗಳು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವ ತುಳುನಾಡಿನ ಇತಿಹಾಸ	ಡಾ. ಧನಂಜಯ ಕುಂಬ್ಳೆ	2016
ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ಕಬಿತೆಗಳು	(ಸಂ) ರಘು ಇಡ್ಕಿದು	2016
ನಗುಬಗೆಯ ಕಿರುಕತೆಗಳು(ಕ)	ಡಾ.ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2018
ನಗುಬಗೆಯ ಕಿರುಕತೆಗಳು(ಇ)	ಪ್ರೊ. ಸೌರಬ್ ಆರ್. ಚಿಪಲ್ಲೂನ್ಕರ್	2018
ನಗುಬಗೆಯ ಕಿರುಕತೆಗಳು(ಹಿ)	ಡಾ. ಸ್ಮಿತ ಚಿಪಲ್ಲೂನ್ಕರ್	2018
ನಗುಬಗೆಯ ಕಿರುಕತೆಗಳು(ತು)	ಡಾ.ವಾಮನ ನಂದಾವರ	2018
ಕಬಿತೆ 2017	ಡಾ.ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ	2018
ತುಳು ಬಾಸೆದ ತಿರ್ಲ್ (ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ)	ಕೆ.ಟಿ.ಆಳ್ವ, ಚಂದ್ರಹಾಸ ಕಣಂತೂರು	2018
Moon Light is Very Hot	(ತ) ಪ್ರೊ.ಸುರೇಂದ್ರ ರಾವ್ ಬೊಕ್ಕ, ಡಾ.ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ	2018

2014-2017 ಸಾಲ್‌ಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತಿನ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರೊಲು

1. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
2. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
3. ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್
4. ಮಿಜಾರು ಅಣ್ಣಪ್ಪ
5. ಮಚ್ಛೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ
6. ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ
7. ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ
8. ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚಿತ್ತಾಯ
9. ಡಾ. ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಬಾಳಪ್ಪ
10. ಅಳಿಕೆ ರಾಮಯ್ಯ
11. ಬೆಟ್ಟಂಪಾಡಿ ಚೋಮ
12. ದಾಸರಬೈಲು ಚನಿಯ ನಾಯ್ಕ
13. ಕೊಯಿರಾ ಬಾಳೆಪುಣಿ
14. ಕೊರಪ್ಪೊಲು
15. ಅಕಾಡೆಮಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತು

ಲೇಖಕೆರೆನ ಪತ್ತೆ

ಪ್ರೊ. ಎ.ವಿ. ನಾವಡ
#301, ಎಬೋಡ್ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್, ಕಲ್ಪನಾ ರಸ್ತೆ
ವಾಸ್‌ಲೇನ್, ಮಂಗಳೂರು–575002

ರೂಪ ಪ್ರಭಾಕರ್
ಗುರುಕೃಪಾ ಚಿಟ್ಪಾಟಿ ಅಂಚೆ, ಉಡುಪಿ

ವಿದ್ಯಾಶ್ರೀ ಉಳ್ಳಾಲ

ಬಿ.ಜಿ.ಎ.

ಡಾ. ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ ಶೇಣಿ
'ಕಮಲ್ ಸುಂದರ್' ಕಿಲ್ಪಾಡಿ, ಅಂಚೆ: ಕೆಂಚನಕೆರೆ
ದಾರಿ: ಕಾರ್ನಾಡ್, ಮುಲ್ಕಿ, ಮಂಗಳೂರು
ದ.ಕ. 574154

ಗಂಗಾಧರ ಫಣಿಯೂರು
72/8 ಸಾಯಿ ಮೀರ, 4ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ
ಕುಂಟಲ್ಪಾಡಿ, ಕಾರ್ಕಳ–574104

ಜೆ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ
ಜಪ್ಪುದ ಮುಗೇರ್, ತಂದೊಳಿಗೆ, ಮಂಗಳೂರು

ರತ್ನಾಕರ ಎನ್. ಶೆಟ್ಟಿ
ಎ.202, ರಶ್ಮಿ ಪ್ಯಾಲೇಸ್, ಶಾಂತಿ ಆಶ್ರಮ್
ಬೋರಿವಿಲಿ ವೆಸ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ–400103

ರೆವೆ. ಬುಕಾರ್ಟ್ ಬರ್ಟಿ ಅಮ್ಮನ್ನ
ಕ್ರಿಸ್ತವಂದನ ದೇವಾಲಯ, ಪಾಂಗಾಳಗುಡ್ಡೆ
ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು

ಕೆ.ಎಲ್. ಕುಂಡಂತಾಯ
ಕುಂಜೂರು, ಅದಮಾರು ಅಂಚೆ – 574 119
ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು

ಡಾ. ಸಾಯಿಗೀತಾ
ಮಾನವಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ
ಕೆ.ಎಸ್. ಹೆಗ್ಡೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಅಕಾಡೆಮಿ, ದೇರಳಕಟ್ಟೆ, ಮಂಗಳೂರು

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ರಾಗಾರ ಉದಿಪನ

ತುಳುಭಾಷೆದ ತಿರ್ಲ್ ಬೂಕು ಬುಡುಗಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕುಮಾರ್ ಮೆರೆಗ್ ಚಾವಡಿ ತಮ್ಮನ

ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಂಗಣೊಡು ಬೂಕು ಪ್ರದರ್ಶನ ಬೊಕ್ಕ ಮಾರಾಟದ ಉದಿಪನ

ಸಿರಿ ಚಾವಡಿಡ್ ಎಲ್.ಸಿ.ಡಿ. ಉದಿಪನ

ತುಳು ಭಾಷಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಲೆದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆರೆಗ್ ಪುತ್ತೂರುಡು ಅಭಿನಂದನಾ ಲೇಸ್

ಪ್ರಶಾಂತ್ ರಾಮ್ ಕೊಟ್ಟಾರಿ ಮೆರೆಗ್ ಸನ್ಮಾನ

ಕೊಲ್ಯಡ್ ಮೂಜಿ ದಿನತ ಜೋಕುಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಮ್ಮಟ

RNI No. KARTUL / 2015 / 63563